

BYGNINGSREGLEMENT

FOR

KØBSTÆDERNE OG LANDET

Udfærdiget

i medfør af § 6 i byggeloven

af 10. juni 1960

BOLIGMINISTERIET, DEN 1. MARTS 1961

KØBENHAVN

1961

Indhold.

	Side
Kap. 1. Almindelige bestemmelser	9
1.1. Reglementets stedlige og saglige område	9
1.2. Erhvervsbebyggelser og særlige bygninger	9
1.3. Jordbrugserhvervenes avls- og driftsbygninger	9
1.4. Jordbrugserhvervenes boliger	10
1.5. Småhuse på landet	10
1.6. Klage og dispensation	11
1.7. Overtrædelser	11
1.8. Ophævelse af forskellige bestemmelser i de kommunale sundhedsvedtægter m. v.	11
1.9. Ikrafttræden	12
Kap. 2. Grundes udnyttelse til bebyggelse	13
2.1. Udnyttelsesgrad	13
2.2. Grundens areal	13
2.3. Tillægsareal	13
2.4. Bebyggelsens bruttoetageareal	14
2.5. Friarealer	14
2.6. Opholdsarealer	15
2.7. Parkeringsarealer	16
2.8. Adgang fra vej til ubebygget areal	17
2.9. Arealer til brandsikring	17
Kap. 3. Bebyggelsens forhold til vej, nabogrund og anden bebyggelse på samme grund	18
3.1. Almindelige bestemmelser om bygningshøjder og -afstande, jfr. byggelovens § 34	18
3.2. Særlige bebyggelsesregulerende bygningsafstande	19
3.3. Særlige brandmæssige bygningsafstande	20
3.4. Bygningsfremspring	22

	Side
Kap. 4. Bygningers indretning	24
4.1. Beboelsesbygninger	24
4.1.1. Beboelsesrum	24
4.1.2. Køkkener	26
4.1.3. Birum	26
4.1.4. Beboelseslejligheder	27
4.1.5. Adgangsforhold	29
4.1.6. Trapperum	30
4.1.7. Skarnkasserum og lign.	33
4.1.8. Sikringsrum	33
4.2. Arbejdsrum	33
4.3. Avls- og driftsbygninger	34
4.4. Særlige bygninger	36
4.4.1. Garager	36
Kap. 5. Konstruktive bestemmelser	37
5.1. Dimensionering af konstruktioner	37
5.2. Byggeriets udførelse	37
5.2.1. Almene krav	37
5.2.2. Krav til byggepladsen	37
5.2.3. Udførelse af konstruktioner af beton	38
5.2.4. Udførelse af konstruktioner af teglsten m. m.	38
5.3. Fundamenter m. m.	39
5.3.1. Fundamenter	39
5.3.2. Kældergulve	40
5.3.3. Kældernedgange, lyskasser og lign.	41
5.4. Ydervægge	41
5.4.1. Almene krav	41
5.4.2. Kælderydervægge	42
5.4.3. Ydervægge af teglsten m. m.	42
5.4.4. Ydervægge af bloksten	45
5.4.5. Ydervægge af trækonstruktion	45
5.5. Indervægge	45
5.5.1. Almene krav	45
5.5.2. Bærende indervægge af teglsten	46
5.5.3. Ikke-bærende indervægge af teglsten	47
5.5.4. Trappevægge og skaktvægge af teglsten	48
5.5.5. Lette ikke-bærende indervægge	48

	Side
5.6. Etageadskillelser og gulve	49
5.6.1. Almene krav	49
5.6.2. Etageadskillelser af træ	51
5.6.3. Gulve, forskalling og indskud	52
5.6.4. Gulvkonstruktioner direkte på terræn	53
5.7. Tagværker og tage	54
5.7.1. Tagværker af træ	54
5.7.2. Tage	55
5.7.3. Tagkviste og ovenlys	56
5.8. Trapper, altangange og altaner	57
5.8.1. Udvendige trapper	57
5.8.2. Indvendige trapper	57
5.8.3. Altaner og altangange	58
Kap. 6. Brandforhold	59
6.1. Brandvægge	59
6.1.1. Almene krav	59
6.1.2. Åbninger i brandvægge	60
6.1.3. Brandvægge mod nabogrund	60
6.1.4. Fælles brandvægge	61
6.1.5. Andre brandvægge	61
6.2. Brandsikre etageadskillelser	62
Kap. 7. Fugtisolering	63
Kap. 8. Varmeisolering	64
8.1. Almene krav	64
8.2. Ydervægge og skillevægge	64
8.3. Etageadskillelser og tage	66
8.4. Vinduer, døre m. m.	67
Kap. 9. Lydisolering	68
9.1. Almene krav	68
9.2. Rumisolation	68
9.3. Skillevægge	68
9.4. Etageadskillelser	69
9.5. Installationer	70

	Side
Kap. 10. Ildsteder, varmeanlæg og skorstene	71
10.1. Ildsteder og varmeanlæg	71
10.1.1. Almene krav	71
10.1.2. Kakkellovne, mindre centralvarmekedler m. m.	71
10.1.3. Større centralvarmeanlæg m. m.	72
10.1.4. Luftvarmeanlæg	74
10.1.5. Åbne ildsteder	74
10.1.6. Kogeapparater med åben ild	75
10.2. Skorstene og røgaftræk	75
10.2.1. Skorstenes dimensionering	75
10.2.2. Ildsteders tilslutning til skorstene	76
10.2.3. Skorstenes konstruktion	77
10.2.4. Skorstenes rensning	78
Kap. 11. Aftræk og ventilation	80
11.1. Dimensionering af aftræk og ventilation	80
11.2. Aftræks- og ventilationskanalers udførelse	83
11.2.1. Fælles bestemmelser	83
11.2.2. Naturligt aftræk	84
11.2.3. Mekanisk udsugning	85
Kap. 12. Installationer m. m.	86
12.1. Almene krav	86
12.2. Afløb	86
12.3. Rørledninger m. m.	87
12.4. Affaldsskakter	87
12.5. Elevatorer	88
12.6. Antenneanlæg	88
Kap. 13. Sommerhusbebyggelse	89
Bilag 1. Bekendtgørelser om visse brandmæssige forhold	91
De i bilag 1 optagne bekendtgørelser, som er udfærdiget i henhold til den tidligere gældende brandlovgivning, har fortsat gyldighed. Ved reglementets ikrafttræden overgår administrationen af disse bestemmelser til bygningsmyndighederne.	
a. Bekendtgørelse nr. 323 af 31. oktober 1916 om anbringelse af gnistfangere, sodfangere og støvkamre i fabrikkorskerne m. v. i København og købstæderne samt på Frederiksberg	91

	Side
b. Bekendtgørelser nr. 189 af 10. maj 1933 og nr. 183 af 26. maj 1934 om indretning af tørrestuer m. v.	92
c. Bekendtgørelse nr. 70 af 13. marts 1935 om anvendelse af rugemaskiner og kyllingemødre som ændret ved bekendtgørelse nr. 59 af 19. februar 1943	93
d. Dele af bekendtgørelse nr. 25 af 25. januar 1949 angående brandvænsforanstaltninger i hoteller m. v. som ændret ved bekendtgørelse nr. 230 af 30. juni 1958	97
e. Bekendtgørelse nr. 252 af 14. oktober 1957 om røgeindretninger (røgeovne og røgkamre) i købstæderne og på landet	105
f. Bekendtgørelse nr. 14 af 25. januar 1955 om oliefyringsanlæg med senere ændringer	108
Bilag 2. Bekendtgørelser om bygningsmæssige civilforsvarsforanstaltninger	109
De i bilag 2 optagne bekendtgørelser, som er udfærdiget i henhold til lov nr. 253 af 27. maj 1950 om bygningsmæssige civilforsvarsforanstaltninger, administreres af civilforsvarsmyndighederne. Det må forventes, at bilag 2 a, b og c vil blive ændret i løbet af 1961.	
a. Bekendtgørelse nr. 315 af 28. juni 1950 om brandsikre etageadskillelser	109
b. Bekendtgørelse nr. 181 af 5. april 1951 om godkendelse af visse konstruktioner som brandsikre etageadskillelser	110
c. Bekendtgørelse nr. 314 af 28. juni 1950 om udførelse af sikringsrum	111
d. Bekendtgørelse nr. 313 af 28. juni 1950 om murgennembrydninger	117
Stikordsregister	119

Kap. 1. Almindelige bestemmelser.

1.1. Reglementets stedlige og saglige område.

Stk. 1. Reglementet gælder for købstæderne og for landet uden for København og Frederiksberg.

Stk. 2. Reglementet finder anvendelse på bebyggelse af enhver art med de begrænsninger, der er angivet i 1.3–1.5. Reglementets bestemmelser medfører ingen ændring i bestemmelserne i lovene (nr. 226–28) af 11. juni 1954 om arbejderbeskyttelse.

Stk. 3. Reglementet finder anvendelse på ny bebyggelse, ombygning af og tilbygning til bebyggelse samt andre forandringer i bebyggelse eller dens benyttelse som angivet i byggelovens § 2.

1.2. Erhvervsbebyggelser og særlige bygninger.

Stk. 1. Bebyggelser af nedennævnte arter skal – udover at være undergivet reglementets øvrige bestemmelser – opføres i overensstemmelse med de krav, som bygningsmyndigheden i hvert enkelt tilfælde stiller ud fra sikkerhedsmæssige, brandmæssige og sundhedsmæssige hensyn:

- a. bygninger såvel som større lokaler til forretninger, kontorer, industri, værksteder og lager,
- b. kirker, teatre, hoteller, sygehuse, fængsler og kaserner, bygninger for undervisnings-, udstillings- eller forlystelsesformål, samt i det hele bygninger eller større lokaler, hvori mange mennesker samles.

Stk. 2. Bygningsmyndigheden kan forlange enhver oplysning, der er nødvendig til en alsidig bedømmelse af et sådant byggeprojekt, herunder efter omstændighederne en samlet bebyggelsesplan for den pågældende virksomhed eller institution.

1.3. Jordbrugserhvervenes avls- og driftsbygninger.

For avls- og driftsbygninger for landbrug, skovbrug eller gartneri,

herunder frugtplantager, gælder kun nedennævnte bestemmelser i reglementet:

- a. kap. 3.3 om særlige brandmæssige bygningsafstande,
- b. kap. 4.3 om avls- og driftsbygninger,
- c. kap. 6.1 om brandvægge,
- d. kap. 10 om ildsteder, varmeanlæg og skorstene.

1.4. Jordbrugserhvervenes boliger.

Stk. 1. Følgende bestemmelser i reglementet finder ikke anvendelse på boliger hørende til landbrug, skovbrug eller gartneri, herunder frugtplantager:

- a. kap. 2 om grundens udnyttelse til bebyggelse,
- b. kap. 3.1 om bygningshøjder og -afstande,
- c. kap. 3.2 om særlige bebyggelsesregulerende bygningsafstande,
- d. kap. 9 om lydisolering.

Stk. 2. Bygningsmyndigheden kan under iagttagelse af bestemmelserne i byggelovens § 2, stk. 8, bestemme, at de i stk. 1 nævnte bestemmelser finder anvendelse på sådanne bygninger.

1.5. Småhuse på landet.

Stk. 1. I områder, hvor bygningsmyndigheden udøves af amtsrådet*), finder nedennævnte bestemmelser ikke anvendelse på fritliggende småhuse, der kun indeholder en enkelt beboelseslejlighed, eller som i forbindelse hermed eller alene indeholder et mindre værksted eller udsalg, når værkstedet eller udsalget indrettes til betjening af en overvejende stedlig kundekreds:

- a. kap. 2 om grundens udnyttelse til bebyggelse,
- b. kap. 3.1 om bygningshøjder og -afstande,
- c. kap. 3.2 om særlige bebyggelsesregulerende bygningsafstande,
- d. kap. 9 om lydisolering.

Stk. 2. Amtsrådet kan under iagttagelse af bestemmelserne i byggelovens § 2, stk. 8, bestemme, at de i stk. 1 nævnte bestemmelser finder anvendelse på sådanne bygninger.

*) Amtsrådet udøver bygningsmyndigheden i sognekommuner, som ikke har bygningsvedtægt i henhold til byggeloven. Er en sognekommunes bygningsvedtægt begrænset til dele af kommunen, kan det i vedtægten være bestemt, at amtsrådet udøver bygningsmyndigheden i de områder af kommunen, hvor vedtægten ikke gælder.

1.6. Klage og dispensation.

Stk. 1. Afgørelser truffet i henhold til reglementet kan påklages i overensstemmelse med bestemmelserne i byggelovens § 14.

Stk. 2. Om meddelelse af dispensation fra reglementets bestemmelser henvises til byggelovens § 15.

1.7. Overtrædelser.

Stk. 1. Overtrædelse af reglementet straffes med bøde.

Stk. 2. Er et byggearbejde udført i strid med reglementet, påhviler strafansvaret herfor den, der har forestået arbejdets udførelse, eller den, der har udført det, efter omstændighederne dem begge. Den, der har ladet arbejdet udføre, drages kun til ansvar, når han ikke kan opgive nogen anden, mod hvem strafansvaret kan gøres gældende, eller når han har medvirket til overtrædelsen vidende eller med bestemt formodning om forholdets ulovlighed. Strafansvaret kan da efter omstændighederne bortfalde for de i første punktum nævnte personer.

Stk. 3. Er en overtrædelse begået af et aktieselskab, andelselskab eller lign., kan der pålægges virksomheden som sådan bødeansvar.

1.8. Ophævelse af forskellige bestemmelser i de kommunale sundhedsvedtægter m. v.

Stk. 1. Ved reglementets ikrafttræden, jfr. 1.9, ophæves følgende bestemmelser i de kommunale sundhedsvedtægter eller regulativer i medfør af sundhedsvedtægterne:

bestemmelserne om afløbskummer, ind- og udvendige husspildevandsledningers og stikledningers udførelse og tilslutning til fælleskloakledninger eller til andet godkendt udløbssted,

bestemmelserne om indretning af vandklosetter, w. c.-rum og baderum, herunder baderum med gasbadeovn,

bestemmelserne om opførelse af nye beboelsesbygninger, herunder bestemmelser om bebyggelsesgrad, lysafstande, bygningers konstruktion og rummenes indretning,

bestemmelserne om indretning og godkendelse af affaldsskakter,

bestemmelserne om indretning og godkendelse af skarnkasserum,

bestemmelserne om staldes anbringelse i forhold til beboelsesrum,

bestemmelserne om garager.

1.9. Ikrafttræden.

Stk. 1. I kommuner, som i henhold til byggelovens § 66 har fået udsættelse med lovens gennemførelse i kommunen af hensyn til tilvejebringelse af en bygningsvedtægt, træder reglementet i kraft samtidig med loven og bygningsvedtægten, dog senest den 1. april 1963.

Stk. 2. I de øvrige kommuner finder reglementet anvendelse fra den 1. april 1961. Byggearbejder, som påbegyndes inden den 1. juli 1961, kan dog udføres i overensstemmelse med de hidtil gældende bestemmelser i kommunen.

Kap. 2. Grundes udnyttelse til bebyggelse.

2.1. Udnyttelsesgrad.

En bebyggelses udnyttelsesgrad beregnes som forholdet mellem bebyggelsens bruttoetageareal og grundens areal med tillægsareal.

2.2. Grundens areal.

Stk. 1. Når der for en vej er fastsat en udvidelseslinje, medregnes til grundens areal alene arealet bag udvidelseslinjen.

Stk. 2. Arealer, der under den tidligere bygningslovgivning er afgivet til vej, men uanset dette er tilladt medregnet til grundarealet, medregnes til dette i overensstemmelse med de for tilladelsen fastsatte vilkår.

2.3. Tillægsareal.

Stk. 1. Som tillægsareal regnes vejarealet ud for grunden indtil vejens midtlinje, og i tilfælde af, at der for en vej er fastsat en udvidelseslinje, tillige arealet mellem grundens grænse og udvidelseslinjen. Tillægsarealet begrænses i længden af linjer igennem endepunkter af grundens grænse langs vejen vinkelret på vejens midtlinje. Tillægsarealet kan med de i stk. 2 og 3 nævnte undtagelser alene medregnes i en udstrækning af 10 m fra grundens grænse mod vejen henholdsvis fra vejens udvidelseslinje.

Stk. 2. Når der gives en vej en større bredde end 20 m, kan bygningsmyndigheden, når forholdene skønnes at tale derfor, tillade, at tillægsarealet – endeligt eller midlertidigt – beregnes på grundlag af den således øgede afstand fra grundens grænse til vejens midte.

Stk. 3. Ved hjørneafskæringer, hvor længden af afskæringen ikke overstiger de i byggelovens § 23 foreskrevne størrelser på 3 m i områder med ældre, tæt bebyggelse og 5 m i andre områder, kan arealerne mellem afskæringen og vejens midtlinjer medregnes i tillægsarealet uanset afstanden mellem hjørneafskæringen og vejens midtlinjer.

Stk. 4. Tillægsarealet kan i intet tilfælde medregnes med mere

end en fjerdedel af grundens areal. Et areal kan ved beregningen af udnyttelsesgraden ikke indgå som tillægsareal for flere grunde.

2.4. Bebyggelsens bruttoetageareal.

Stk. 1. En bebyggelses bruttoetageareal beregnes ved sammenlægning af arealerne af samtlige etager med de i stk. 2-5 angivne begrænsninger og udvidelser. Arealet af den enkelte etage regnes til ydersiden af de begrænsende ydervægge. Brandvægge eller lign., der er fælles for to bygninger, medregnes til hver af disse med halvdelen af væggenes tykkelse.

Stk. 2. Arealet af tagetager, mansardetager og lign. medregnes med samme bruttoetageareal som den nærmest underliggende etage. Dog kan tagetager uden trimpel, og tagetager med trimpel hvis højde ikke overstiger 50 cm, beregnes til 80 pct. af den nærmest underliggende etage, såfremt udnyttelsen i det væsentlige holdes inden for normalt tagprofil.

Stk. 3. Rum, der går gennem flere etager, medregnes kun til den etage, i hvilken gulvet er beliggende.

Stk. 4. Til bruttoetagearealet medregnes:

- a. udhuse, stalde og lign. bygninger,
- b. garagebygninger. Af areal til parkeringsformål i bygningens etager eller gårdkælder, beregnet alene til brug for beboerne eller for de i bygningen beskæftigede, medregnes dog kun den del af arealet, der overstiger 25 pct. af det øvrige bruttoetageareal. Skærmtage over i øvrigt åbne parkeringsarealer medregnes ikke,
- c. større overdækkede, udvendige trappeanlæg og lign. overdækkede arealer. Læskure ved opholdsarealer og lign., der har en naturlig tilknytning til en grunds frie arealer, medregnes ikke,
- d. trapperum og elevatorskakter for hver af de etager, de betjener, samt altangange,
- e. indskudte etager, indvendige balkoner, gallerier og lign.,
- f. lysskakter, der helt er omgivet af bebyggelse,
- g. bygningsfremspring, der omgiver lukkede rum, f. eks. karnapper og lign.

Stk. 5. Til bruttoetagearealet medregnes ikke kælderrum, gårdkælder og loftsrum, der udnyttes som birum til boliger.

2.5. Friarealer.

Stk. 1. Ved opførelse af bebyggelse skal der udlægges og anlægges friarealer til opnåelse af tilfredsstillende opholdsarealer for

beboerne eller de i bygningen beskæftigede, parkeringsmuligheder, adgangs- og tilkørselsforhold samt redningsmuligheder for brandvæsenet, jfr. 2.6–2.9. Friarealer, som er udlagt og godkendt i henhold til 2.5–2.9, jfr. byggelovens § 32, må ikke benyttes i strid med formålet med deres udlæg.

Stk. 2. Ved opførelse af beboelsesbygninger i områder, der ikke kan henregnes til de i byggelovens § 33 omhandlede ældre byområder med overvejende sluttet bebyggelse, skal friarealerne til andre formål end parkering, jfr. 2.7, have en størrelse, som mindst svarer til lejlighedernes samlede bruttoetageareal. Når særlige grunde taler derfor, kan bygningsmyndigheden tillade, at bestemmelsen i 1. punktum fraviges.

Stk. 3. Bygningsmyndigheden kan på nærmere fastsatte betingelser tillade, at der under en ejendoms frie areal indrettes kælder, og at kælderen overdækning hæves indtil 1,5 m over det omgivende terræn, når omstændighederne taler derfor, og formålet med bestemmelserne om friarealernes udnyttelse ikke derved tilsidesættes.

Stk. 4. Friarealer til ophold og parkering kan tillades udlagt som fælles arealer for flere ejendomme, der opføres på grundlag af en af bygningsmyndigheden godkendt bebyggelsesplan for et passende afgrænset område. En sådan ordning skal sikres ved tinglysning på de af ordningen omfattede ejendomme, jfr. byggelovens § 61.

Stk. 5. Når der ved en bebyggelse, der er opført inden reglementets ikrafttræden, findes frie arealer, der er fornødne og egnede til at opfylde de i stk. 1 angivne formål, kan bygningsmyndigheden modsætte sig, at de bebygges eller benyttes på en måde, der ville komme i strid med disse formål.

2.6. Opholdsarealer.

Stk. 1. Når en bebyggelse indrettes til beboelse for mere end 8 familier, skal der, når ikke andet godkendes af bygningsmyndigheden, foruden opholdsareal tillige indrettes et tilstrækkelig stort og frit areal alene til opholdssted og legeplads for børn.

Stk. 2. Ved bebyggelse, der helt eller delvis indrettes til erhvervsformål, skal der, når ikke andet godkendes af bygningsmyndigheden, indrettes særlig opholdsplads i det fri for de i virksomheden beskæftigede.

Stk. 3. De foreskrevne opholdsarealer skal så vidt muligt være således beliggende, at de i sommerhalvåret kan blive solbeskinnet. De skal på passende måde holdes adskilt fra færdselsarealer og andre nyttearealer og kan af bygningsmyndigheden forlanges beplantet og forsynet med bænke m. v. De for boligbebyggelse foreskrevne arealer

til opholds- og legepladser skal holdes adskilt fra de til erhvervsbygninger, garager og lign. knyttede gårdarealer.

Stk. 4. Bygningsmyndigheden kan stille krav om, at opholdsarealer anlægges efter en godkendt plan vedrørende arealernes anvendelse, indretning, beplantning, udstyr og indhegning. Sådant krav kan dog ikke stilles for beboelsesbygninger med 4 lejligheder og derunder.

Stk. 5. Opholdsarealer, derunder legepladser, såvel som deres beplantning, udstyr og hegn, samt bebyggelsens færdselsarealer skal vedligeholdes i forsvarlig stand, således at de farefrit kan anvendes efter deres bestemmelse. Beplantning, der væsentligt forringer adgangs- eller lysforholdene, kan forlanges beskåret eller fjernet.

Stk. 6. Når særlige forhold taler derfor, kan opholdsarealet undtagelsesvis tillades tilvejebragt over et overdækket eller på et hævet gårdareal eller på et tagareal.

Stk. 7. Når det som følge af en grunds størrelse, form eller beliggenhed i forhold til bestående bebyggelse ikke er muligt at tilvejebringe det foreskrevne opholdsareal på grunden, kan bygningsmyndighederne enten:

a. give midlertidig lempelse med hensyn til kravet herom, når der sikres en forpligtelse for den til enhver tid værende ejer af ejendommen til at medvirke til en samlet ordning af de ubebyggede arealer i forbindelse med ændring i bebyggelsen på nabogrundene eller af disses gårdforhold i henhold til byggelovens § 36,

eller:

b. godkende en ordning med et for flere grunde fælles opholdsareal, der i størrelse, form og beliggenhed er tilstrækkeligt til at opfylde forskrifterne for alle grundenes vedkommende, derunder også med hensyn til adgang fra de enkelte grunde til arealet.

2.7. Parkeringsarealer.

Stk. 1. Til parkering for motorkøretøjer skal udlægges et areal, svarende til mindst 25 pct. af bebyggelsens bruttoetageareal beregnet i overensstemmelse med reglerne i 2.4, idet dog garagebygninger og areal til parkeringsformål i bygningens etager her ikke medregnes til bruttoetagearealet. Når særlige grunde taler derfor, kan bygningsmyndigheden tillade, at bestemmelsen i første punktum fraviges.

Stk. 2. Ved opførelse af de i byggelovens § 41, stk. 1 b, nævnte særlige bygninger kan bygningsmyndigheden forlange udlagt det i hver enkelt tilfælde nødvendige parkeringsareal.

Stk. 3. Bygningsmyndigheden bestemmer, til hvilket tidspunkt de i medfør af stk. 1 og 2 udlagte arealer skal anlægges. Bestemmelsen i 2.6, stk. 7, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 4. Ved bygninger, der indeholder 4 beboelseslejligheder og derover, eller som indeholder forretningslokaler, værksteder og lign., skal der være et let tilgængeligt sted, hvor cykler, trækvogne og lign. midlertidigt kan henstilles.

2.8. Adgang fra vej til ubebygget areal.

Stk. 1. Fra vej til en ejendoms ubebyggede areal skal der være adgang eller tilkørsel, der i henseende til beliggenhed, retning, bredde og højde er afpasset efter bebyggelsens art og færdslen på de tilstødende veje.

Stk. 2. Port eller gennemkørsel, der er nødvendig i henhold til stk. 1, skal have mindst 2,8 m fri bredde og 3,2 m fri højde, medmindre bygningsmyndigheden godkender andet.

Stk. 3. Gennemgang eller passage, der er nødvendig i henhold til stk. 1, skal overalt have mindst 1,2 m fri bredde og 2,4 m fri højde og må ikke uden bygningsmyndighedens tilladelse have gulvet beliggende under eller over terræn.

Stk. 4. Port eller gennemgang skal være omgivet af brandsikre vægge, og loftet skal mindst være forsynet med puds med indlæg af galvaniseret trådvæv. I vægge, loft eller gulv må der ikke uden bygningsmyndighedens tilladelse anbringes dør, vindue eller anden åbning. Bestemmelserne i dette stykke gælder også for gennemkørsler og passager, når disse helt eller delvis begrænses af vægge.

Stk. 5. Den foreskrevne adgang fra vej til det ubebyggede areal skal til enhver tid være tilstrækkelig belyst og farbar for uhindret passage og må ikke benyttes til parkering, studeplads, udsalg, oplagring eller på anden måde, der kommer i strid med formålet for dens indretning. Brandvæsenets redningsmateriel skal til enhver tid uhindret kunne føres ind på grunden, og aflåsning af porte, der er udført af jerngitterværk eller lign., må af brandmæssige hensyn kun finde sted efter brandmyndighedernes særlige tilladelse.

2.9. Arealer til brandsikring.

De dele af det ubebyggede areal, der er nødvendige til fremføring af brandvæsenets redningsmateriel og til sikring i øvrigt af dets redningsvirksomhed, skal anlægges og befæstes i overensstemmelse med de af bygningsmyndigheden i hvert enkelt tilfælde stillede krav. Kørevejene skal stedse holdes ryddelige og må ikke anvendes til parkering eller til oplagring af varer, affald m. m.

Kap. 3. Bebyggelsens forhold til vej, nabo- grund og anden bebyggelse på samme grund.

3.1. Almindelige bestemmelser om bygningshøjder og -afstande, jfr. byggelovens § 34*).

Stk. 1. Når der inden for en grund findes større niveauforskelle, eller når grunden grænser til flere veje med forskellig terrænhøjde, kan bygningsmyndigheden fastlægge flere niveauplaner for samme grund. Niveauplaner for to bygninger, hvis indbyrdes beliggenhed er af betydning for deres lysforhold, må dog ikke have større højdeforskel end 1 m.

Stk. 2. Vender en ydervæg imod et overbygget areal, kan bygningsmyndigheden tillade, at den for afstandsforholdet bestemmende højde beregnes fra et niveauplan i overbygningens højde.

Stk. 3. Over lovligt bygningsprofil kan opføres brandkamme, skorstene og tagkviste. Bygningsmyndigheden kan tillade, at trappehuse, elevatorskakker, ventilationsanlæg, tårn- og gavlparter, frontoner, spir, skilte, lysreklamer og lign. opføres over lovligt bygningsprofil, når praktiske, arkitektoniske eller andre rimelige hensyn taler derfor.

Stk. 4. Bygningsmyndigheden kan tillade, at den for afstandsforholdet bestemmende højde af en gavlvæg kun beregnes til gavltrekantens halve højde, når lysforholdene ikke derved væsentligt forringes.

*) Opmærksomheden henledes på, at en bygnings lovlige højde ikke kan bestemmes alene ud fra reglerne i byggelovens § 34 og bygningsreglementets kap. 3.1., men også afhænger af den i byggelovens § 28 eller i bygningsvedtægt, byplan eller reguleringsplan fastsatte maksimale bygningshøjde.

Opmærksomheden henledes endvidere på, at den af byggelovens § 34 og bygningsreglementets kap. 3.1. følgende bygningsafstand begrænses af bestemmelsen i byggelovens § 31, hvorefter bygninger kun må opføres nærmere naboskel end 2,5 m, såfremt bestemmelse herom er truffet i bygningsvedtægt, byplan eller reguleringsplan, eller såfremt det er tilladt ved bestemmelserne i bygningsreglementets kap. 3.2.

Om bygningers afstand fra højspændingsluftledninger henvises til stærkstrømsreglementets til enhver tid gældende forskrifter.

Stk. 5. De i byggelovens § 34 foreskrevne bygningsafstande kan kræves forøget, når dette er nødvendigt for at opnå forsvarlige lysadgangsforhold for vinduer i ydervægge, der er mere end 4 m høje, og som danner et nordvendt indadgående hjørne med en vinkel på under 120° . Et hjørne anses for nordvendt, når hjørnevinklens halveringslinje afviger mindre end 60° fra nordretningen.

Stk. 6. Bygningsmyndigheden kan tillade, at de foreskrevne bygningsafstande lempes med hensyn til den indbyrdes afstand mellem vægge, der danner et indadgående hjørne på mindre end 90° , når dette ikke er nordvendt.

Stk. 7. Bygningsmyndigheden kan tillade, at de foreskrevne bygningsafstande til anden bebyggelse på samme grund lempes for ydervægge eller dele af sådanne,

- a. i hvilke der ikke er anbragt vinduer eller kun vinduer til trappe, birum eller lignende rum, beregnet til kortvarigt ophold, idet den for afstandsforholdet bestemmende højde da kan tillades beregnet fra gulvplanet i de rum, for hvilke afstandsforholdet skal overholdes,
- b. i hvilke der er anbragt vinduer til andre rum, når disse dog får tilfredsstillende lysadgang gennem andre vinduer.

Stk. 8. Bygningsmyndigheden kan tillade en midlertidig lempelse af den i byggelovens § 34 foreskrevne bygningsafstand til en ved reglementets ikrafttræden bestående bebyggelse på samme eller på anden grund, når den foreskrevne afstand kan forventes tilvejebragt inden for en kortere tid ved bebyggelse i henhold til en godkendt bebyggelsesplan.

Stk. 9. Uden for områder bestemt til sluttet bebyggelse kan den tilladelige bygningshøjde og -afstand i forhold til naboskel for enfamiliehuse med indtil 2 etager beregnes efter følgende regler:

- a. ingen del af bygningens ydervægge eller tagflader, bortset fra gavltrekanter, tagudhæng og skorstene, må have en højde i forhold til naboskel, der er større end 1,4 gange afstanden til skellet,
- b. afstanden fra naboskel til ydervæg skal dog være mindst 2,5 m, og afstanden fra naboskel til vindue i gavltrekanter og kvist skal være mindst 3,5 m.

Reglerne i dette stykke gælder også for dobbelthuse med indtil 2 etager, der alene tjener som bolig for 2 familier.

3.2. Særlige bebyggelsesregulerende bygningsafstande.

Stk. 1. Karnapper, altaner, verandaer og vinterhaver samt hævede terrasser, tagterrasser og lignende opholdsarealer skal være fjer-

net mindst 2,5 m fra naboskel. Ved sluttet bebyggelse, eller når en bebyggelse opføres efter en fælles bebyggelsesplan, kan bygningsmyndigheden tillade, at bestemmelsen i 1. punktum fraviges.

Stk. 2. Tagudhæng, vindskeder, gesimser og lign. mindre bygningsdele kan, uanset materialevalg, udføres i en afstand af 2 m fra naboskel.

Stk. 3. Uden for områder bestemt til sluttet bebyggelse kan garager, udhuse, skure og lign. mindre bygninger opføres i naboskel eller nærmere naboskel end 2,5 m, når nedenstående betingelser a—e er opfyldt. Garager og udhuse m. v. til beboelsesbygninger kan sammenbygges med beboelsesbygningen.

- a. bygningens grundflade må ikke overstige 25 m² på grunde med et areal på indtil 700 m² og 35 m² på grunde med et areal på 700 m² eller derover,
- b. der må på grunden kun opføres én sådan bygning nærmere naboskel end 2,5 m,
- c. den mod naboskellet vendende side af bygningen må ikke have større længde end 8 m,
- d. ingen del af bygningens ydervægge eller tag må inden for en afstand af 2,5 m fra naboskel være hævet mere end 2,4 m over terræn. Bygningsmyndigheden kan dog tillade en større højde end 2,4 m, når bygningen sammenbygges med beboelsesbygning, og arkitektoniske grunde taler for den større højde, eller når der foreligger nabosamtykke. I selve skellet må højden dog aldrig overstige 2,4 m,
- e. tagvand skal holdes inde på egen grund.

Benyttes en sådan bygning som garage, skal den endvidere opfylde kravene i 4.4.1. Opføres bygningen af brændbare materialer, henvises desuden til 3.3. stk. 4.

Stk. 4. Transformerstationer kan føres helt ud i naboskel, når det bebyggede areal ikke overstiger 30 m², og højden i skel ikke overstiger 3 m.

3.3. Særlige brandmæssige bygningsafstande.

Stk. 1. Uanset hvilken bygningsafstand der kan tillades efter bestemmelserne om bygningers højde- og afstandsforhold, skal de nedenfor nævnte bygninger og bygningsdele af træ eller andre brændbare materialer altid overholde de i dette afsnit foreskrevne mindsteafstande til naboskel og til anden bebyggelse på samme grund.

Stk. 2. Bygninger udført af trækonstruktion med udvendig beklædning af brædder eller andre brændbare materialer må ikke op-

føres nærmere naboskel end 4 m, og afstanden mellem sådanne bygninger på samme grund må ikke være mindre end 4 m. Afstanden til skel kan nedsættes til 2,5 m, såfremt bygningen forsynes med muret gavl mod skellet.

Stk. 3. Gavltrekanter af træ samt småbygninger af træ, der er sammenhængende med hovedbygningen, såsom verandaer, vinterhaver, drivhuse og vindfang, kan dog udføres i en afstand af 2,5 m fra naboskel.

Stk. 4. Uden for områder bestemt til sluttet bebyggelse kan garager, udhuse, skure og lign. mindre bygninger udføres af brændbare materialer nærmere naboskel end 4 m, når

- a. grundfladen ikke overstiger 25 m²,
- b. bygningen ikke forsynes med ildsted eller renselem til skorsten, og
- c. bygningen ikke anvendes til oplag af brandfarlige genstande eller stoffer.

Afstanden mellem flere sådanne bygninger på samme grund skal være mindst 4 m.

Stk. 5. Inden for områder bestemt til sluttet bebyggelse kan bygningsmyndigheden tillade, at bestemmelserne i stk. 4 bringes i anvendelse.

Stk. 6. Traktorgarager af træ eller andet brændbart materiale, der opføres i tilknytning til avls- og driftsbygninger for landbrug, skovbrug og gartneri, skal holdes i en afstand af mindst 4 m fra naboskel og fra andre bygninger på samme grund. Afstanden fra bygninger med tag af strå eller andet let antændeligt materiale skal dog være mindst 10 m. Om indretning af traktorgarager henvises iøvrigt til 4.3.

Stk. 7. Bygninger med tag af strå eller andet let antændeligt materiale skal altid holdes i en afstand fra naboskel af mindst 10 m.

Stk. 8. Såfremt der på nabogrunden er opført en bygning som omhandlet i stk. 2, stk. 6 eller stk. 7 i mindre afstand fra naboskel, og såfremt der til bygningens opførelse er givet samtykke i henhold til § 1, stk. 2, i lov af 31. marts 1926 om brandpolitiet på landet eller tilsvarende ældre bestemmelser, skal den i stk. 2, stk. 6 og stk. 7 foreskrevne mindsteafstand fra naboskel forøges således, at der opnås den af disse bestemmelser følgende afstand mellem bygningerne.

Stk. 9. De i dette afsnit foreskrevne bestemmelser om bygningers afstand fra naboskel kan fraviges for bygninger, der opføres på grundlag af en af bygningsmyndigheden godkendt bebyggelsesplan for et passende afgrænset område, når det sikres, at afstanden mel-

lem bygningerne ikke bliver ringere end bestemt for bebyggelser på samme grund.

3.4. Bygningsfremspring.

Stk. 1. De nedennævnte bygningsdele kan anbringes ud over en fastlagt byggelinje eller tilbagerykningslinje. Er sådanne linjer ikke fastlagt, kan bygningsdelene anbringes ud over grundens grænser mod vej.

- a. hovedgesims og tagudhæng med tagrende kan udføres med et samlet fremspring af indtil 80 cm, når anbringelsen sker i en højde af mindst 2,8 m, og tagnedløb kan gives et fremspring af indtil 20 cm,
- b. bånd, vinduesindfatninger, sålbænke og lign. kan udføres med et fremspring af indtil 15 cm,
- c. lyskasser kan udføres med et fremspring af indtil 50 cm, målt i lysåbningen, når der mellem lyskassens forreste kant og fortovets yderkant bliver en afstand af mindst 1,25 m. Uden bygningsmyndighedens tilladelse må lyskassens bund ikke føres længere end 1,0 m ned under fortovets niveau.

Stk. 2. Når færdselsforholdene eller – for bygningsdele, der anbringes under terræn – hensynet til fremføring af underjordiske ledninger, kabler m. v. ikke taler derimod, kan bygningsmyndigheden tillade, at nedennævnte bygningsdele anbringes ud over en fastlagt byggelinje eller tilbagerykningslinje. Er sådanne linjer ikke fastlagt, kan bygningsdelene tillades anbragt ud over grundens grænse mod vej.

- a. bygningsfundamenter kan tillades udført med et fremspring af indtil
35 cm, når fundamentets overkant ligger mindst 50 cm under fortovets niveau,
60 cm, når overkanten ligger mindst 1,25 m under fortovets niveau,
80 cm, når overkanten ligger mindst 2 m under fortovets niveau,
- b. sokler og facadebeklædninger kan tillades udført med et fremspring af indtil 15 cm på nærmere i hvert enkelt tilfælde fastsatte vilkår,
- c. indgangspartier, søjler, pilastre og lign. kan tillades på nærmere i hvert enkelt tilfælde fastsatte vilkår,
- d. udvendige trapper med opadgående eller nedadgående løb kan tillades udført med et fremspring af indtil 40 cm, såfremt der mel-

lem trappens forreste kant og fortovets yderkant bliver en afstand af mindst 1,25 m,

- e. altaner, hvis underside er hævet mindst 2,8 m over fortovet, kan tillades udført med et fremspring af indtil 1,25 m på veje med en bredde af over 10 m, jfr. endvidere pkt. h,
- f. karnapper, hvis underside er hævet mindst 2,8 m over fortovet, kan tillades udført med et fremspring af indtil 1 m på veje med en bredde af over 10 m, jfr. endvidere pkt. h. Karnappers bredde i facadelinjen må sammenlagt ikke udgøre mere end $\frac{1}{3}$ af den pågældende facades længde,
- g. udhængstage (herunder faste markiser) kan, når de holdes i en højde af mindst 2,8 m over terræn, tillades på nærmere i hvert enkelt tilfælde fastsatte vilkår, jfr. endvidere pkt. h,
- h. de i pkt. e, f og g omhandlede altaner, karnapper og udhængstage skal holdes i en afstand fra fortovets yderkant af mindst 1,25 m, hvis deres højde over fortovet ikke er mindst 6 m ved veje med sporvogns- eller trolleyvognskørsel, mindst 4,5 m ved veje med omnibuskørsel eller lign., mindst 3,8 m ved andre veje.

Stk. 3. For bebyggelser ved de af amtsrådet bestyrede hovedlandeveje og landeveje gælder bestemmelserne i § 52, jfr. § 40, i lov nr. 95 af 29. marts 1957 om bestyrelsen af de offentlige veje i stedet for bestemmelserne i stk. 1 og 2.

Stk. 4. Porte og døre må ikke indrettes til at åbnes ud over en grounds grænselinje mod vej, en byggelinje eller en tilbagerykningslinje eller i øvrigt ud over færdselsarealer. Skodder og vinduer m. v., der indrettes til at åbnes som anført foran, skal have underkanten hævet mindst 2,2 m over terræn. For bebyggelser ved de af amtsrådet bestyrede hovedlandeveje og landeveje kræves dog amtsrådets samtykke i det omfang, de nævnte bygningsdele i oplukket stand rager ud over kørebane eller cykelsti. Bygningsmyndigheden kan tillade afvigelse fra bestemmelserne i 1. og 2. punktum under forudsætning af, at der træffes foranstaltning til sikring af uhindret passage.

Kap. 4. Bygningers indretning.

4.1. Beboelsesbygninger.

4.1.1. Beboelsesrum.

Stk. 1. Beboelsesrum, d. v. s. rum, der er bestemt til varigt dag- eller natophold, skal mindst indrettes i overensstemmelse med nedenstående bestemmelser. Om sommerhuse henvises til bestemmelserne i kap. 13.

Stk. 2. Beboelsesrum skal have et gulvareal på mindst 6 m² og et rumindhold på mindst 15 m³. Ved beregningen af gulvareal og rumindhold kan medregnes faste skabe, som findes i og hører til rummet.

Stk. 3. Om etagehøjder og rumhøjder gælder nedennævnte bestemmelser. Ved etagehøjden forstås højden fra færdigt gulv til færdigt gulv, og ved rumhøjden forstås den frie højde mellem gulv og loft.

- a. i beboelsesbygninger, der opføres med udleje for øje, og som indeholder 2 eller flere selvstændige beboelseslag og 4 lejligheder eller derover, skal etagehøjden i alle etager med undtagelse af den øverste være 2,8 m, jfr. DS 1000. I den øverste etage skal rumhøjden være mindst 2,5 m,
- b. i andre beboelsesbygninger, bortset fra enfamiliehuse, skal rumhøjden være mindst 2,5 m,
- c. i enfamiliehuse kan rumhøjden nedsættes til 2,3 m under forudsætning af, at kravet om et rumindhold på mindst 15 m³ er opfyldt,
- d. ved indretning af beboelsesrum i tagetagen i bygninger opført før 1. april 1961 kan bygningsmyndigheden, når rimelige hensyn taler derfor, og den for bebyggelsen tilladte udnyttelsesgrad ikke overskrides, godkende en lavere rumhøjde end 2,5 m under forudsætning af, at kravet om et rumindhold på mindst 15 m³ er opfyldt.

Stk. 4. Er loftet i et rum ikke vandret, kan de angivne rumhøjder måles som gennemsnitshøjder. Ved beregning heraf samt af

det i stk. 2 anførte areal og rumindhold nedregnes kun den del af rummet, der har en rumhøjde på 2 m og derover.

Stk. 5. I udnyttede tagetager skal der i beboelsesrum med skråvægge være den foreskrevne rumhøjde over mindst halvdelen af gulvarealet. Ved beregningen af arealer og rumindhold i disse rum kan kun medregnes den del af rummene, hvor den frie højde er mindst 1 m.

Stk. 6. Beboelsesrum må ikke have gulvet beliggende under det omgivende terræn.

Stk. 7. Beboelsesrum skal have et vindueskarmlysningsareal på mindst 10 pct. af rummets gulvareal. Hvor bygningsmyndigheden finder lysforholdene mindre gode, kan karmlysningsarealet kræves forøget eller rummets udformning ændret. Hvor der anvendes ovenlys, kan det foreskrevne karmlysningsareal nedsættes til 7 pct. Et hvert vindue skal være anbragt eller indrettet på en sådan måde, at der bliver forsvarlig adgang til vinduespudsning.

Stk. 8. Beboelsesrum skal kunne nås ved hjælp af brandvæsenets stiger, medmindre bygningen opføres i overensstemmelse med bestemmelserne i 4.1.5, stk. 4, d., eller bygningsmyndigheden som følge af særlige brandtekniske sikringsforanstaltninger skønner det forsvarligt at fritage herfor. Hvert rum uden dør til det fri skal forsynes med mindst et vindue udformet og anbragt med henblik på redning af mennesker i tilfælde af brand, enten efter nedenstående regler eller på anden af bygningsmyndigheden godkendt måde:

- a. med mindst en lodret, ikke under 50 cm bred og 1 m høj, sidehængt og oplukkelig ramme, eller
- b. som vippevindue, der er forsynet med et beslag i stand til at fastholde rammen i vandret stilling, og med en fri åbning, der målt fra underkarmstykke til vipperammen i uddrejet, vandret stilling udgør mindst 60 cm, og en fri bredde på mindst 1 m. Vippevinduer må kun anbringes i bygninger med 3 etager, når trappen udføres brandsikker, og i bygninger med flere etager, når hver enkelt lejlighed desuden er forsynet med altan, eller der fra hver lejlighed til 2 facader anbringes et sidehængt vindue som nævnt under a.

I en bygnings stueetage kan kravet til redningsvindue lempes, men den oplukkelige ramme skal altid være tilstrækkelig stor til og således konstrueret, at vinduet kan tjene til redning af mennesker i tilfælde af brand.

Stk. 9. Ved indretning af beboelsesrum i tagetager under tag af strå eller andet let antændeligt materiale skal de omgivende vægge og lofter udføres branddrøje. På hanebjælkelag eller på mansard-

bjælkelag der hviler på trækonstruktion, må ikke indrettes rum bestemt til natophold, og andre beboelsesrum må kun indrettes med bygningsmyndighedens tilladelse.

4.1.2. Køkkener.

Stk. 1. Køkkener skal indrettes i overensstemmelse med kravene til beboelsesrum, jfr. 4.1.1. Køkkenets gulvareal og rumindhold kan dog tillades indskrænket til henholdsvis 4 m² og 10 m³, når det ved tinglysning sikres, at den pågældende lejlighed bebos af højst 2 personer.

Stk. 2. I en bestående bygning kan køkkenets gulvareal tillades indskrænket til 4 m² og rumindholdet til 10 m³, når det er nødvendigt af hensyn til installation af w.c. eller bad, og forholdene i lejligheden som helhed taler derfor.

4.1.3. Birum.

Stk. 1. Birum, d. v. s. rum, der kun er bestemt til kortvarigt ophold, såsom forstue, gang, w.c.-rum (klosetrum), baderum, vaske-, stryge- og tørrerum m. v., skal udføres i overensstemmelse med de for beboelsesrum i 4.1.1, stk. 3, fastsatte bestemmelser om højde, når ikke andet godkendes af bygningsmyndigheden eller følger af nedenstående regler.

Stk. 2. Såfremt hobbyrum, pulterrum og rum af tilsvarende art ikke er beliggende i kælder, tagetage eller udhus, men indgår som en del af selve lejligheden, skal det, såfremt det forsynes med vindue til det fri, tillige opfylde kravene til beboelsesrum med hensyn til gulvareal, rumindhold og lysadgang. Dette gælder dog ikke, hvis rummets gulvareal er mindre end 4 m².

Stk. 3. Birum skal forsynes med den under hensyn til deres benyttelse nødvendige lys- og lufttilførsel.

Stk. 4. I beboelsesbygninger med 2 eller flere selvstændige beboelseslag og 4 lejligheder eller derover skal birum i kælderetagen indrettes med en etagehøjde på mindst 2,6 m. For vaske-, stryge- og tørrerum til brug for beboerne i sådanne bygninger skal mindst 30 cm af rumhøjden være over det omgivende terræn, og de nævnte rum skal have et gulvareal på mindst 6 m² og et vindueskarmlysningsareal, der udgør mindst 10 pct. af rummets gulvareal. Mindst et vindue skal være oplukkeligt.

Stk. 5. I bygninger med højst 3 beboelseslejligheder kan rumhøjden i forstuer, gange, w.c.-rum (klosetrum) og baderum nedsættes til 2,3 m og rumhøjden i vaske-, stryge- og tørrerum nedsættes

til 2,0 m, og vinduerne kan uanset gulvarealet udføres med 0,6 m² karmlysningsareal.

Stk. 6. Baderum, hvori der installeres gasbadeovn eller andet gasopvarmningsapparat, der forbruger rummets ilt, skal for karbaderrums vedkommende have et gulvareal på mindst 4 m² og et rumindhold på mindst 10 m³ og for brusebaderums vedkommende et gulvareal på mindst 3 m² og et rumindhold på mindst 7 m³. Såfremt døren til rummet forsynes med lås, skal den være således indrettet, at den i nødstilfælde kan åbnes udefra.

Stk. 7. W.c.-rum skal have et gulvareal på mindst 80×125 cm. Rummet må ikke have direkte adgang fra køkken, spiseplads eller opholdsstue. I w.c.-rummet eller i et rum i nær forbindelse hermed skal der være håndvask. Anbringes badekar eller bruse sammen med w.c., skal rummet have et gulvareal på mindst 2,5 m². Ved installation af w.c. eller bad i en bestående bygning kan rummets gulvareal tillades indskrænket.

Stk. 8. I kælder- og tagetager skal gange og rum, der danner adgang til birum, være indrettet på en sådan måde, at de let og frit kan passeres. Passagehøjden under rør og lign. må intet sted være mindre end 1,9 m.

Stk. 9. På enhver ny beboelsesejendom skal der, når den benyttes til beboelse for 12 familier eller flere, være fri adgang til et w.c.-rum, medmindre bygningsmyndigheden frafalder kravet herom. W.c.-rummet kan være fælles for flere beboelsesejendomme, når disse har fælles opholdsareal.

Stk. 10. Tørklosetter og tørklosetrum skal indrettes i overensstemmelse med forskrifterne herom i sundhedsvedtægten for vedkommende kommune.

4.1.4. Beboelseslejligheder.

Stk. 1. Enhver beboelseslejlighed skal, foruden mindst et beboelsesrum, indeholde køkken, w.c.-rum samt plads til badekar eller bruseplads.

Stk. 2. I enhver beboelseslejlighed skal mindst et beboelsesrum – fortrinsvis det største – kunne få sollys i rimeligt omfang.

Stk. 3. Hvor det er forbundet med særlig store vanskeligheder at tilvejebringe installationer for vand og afløb i køkken, w.c.- og baderum samtidig med husets opførelse, skal rummene og konstruktionerne være således udformede, at installationerne senere let kan udføres.

Stk. 4. Beboelsesbygninger, der opføres med udleje for øje, skal projekteres i overensstemmelse med »Modulregler for byggeriet« DS

1011.1 (Byggemodul) og DS 1011.2 (Planlægningsmoduler). Denne bestemmelse finder først anvendelse på byggeri, hvorom ansøgning om byggetilladelse indsendes til bygningsmyndigheden efter 1. april 1964.

Stk. 5. I beboelsesbygninger, der opføres med udleje eller salg for øje, skal lejligheder med et nettoareal på 110 m² eller derunder ud over at opfylde de i stk. 1-3 nævnte krav udføres i overensstemmelse med bestemmelserne under a.-c. Ved nettoareal forstås hele arealet inden for de lejligheden begrænsende vægge (uden fradrag for skillevægge). I nettoarealet medregnes ikke arealet af kedelrum, brændselsrum og lignende udhusrum.

- a. lejligheden skal have en sådan størrelse, udformning og indretning og skal kunne møbleres på en sådan måde, at den under hensyn til den tilsigtede brug af de enkelte rum udgør en i enhver henseende hensigtsmæssig bolig. Hvis bygningsmyndigheden finder anledning hertil, kan den til dokumentation herfor kræve møbleringsplan forelagt. Ethvert beboelsesrum skal have en mindste bredde på 2,1 m, og mindst et beboelsesrum skal have et gulvareal på mindst 18 m². Intet soverum må have eneste adgang fra andet soverum,
- b. køkkenet skal indeholde køkkenbord med arbejdsplads og vask, opbevaringsplads for køkkenredskaber, service og kolonialvarer. Endvidere skal der være kogeplads (eller plads til komfur) samt plads afsat for installation af køleskab. I køkkenet eller eventuelt i nærheden heraf skal forefindes et ventileret viktualieskab. Ud for arbejdspladser i køkkenet skal der være en mindste fri afstand på 1,0 m,
- c. i lejligheden skal der være opbevaringsplads for rengøringsredskaber m. m. samt i forstuen eller i tilknytning hertil plads til overtøj. Herudover skal der være faste garderobeskabe, skabsrum eller plads til at løse skabe med en kapacitet svarende til 60 cm bøjlestang pr. beboelsesrum, herunder også køkken. Endvidere skal der i eller uden for lejligheden være indrettet opbevaringsplads i passende omfang for ikke dagligt ibrugværende ting og for cykler, barnevogne m. m. samt for eventuelt brændsel, ligesom der skal være mulighed for vask og tørring af tøj.

Stk. 6. Det i stk. 5 a angivne krav om, at mindst et beboelsesrum skal have et gulvareal på 18 m², kan fraviges med bygningsmyndighedens godkendelse, når lejligheden som helhed opfylder bestemmelserne i stk. 5 a, 1. punktum, og når det ved tinglysning sikres, at lejligheden kun bebos af én person.

Stk. 7. De foreskrevne krav til køkkenets størrelse og kravene i

stk. 5 b om køkkenets indretning kan lempes for bygninger, der indrettes til kollektiv beboelse, når det ved tinglysning sikres, at der etableres og opretholdes fælles køkken og spiselokale under institutionens ledelse.

Stk. 8. Pensionater, klublejligheder og lignende virksomheder skal i øvrigt indrettes efter bygningsmyndighedens forskrifter i hver enkelt tilfælde, jfr. 1.2.

Stk. 9. De til en beboelseslejlighed hørende rum må kun udlejes til selvstændig benyttelse (logerende eller lign.), såfremt de for lejligheden som sådan gældende bestemmelser ikke derved tilsidesættes.

Stk. 10. Når enkelte til en beboelseslejlighed hørende rum ikke står i umiddelbar forbindelse med denne, såsom gæste- eller pigeværelser, skal der være en i hvert enkelt tilfælde godkendt adgang, og sådanne rum må ikke uden bygningsmyndighedens godkendelse udlejes til selvstændig beboelse.

4.1.5. Adgangsforhold.

Stk. 1. Fra hvert selvstændigt lejemål skal være trappeadgang eller adgang direkte til det fri, uden at det er nødvendigt at passere andet lejemål. Fra fælles trapperum i samme etage må der kun med bygningsmyndighedens godkendelse være adgang til flere end 4 selvstændige lejemål. Trapper, altangange og lign. skal indrettes på en sådan måde og til enhver tid være i en sådan tilstand, at de i deres fulde bredde kan passeres uhindret og farefrit.

Stk. 2. I bygninger, der alene indrettes til beboelse, bortset fra mindre forretningslokaler i stueetagen, skal der være trappeadgang og adgang til det fri efter bestemmelserne i stk. 3-5. I andre bygninger skal trappeadgang og adgang til det fri i hvert enkelt tilfælde udføres på en af bygningsmyndigheden godkendt måde.

Stk. 3. Trapper og altangange skal med hensyn til fri bredde og højde opfylde følgende krav:

- a. i enfamiliehuse med beboelsesrum beliggende i 2 etager skal trappens frie bredde være mindst 80 cm,
- b. i bygninger med 2 etager, der indrettes til beboelse for 2 familier, skal trappens frie bredde være mindst 90 cm,
- c. i alle øvrige bygninger, der indrettes til beboelse, skal enetrappen (hovedtrappen) have en mindste fri bredde på 1,0 m og eventuelle bitrapper en mindste fri bredde på 70 cm,
- d. altangange skal udføres med mindst 1,15 m fri bredde,
- e. trapper skal have en fri højde over trinforkanter og reposer på

mindst 2 m, målt i ganglinjen. I enfamiliehuse kan kældertrappe dog udføres med en fri højde på mindst 1,9 m,

- f. går adgang fra trapperum til det fri gennem et forrum, skal dettes frie bredde være mindst 1,2 m og rumhøjden mindst 2,2 m.

Stk. 4. Beboelsesbygninger skal udføres med brandsikre trapper efter følgende regler:

- a. i bygninger med 3 beboelseslag eller derover, hvor trapperummet udføres uden sidelysvinduer, jfr. 4.1.6, stk. 13, skal trappen udføres brandsikker,
- b. i bygninger, hvor gulvet i øverste beboelseslejlighed er beliggende mere end 7,5 m over terræn (3 etager) eller hvor der i en etage er adgang til trappen fra mere end 3 selvstændige beboelseslejligheder, skal der enten udføres brandsikker trappe eller være adgang til hovedtrappe og bitrappe,
- c. i bygninger, hvor gulvet i de øverste beboelseslejligheder er beliggende fra 10 m–22 m over terræn (4–8 etager), skal trappen udføres brandsikker. Trappen skal være brandsikkert adskilt fra kælderen, og adgangen til kælderen må kun ske gennem sluse. Fra hver beboelseslejlighed, der har gulvet beliggende mere end 10 m over terræn, skal der være adgang til altan. Trappen kan dog føres direkte i kælder, såfremt der fra de nævnte lejligheder bliver adgang til 2 altaner, anbragt på hver sin side af bygningen,
- d. i bygninger, hvor gulvet i de øverste beboelseslejligheder er beliggende mere end 22 m over terræn, skal trappeadgangen udføres i det mindste efter reglerne under c., idet der dog skal gennemføres de yderligere forholdsregler, som er nødvendige for at sikre betryggende trappeadgang for de beboelseslejligheder, hvis gulv er beliggende mere end 22 m over terræn. Disse forholdsregler skal i hvert enkelt tilfælde godkendes af den overordnede bygningsmyndighed efter reglerne om dispensation i byggelovens § 15.

Stk. 5. Åbne forbindelsestrapper, d. v. s. trapper, der er helt åbne, og trapper, der ikke er omgivet af brandsikre skillevægge, må kun udføres mellem to umiddelbart over hinanden liggende etager. Sådanne trapper må kun anvendes som trappeadgang indenfor samme lejemål.

4.1.6. Trapperum.

Stk. 1. I bygninger, der alene indrettes til beboelse, bortset fra mindre forretningslokaler i stueetagen, skal trapperum indrettes efter

bestemmelserne i dette afsnit. I andre bygninger skal trapperum i hvert enkelt tilfælde udføres på en af bygningsmyndigheden godkendt måde.

Stk. 2. Trapperum skal udføres med brandsikre vægge. Støder to trapperum umiddelbart op til hinanden, skal de adskilles indbyrdes med mindst 24 cm mur uden åbninger. Går adgang fra trapperum til det fri gennem et forrum, skal dette være omgivet af brandsikre vægge, og loftet skal være pudset med indlæg af galvaniseret trådnat eller være af tilsvarende brandhæmmende konstruktion. Der må kun med bygningsmyndighedens tilladelse være adgang fra forrummet til andre rum.

Stk. 3. Når trapper i enfamiliehuse omgives med skillevægge, kan disse dog udføres branddrøje som dobbelte bræddeskillevægge med puds på begge sider eller som 5 cm pladeskillevægge, overspændt med galvaniseret trådnat på den mod trappen vendende side og pudset på begge sider. Loft eller tagflade, der begrænser trapperum, skal være pudset eller af tilsvarende brandhæmmende konstruktion.

Stk. 4. Når der ikke på anden måde er adgang til loftsrummet, skal der anbringes en lem med stige i trapperummet. Sådanne lemme skal være hængslede og i bygninger med 3 etager og derover forsynet med brandbeskyttende beklædning på den mod trappen vendende side.

Stk. 5. I bygninger med 3 beboelseslejligheder og derover må der ikke være direkte dørforbindelse fra trapperum til kedel- eller brændselsrum, og i bygninger med 2 beboelseslejligheder og derover må der ikke i trapperum opstilles ildsteder eller indrettes indfyringsåbninger til ildsteder i andre rum.

Stk. 6. I trapperum, hvor der kræves brandsikre trapper, må væggene ikke beklædes med brændbart materiale, og der må ikke opsættes gasmålere eller transformere eller lign. elektriske installationer. Almindelige elektricitetsmålere kan dog anbringes i trapperummet, når måleren er monteret i en jernkasse.

Stk. 7. De efterfølgende bestemmelser i stk. 8–12 finder kun anvendelse på trapperum i beboelsesbygninger med 2 eller flere selvstændige beboelseslag og 4 lejligheder eller derover.

Stk. 8. Fra trapperum skal der i almindelighed være direkte adgang til det fri. Døråbninger fra trapperum til det fri skal have en karmlysningsbredde på mindst 90 cm, fra bitrapper dog kun mindst 60 cm, og en karmlysningshøjde på mindst 2 m. Forsynes døren med lås, skal den kunne åbnes inde fra uden anvendelse af nøgle.

Stk. 9. Døre fra enetrapperum til lejemål skal udføres som type BHD DS 1017. For døre fra bitrapperum kan den i DS 1017 angivne karmlysningsbredde på 80 cm nedsættes til 60 cm. Når der

i bygninger udføres to trapper, kan døre fra trapperum udføres som tætsluttende mindst 35 mm tykke fyldingsdøre med fyldinger af 12 mm krydsfiner eller 25 mm træ. Er der adgang til et lejemål fra to trætrapper, skal der foruden dørene fra trapperummene anbringes mindst én dør, således at der er mindst 3 døre mellem trapperne. Bortset fra døre til selvstændige lejemål skal døre fra trapperum til kælderrum og rum i tagetager foruden at opfylde de nævnte krav udføres selvlukkende.

Stk. 10. Trapperum skal forsynes med forsvarlig lysinstallation. Målere, gruppeafbrydere, sikringer, trappeautomater m. m. for trappeinstallationerne skal være adskilt fra de øvrige el-installationer og udført således, at de under en brand så længe som muligt kan opretholde strømforsyningen.

Stk. 11. Medmindre trapperummet udføres i overensstemmelse med bestemmelserne i stk. 13, skal rummet forsynes med sidelysvinduer til det fri i så stor udstrækning, at trappen bliver tilstrækkeligt belyst. I hver etage skal en passende del af vinduesarealet kunne åbnes, eller trapperummet skal ventileres på anden godkendt måde.

Stk. 12. Der må, bortset fra låger til affaldsskakter, i trapperum ikke anbringes andre åbninger end de i dette afsnit omtalte, og i bygninger med 4 beboelseslag og derover må der fra den enkelte bolig kun anbringes én dør til hvert trapperum.

Stk. 13. For trapperum uden sidelysvinduer i beboelsesbygninger med 3 eller flere selvstændige beboelseslag gælder følgende særlige krav:

- a. trapperummet skal forsynes med stedsebrændende el-belysning, som skal følge retningslinjerne for trappebelysning i DS 700. I tiden fra kl. 1-6 kan den stedsebrændende belysning eventuelt erstattes af automatisk belysning med trykkontakter med glimlampe på hver hovedrepos og ved gadedøren,
- b. i bygninger, hvor gulvet i beboelsesrum er beliggende højst 10 m over terræn, kræves dog ikke installationer for stedsebrændende el-belysning, såfremt rummet forsynes med et mindst 2 m² stort ovenlysvindue med monierglas anbragt direkte over en gennemgående lysning med en mindste bredde på 40 cm, og trapperumets nederste del samtidig får dagslys i passende omfang gennem glas i yderdør og eventuel mellemdør,
- c. trapperummet skal ventileres i overensstemmelse med kap. 11,
- d. til brug ved udluftning i særlige tilfælde (brand eller lign.) skal trapperummet foroven forsynes med røglem af godkendt type til det fri. Åbningens gennemstrømningsareal skal ved trapperum på indtil 15 m² være mindst 1 m². I større trapperum skal

åbningen godkendes i hvert enkelt tilfælde. Åbnemekanismen skal til enhver tid med lethed kunne betjenes fra trapperummets indgangsetage.

4.1.7. Skarnkasserum og lign.

Stk. 1. Til midlertidig opbevaring af affald skal forefindes et efter bygningsmyndighedens skøn tilstrækkeligt antal forsvarlige beholdere.

Stk. 2. For beboelsesbygninger med 2 eller flere selvstændige beboelseslag og 4 lejligheder eller derover gælder yderligere følgende bestemmelser:

- a. anbringes beholderne i bygning, skal rummet være velbelyst og må kun have dør direkte til det fri. Rummet må ikke vende mod syd eller vest. Rummets gulv, vægge og loft skal udføres brandsikre. Gulv og vægge skal have tæt og glat overflade. Rummet skal forsynes med spulehane og gulvafløb. Eventuelle varmerør gennem rummet skal være isolerede, og isoleringen skal beskyttes mod fugt og overlast. Rummet skal ventileres i overensstemmelse med kap. 11,
- b. anbringes beholderne i det fri, skal de holdes i en afstand af mindst 5 m fra vej samt fra vindue til beboelsesrum og afskærmes fra omgivelserne.

4.1.8. Sikringsrum.

Sikringsrum skal udføres i overensstemmelse med de af indenrigsministeriet udfærdigede bestemmelser herom (se bilag 2).

4.2. Arbejdsrum.

Stk. 1. Bestemmelserne i 4.1.1–4.1.3 om indretning af beboelsesrum, køkkener og birum finder, med de nedenfor angivne undtagelser, anvendelse på indretning af arbejdsrum og de til disse hørende birum, medmindre bygningsmyndigheden godkender afvigelser herfra.

Stk. 2. Tilladelse til indretning af arbejdsrum med gulvet beliggende under terræn kan kun gives af bygningsmyndigheden med samtykke fra vedkommende sundhedskommission og kun, såfremt rummet ved dræning eller på anden fyldestgørende måde er beskyttet mod fugtighed fra grunden.

Stk. 3. Tekøkkener, som benyttes i tilslutning til kontor, butik eller lign. lokaler, kan tillades indrettet med mindre gulvareal, rum-

højde og lysadgang end angivet i 4.1, når rummene ventileres på en af bygningsmyndigheden godkendt måde, og når forholdene i øvrigt taler derfor.

Stk. 4. I det omfang, hvori der for indretningen af arbejdsrum, som er omfattet af lovgivningen om arbejderbeskyttelse, er udfærdiget bestemmelser eller stilles krav, der afviger fra reglerne ovenfor, træder disse bestemmelser eller krav i stedet for bygningsreglementets forskrifter herom.

4.3. Avls- og driftsbygninger.

Stk. 1. I alle bygninger med et bebygget areal på 20 m² og derover, der benyttes til opholdssted for dyr, og hvorover der findes udnytteligt loftsrum, skal loftet i det mindste være af træ (brædder eller rafter), belagt med 8 cm ler eller letbeton eller anden lige så branddrøj og røgtæt konstruktion. Udgangsforholdene skal være således, at dyrene under en brand hurtigt og let kan bringes ud. Der må ikke være udgang alene til en lukket gård.

Stk. 2. Rum med ildsted skal være brandsikkert adskilt fra rum med letantændeligt oplag og fra stalde ved væg af 12 cm mur og fra sådanne oplag i overliggende rum mindst ved træloft med 3 cm monierpuds. Åbninger i væggen skal forsynes med branddør svarende til BDD 60 DS 1016 og i loftet med selvlukkende lem (i fals) af sammenpløjede brædder, forsynet med brandbeskyttende beklædning.

Stk. 3. Såfremt en bygning, bestemt til opholdssted for dyr, forsynes med stråtag, skal dette syes med galvaniseret tråd eller på anden måde sikres mod nedskridning i tilfælde af brand.

Stk. 4. Traktorgaragebygninger af træ eller andet brændbart materiale skal holdes mindst 4 m fra andre bygninger, jfr. 3.2, stk. 18. Traktorgarager i bygninger, der også anvendes til stald eller lade eller benyttes til oplag af let antændelige stoffer, samt traktorgarager der er sammenbygget med sådanne bygninger, skal indrettes i overensstemmelse med nedenstående bestemmelser. Det samme gælder traktorgarager, som er beliggende i en afstand af mindre end 4 m fra sådanne bygninger.

- a. vægge, der danner adskillelse mod tilgrænsende rum eller bygninger, skal udføres branddrøje og være uden åbninger. Væggene skal føres helt op til underkant af etageadskillelse eller tagbeklædning over garagerummet. Væggene skal udføres således, at deres

~~brandmæssige egenskaber ikke forringes ved normalt forekom-~~
~~mende stød og slag.~~

De anførte krav kan anses for opfyldt ved følgende konstruk-

tioner:
5 cm træbetonplader opsat på bræddevæg,
gipsplader eller tilsvarende opsat på bræddevæg af mindst 28 mm
(5/4") pløjede brædder eller anden tæt væg med tilsvarende
stivhed,

bindingsværk med 12 cm murværk,
12 cm murværk,

- b. lofter over garagerum skal udføres branddrøje og være uden åb-
ninger. Består loftsbeklædningen af brændbart materiale, skal un-
dersiden udføres glat. Det anførte krav kan anses for opfyldt ved
følgende konstruktioner:

3 cm monierpuds på underlag af 25 mm (1") forskalling,
gipsplader eller tilsvarende på underlag af mindst 28 mm (5/4")
pløjede brædder,

rafteloft med ler, pudset på undersiden eller beklædt med gips-
plader eller tilsvarende,

5 cm træbetonplader pudset eller beklædt med pudsplader på un-
dersiden.

Mellem åbning af udstødningsrør og loft skal der være en mind-
ste afstand af 30 cm.

Består loftet af gulvbrædder på træbjælker, kan brandbeskyttel-
sen etableres direkte på undersiden af loftet uden beskyttelse af
selve bjælkerne, såfremt bjælkedimensionen er mindst 7,5×12,5
cm (3×5"). Danner taget loft i garagerummet, kan særlig brand-
sikring udelades under forudsætning af, at bygningen ikke er for-
synet med tag af strå eller andet let antændeligt materiale, og at
der ikke inden for en afstand af 10 m findes bygninger med så-
dant tag. Det er endvidere en forudsætning, at eventuelt tilstø-
dende bygninger ikke har brændbar beklædning, tagudhæng og
lign. over garagerummets tag,

- c. gulve skal udføres af ubrændbart eller vanskeligt brændbart ma-
teriale. Overdækningen over smøregreve kan dog udføres af træ,
d. vinduer skal udføres med uoplukkeligt monierglas i alle bygninger
med tag af strå eller andet let antændeligt materiale, samt hvor
afstanden fra vinduesåbning til bygningsdele af brændbare mate-
rialer som f. eks. tagudhæng af træ, trætrimpel, vindskeder og
lign. er under 100 cm målt i lodret retning eller under 50 cm målt
i vandret retning,
e. traktorgarager må ikke indeholde ildsted eller renselem til skor-
sten.

4.4. Særlige bygninger.

4.4.1. Garager.

Stk. 1. Garager med en grundflade på ikke over 35 m² skal udføres i overensstemmelse med følgende bestemmelser:

- a. eventuel gulvbelægning skal udføres af ubrændbart eller vanskeligt brændbart materiale,
- b. gulv skal udføres med fald til det fri eller til gulvafløb,
- c. lukkede garager skal normalt ventileres gennem 200 cm² store åbninger mindst i to modstående sider,
- d. garagen må ikke indeholde ildsted eller renselem til skorsten. I tilfælde af sammenbygning med beboelsesbygning på samme grund skal adskillelsen mellem de 2 bygninger udføres af mindst 12 cm mur eller anden tilsvarende brandsikker konstruktion. Fra garagen må der ikke udføres dør til beboelsesrum, trapperum eller rum med ildsted. Døre til andre rum skal være branddrøje af type BDD 30 DS 1016.

Stk. 2. Garager med en grundflade på over 35 m² skal udføres i overensstemmelse med bygningsmyndighedens nærmere forskrifter i det enkelte tilfælde.

Kap. 5. Konstruktive bestemmelser.

5.1. Dimensionering af konstruktioner.

Fundamenter, ydervægge, indervægge, etageadskillelser, tagværker, trapper og andre bærende konstruktioner skal, såfremt de ikke udføres i de dimensioner, der er anført i 5.3–5.8, dimensioneres og udføres på grundlag af Dansk Ingeniørforenings normer for bygningskonstruktioner:

- a. Belastningsforskrifter DS 410 med tilføjelse vedrørende forankring af tage, 1956,
- b. Fundering og jordtryk, 1. udgave, 1952,
- c. Beton- og jernbetonkonstruktioner DS 411,
- d. Murværk (normer for beregning af husbygningkonstruktioner, 1930),
- e. Stålkonstruktioner (foreløbig udgave, 1941),
- f. Trækonstruktioner DS 413,
- g. Hulstensdæk DS 416.

5.2. Byggeriets udførelse.

5.2.1. Almene krav.

Ethvert byggearbejde skal udføres af gode og til formålet velegnede materialer og på en teknisk og håndværksmæssig forsvarlig måde. Der skal træffes de foranstaltninger, som under hensyn til vejret er nødvendige for en forsvarlig udførelse.

5.2.2. Krav til byggepladsen.

Stk. 1. Ved udførelse af et byggearbejde, derunder grundudgravning og nedrivning, skal der træffes de foranstaltninger, der er nødvendige til sikring af anden mands person og ejendom. Om forholdet til vej og nabogrund henvises til byggelovens § 42.

Stk. 2. Afstivninger, støbeforskallinger m. m. skal have tilstrækkelig styrke og være udført på forsvarlig måde.

Stk. 3. De på en byggeplads værende nødtørftsrum skal være således beliggende og indrettet, at de ikke er til ulempe for forbipasserende eller omboende.

Stk. 4. Indkørsel til og kørebane på en byggeplads skal være befæstet på hensigtsmæssig måde og holdes i forsvarlig stand. Vej, fortov og cykelsti må ikke beskadiges eller forurennes ved til- eller bortkørsel af jord, materialer eller affald.

Stk. 5. Vejarealer må ikke uden særlig tilladelse anvendes til byggeplads eller til oplagring af materialer.

5.2.3. Udførelse af konstruktioner af beton.

De dimensioner på fundamenter og vægge af beton, der er angivet i de følgende afsnit, forudsætter, når intet andet er angivet:

- a. at der anvendes beton i blandingsforholdet 1 : 5 : 8, eller
- b. at der anvendes beton med terningsstyrke 56 kg/cm².

5.2.4. Udførelse af konstruktioner af teglsten m. m.

Stk. 1. De i 5.4 og 5.5 angivne murtykkelser¹⁾ for ydervægge og indervægge forudsætter, at murværk udføres af fuldbændte teglsten med en middelrykstyrke på mindst 1600 kg/m³ for teglmassen og en middeltrykstyrke på mindst 150 kg/cm². I stedet for teglsten kan anvendes natursten, cementbundne sten og tilsvarende materialer, hvis styrke mindst svarer til den for teglsten angivne, og som i øvrigt er velegnede til formålet.

Stk. 2. Når der i det følgende stilles krav om anvendelse af kalkmørtel, bastardmørtel eller cementmørtel, forstås herved:

- a. kalkmørtel, fremstillet af læsket kalk og sand eller grus. Kalkmørtel skal udvise et kalkhydratindhold på mindst 7½ pct. af tørvægten,
- b. bastardmørtel, fremstillet af 1 mål cementmørtel og 2 mål kalkmørtel med de for cementmørtel og kalkmørtel angivne blandingsforhold,
- c. cementmørtel, fremstillet af 1 mål cement og 3 mål sand eller grus.

Stk. 3. Murværk skal opmures i forsvarligt forbandt. Skiftegangen skal ved anvendelse af normalmursten svare til 3 skifter pr. 20 cm.

Stk. 4. Udsparinger og udhugninger i murværk skal udføres på

¹⁾ De i reglementet anførte dimensioner på murtykkelser, murpiller m. m. er udtrykt i nominelle mål.

håndværksmæssig forsvarlig måde, og foreskrevne pillebredder må ikke derved formindskes.

Stk. 5. Muråbninger skal på forsvarlig måde overdækkes med muret stik, bjælke af armeret murværk, jerndrager indmuret i ren cementmørtel, træplanke (dog ikke i ydervægge), jernbeton eller lige så egnede materialer. Er åbningens bredde større end 1,5 m, eller gør særlige belastningsforhold sig gældende, skal det kunne godtgøres, at overdækningen har tilstrækkelig styrke.

Stk. 6. Hule mure i bygninger med indtil 2 etager kan udføres med ståltrådsbindere af mindst 4 mm galvaniseret tråd, anbragt i hvert 4. skifte med højst 50 cm indbyrdes afstand og højst 15 cm fra falsene i alle muråbninger. Hule mure i bygninger med over 2 etager skal udføres med stenbindere med højst 48 cm fri afstand mellem binderkolonnerne. I alle hule mure, hvor afstanden overstiger 8 m mellem tværgående skillevægge muret i forbandt med bagmuren, skal der foretages fuld udmuring ud for og mindst 3 skifter under alle etageadskillelser, omkring murankre og i 12 cm bredde omkring alle muråbninger.

5.3. Fundamenter m. m.

5.3.1. Fundamenter.

Stk. 1. Fundamenter skal være gennemgående og udføres med plan underside. Fundamenter skal føres til frostfri dybde. Dette gælder også for gennemgående understøtninger for ydervægge i forbindelse med pælefundering. Når ikke særlige jordbundsforhold eller klimatiske forhold begrundet en større dybde, kan 90 cm under færdigt terræn anses som frostfri dybde. Dersom bygningen på anden måde sikres mod løftning forårsaget af frost, kan bygningsmyndigheden tillade, at ovenstående krav lempes.

Stk. 2. Fundamenter skal indtil 15 cm over terræn og 10 cm over terrasser og lign. være udført af frostbestandigt materiale.

Stk. 3. Ved udvendige kældernedgange, lysgange og lign. skal bygningens fundament føres mindst 60 cm ned under nedgangens bund, trin eller ramper. Fundamentet skal til hver side føres mindst 60 cm længere ud end nedgangens udstrækning.

Stk. 4. Fundamentsklodsen må ikke anbringes over kældergulvet, og dens højde skal være mindst 1,5 gange dens fremspring fra væggen sider. Under bygninger med 2 etager skal højden dog være mindst 30 cm og under højere bygninger mindst 40 cm.

Stk. 5. Belastede vægge skal anbringes således på fundamentsklodsen, at fundamentsklodsens fremspring bliver lige stort til begge

sider af væggen. Brandvægge i naboskel i bygninger med højst 3 etager og ikke belastede ydervægge i bygninger med højst 4 etager kan dog opføres på fundamenter som angivet i stk. 8, selv om væggen anbringes ensidigt på fundamentet.

Stk. 6. Fundamentsklods kan udelades under bygninger med 1 etage, når funderingsforholdene i øvrigt er som angivet i stk. 8. Hvor der er kælder, skal kælderydervæggen dog føres ned til underkanten af kældergulvet. Fundamentsklods kan endvidere udelades under ikke-bærende skillevægge, der kun er én etage høje, når væggene anbringes på et støbt betongulv.

Stk. 7. Fundamenter kan udføres i 25 cm bredde under ikke-bærende skillevægge, når vægtykkelsen er 12 cm eller 18 cm, og i 35 cm bredde, når vægtykkelsen er 24 cm.

Stk. 8. Bygninger med højst 7 etager, som indrettes til beboelse eller andet dermed i statisk henseende ligestillet formål, kan opføres på fundamentsklodser af beton med de i skemaet angivne bredder, når belastningen på byggegrunden er jævnt fordelt, og grunden har en beskaffenhed, der tillader tryk af mindst 3 kg/cm². Andre dimensioner kan anvendes, når dimensioneringen sker på grundlag af Dansk Ingeniørforenings normer, jfr. 5.1.

Under bygninger med	Under ydervægge		Under indervægge		Under trappevægge
	bærende	ikke-bærende	belastningsbredde max. 5,4 m vægge i henh. t. 5.5.2. stk. 3 og stk. 5	belastningsbredde max. 3,6 m vægge i henh. t. 5.5.2. stk. 2, stk. 4 og stk. 5	
	cm	cm	cm	cm	cm
1 etage og kælder	—	—	30	30	30
2 etager og kælder	45	45	40	35	35
3 etager og kælder	50	45	55	40	35
4 etager og kælder	60	45	70	50	35
5 etager og kælder	75	45	85	60	40
6 etager og kælder	90	45	100	70	50
7 etager og kælder	110	55	120	85	50

5.3.2. Kældergulve.

Stk. 1. Kældergulve skal udføres på en sådan måde, at der i kælderen ikke opstår generende fugt fra grunden.

Stk. 2. Kældergulve skal normalt udføres i mindst 10 cm tykkelse incl. slidlag.

5.3.3. Kældernedgange, lyskasser og lign.

Stk. 1. Vanger ved kældernedgange, lyskasser og lign. vægge kan udføres i følgende dimensioner:

- a. 30 cm beton eller 36 cm mur af hårdtbrændte sten i bastardmørtel, når væggenes areal indvendigt målt ikke overstiger 8 m²,
- b. 20 cm beton eller 24 cm mur af hårdtbrændte sten i bastardmørtel, når væggenes areal indvendigt målt ikke overstiger 5 m².

Såfremt det tilstødende terræn inden for en afstand, der er lig med væggenes højde, kan blive udsat for vognkørsel eller anden tilsvarende belastning, skal dimensionerne forøges.

Stk. 2. Indvendige kældervægge, der danner støtte for jordfyld og lign., og som er forsvarligt afstivet, mindst for hver 5,5 m, kan, når jordfyldens højde ikke overstiger 2 m, udføres af 20 cm beton eller 24 cm mur af hårdtbrændte sten i bastardmørtel.

Stk. 3. Lyskasser mod vej skal udføres i overensstemmelse med følgende regler:

- a. vangerne skal i fortovets plan afdækkes med slidfast materiale, og lysåbningen afdækkes med rist eller lign. til formålet hensigtsmæssig konstruktion. Bygningsmyndigheden kan kræve, at der til afdækningen anvendes prismeglas,
- b. lyskassens bund må kun med bygningsmyndighedens samtykke føres længere end 1 m ned under fortovets niveau og ikke længere ned end 1 m over kældergulvet,
- c. ved butiksruder, der er gennemgående fra stue- til kælderetage, kan foruden den under a nævnte afdækning kræves anbragt forsvarligt værn foran butiksruden.

5.4. Ydervægge.

5.4.1. Almene krav.

Stk. 1. Ydervægge skal i en højde af indtil 15 cm over terræn og 10 cm over terrasser og lign. være udført af frostbestandigt materiale.

Stk. 2. Ydervægge skal udføres eller behandles på en sådan måde, at der ikke opstår fugt på den indvendige side.

Stk. 3. Ydervægge skal isolere mod varmetab i overensstemmelse med kap. 8.

Stk. 4. Ydervægge omkring sikringsrum skal udføres i overensstemmelse med de af indenrigsministeriet udfærdigede bestemmelser herom (se bilag 2).

5.4.2. Kælderydervægge.

Stk. 1. Kælderydervægge kan udføres i de dimensioner, der er angivet i 5.4.3. Kælderydervægge kan endvidere udføres af betonblokke under iagttagelse af de vilkår, der af boligministeriet fastsættes for anvendelse af de enkelte fabrikater.

Stk. 2. Kælderydervægge, der er påvirket af jordtryk, skal i fornøden udstrækning støttes af tværvægge eller på anden solid måde. Dersom kældervæggen kun er understøttet af tværvægge og fundament, må størrelsen af hvert felt, der bliver påvirket af jordtryk, ikke overstige:

10 m², når tykkelsen er 30 cm beton eller 36 cm mur,
15 m², når tykkelsen er 40 cm beton eller 48 cm mur.

Er kældervæggen tillige understøttet foroven ved betonetageadskillelse eller lign., kan størrelsen af hvert felt tillades forøget til:

15 m², når tykkelsen er 30 cm beton eller 36 cm mur,
20 m², når tykkelsen er 40 cm beton eller 48 cm mur.

Størrelsen af felterne kan forøges, dersom det i hvert enkelt tilfælde godtgøres, at de har den fornødne styrke.

5.4.3. Ydervægge af teglsten m. m.

Stk. 1. Ved anvendelse af de efterfølgende bestemmelser for ydervægges dimensioner medregnes tagetagen som etage, når tagryggens højde over tagetagens gulv overstiger 6 m, eller der udføres trimpelmur med mere end 1 m højde. En mansardetage medregnes altid som etage. Når der over ydervæggen i tagetagen udføres murede opbygninger, skal ydervæggen herunder forstærkes.

Stk. 2. Som bærende ydervægge regnes vægge, der modtager belastning fra etageadskillelser.

Stk. 3. De i stk. 4–7 anførte dimensioner på bærende ydervægge kan kun anvendes, såfremt de forudsætninger, der er anført i 5.2.4 og nedenfor er tilstede. Ved opførelse af bygninger og bygningsdele, som ikke opfylder de nævnte forudsætninger, skal det godtgøres ved beregninger, at der ved murværkets dimensionering er taget fornødent hensyn til bygningens styrke og stabilitet, jfr. 5.1. Følgende forudsætninger skal være opfyldt:

- a. at bygningen er indrettet til beboelse eller til andet dermed i statisk hensende ligestillet formål,
- b. at etagehøjden ikke er over 2,8 m, idet højden for en enkelt etage dog kan forhøjes til 3,6 m,

- c. at afstanden fra bærende ydervægs yderside til midten af bærende skillevæg er højst 5,5 m,
- d. at afstanden mellem murede tværskillevægge, der forbinder ydervægge og hovedskillevægge, er højst 15 m, eller at bygningen er afstivet på anden betryggende måde,
- e. at muråbningerne i de forskellige etager i det væsentlige ligger over hinanden,
- f. at muråbninger, bortset fra muråbninger i stueetagen, i almindelighed ikke føres længere ned end til 80 cm fra den underliggende etageadskillelse. Åbninger for karnapper, altandøre og lign. kan dog føres helt ned til etageadskillelsen, når der tages fornødent hensyn til bygningens stabilitet over for såvel lodrette som vandrette påvirkninger. I kældre må ikke afsættes blændinger eller muråbninger i mindre højde over fundamentets underkant end halvdelen af blændingens eller åbningens bredde,
- g. at bredden af piller i bærende ydervæg målt i murens midte mindst er $\frac{1}{4}$ af summen af bredderne af de tilstødende muråbninger, dog mindst 60 cm. Bredden af piller kan dog nedsættes, såfremt pillerne er forsvarligt afstivet af tværgående murede skillevægge eller på anden betryggende måde,
- h. at bygninger, hvis etageadskillelse hovedsagelig bæres af tværskillevægge, afstives i bygningens længderetning med murede længdeskillevægge eller på anden betryggende måde.
- i. at de anvendte etageadskillelser ikke vejer mere end 350 kg/m² incl. gulvbelægning, og at lette skillevægge, der bæres af etageadskillelser, ikke vejer mere end 100 kg/m² af skillevæggens lodrette flade,
- j. at ydervægge kun i normalt omfang modtager belastning fra tagværk, karnapper, altaner eller lign.

Stk. 4. I bygninger med en etage kan ydervægge i stueetagen udføres af 24 cm mur eller 30 cm hul mur med ståltrådsbindere, og kælderydervægge udføres af 36 cm fuld mur af hårdtbrændte sten i bastardmørtel eller af 30 cm beton. Fra sokkel til etageadskillelse over kælderen kan væggen udføres af 30 cm hul mur med ståltrådsbindere, når væggens højde ikke overstiger 1 m.

Stk. 5. I bygninger med 2 etager kan ydervægge i øverste etage udføres af 30 cm hul mur med ståltrådsbindere og i stueetagen af 36 cm hul mur med stenbindere. Kælderen kan udføres af 36 cm fuld mur af hårdtbrændte sten i bastardmørtel eller af 35 cm beton. Gavle kan udføres af 30 cm hul mur med ståltrådsbindere.

Stk. 6. For bygninger med 3–7 etager gælder følgende:

- a. bærende ydervægge med muråbninger kan i øverste etage udføres af 36 cm hul mur med stenbindere og de 3 følgende etager af 36 cm fuld mur. I hver af de derefter følgende etager skal væggenes tykkelse forøges med 12 cm. Hvor kælderydervæggen herefter skal være 12 cm bredere end ydervæggen i den overliggende etage, kan forøgelsen af murtykkelsen udelades, hvis det i stk. 3, g angivne forholdstal $\frac{1}{4}$ for de bærende pillers bredde i kælderen forøges til $\frac{1}{3}$, eller når kældervæggen i hele højden udføres af hårdtbrændte sten i bastardmørtel eller af beton med terningsstyrke mindst 70 kg/cm²,
- b. såvel bærende som ikke-bærende ydervægge uden muråbninger kan i alle etager udføres af 36 cm hul mur med stenbindere,
- c. ikke-bærende ydervægge med muråbninger kan i de 5 øverste etager udføres af 36 cm hul mur med stenbindere, i de 2 følgende etager af 36 cm fuld mur og i de øvrige etager af 48 cm fuld mur. Når bredden af de bærende piller forøges til mindst $\frac{1}{3}$ af summen af de to tilstødende muråbningers bredde, kan ydervæggen i alle etager udføres af 36 cm hul mur med stenbindere.

Stk. 7. Når en bygning opføres med flere end 7 etager, er reglerne i stk. 4–6 anvendelige på de 7 øverste etager.

Stk. 8. Ydervægge, der begrænser trapperum af almindelig størrelse, kan udføres af 36 cm fuld mur i de etager, hvor de almindelige regler ville medføre en større murtykkelse.

Stk. 9. Brystningsmure under muråbninger kan i alle etager (men ikke i kælder) udføres af 24 cm mur, når brystningen opmures samtidig med pillerne og i forbandt med disse.

Stk. 10. Karnapvægge kan, når de understøttes for hver etage, udføres af 24 cm mur i bastardmørtel.

Stk. 11. Trimpelvægge med indtil 1 m højde kan udføres af 24 cm mur i bastardmørtel.

Stk. 12. Udfyldningsvægge af murværk kan i almindelighed udføres i følgende dimensioner:

indtil 4 m² feltstørrelse: 12 cm mur,

indtil 7,5 m² feltstørrelse: 18 cm mur,

indtil 10 m² feltstørrelse: 30 cm hul mur med ståltrådsbindere,

indtil 16 m² feltstørrelse: 24 cm mur,

indtil 36 m² feltstørrelse: 36 cm hul mur med stenbindere.

Når udfyldningsvæggen opmures i bastardmørtel, kan de ovennævnte tilladelige feltstørrelser forøges til det dobbelte.

5.4.4. Ydervægge af bloksten.

Ydervægge kan udføres af bloksten under iagttagelse af de vilkår, der af boligministeriet fastsættes for anvendelsen af de enkelte fabriker.

5.4.5. Ydervægge af trækonstruktion.

Stk. 1. Beboelsesbygninger med træskeletydervægge må kun udføres i én etage. Eventuel tagetage må kun med bygningsmyndighedens godkendelse udnyttes til beboelse. Ydervæggene eller dele heraf skal udføres med mindst 5×10 cm ($2 \times 4''$) stolper med en afstand på højst 60 cm fra midte til midte eller mindst $7,5 \times 10$ cm ($3 \times 4''$) eller $5 \times 12,5$ cm ($2 \times 5''$) stolper med en afstand på højst 1,0 m. Udveksling for vindue eller dør for en enkelt stolpe kan foretages uden særlige foranstaltninger. Remme skal udføres af mindst 5×10 cm ($2 \times 4''$).

Stk. 2. Samlinger i træskelettet kan udføres med beslag eller taping eller sømning med mindst 2 stk. 5" søm i hver samling.

Stk. 3. Udvendig beklædning skal udføres af mindst 19 mm ($3/4''$) træpanel, 8 mm asbestcementplader eller anden beklædning med tilsvarende styrke. Indvendig beklædning skal udføres af mindst 9 mm tykke gipsplader eller tilsvarende.

Stk. 4. I træskeletydervægge skal inderst anbringes et dampstandsede lag, og hvor der anvendes ikke-vindtætte udvendige beklædninger, skal der tillige anbringes et vindtæt, men ikke dampstandsede lag uden på det varmeisolerende lag. Eventuel ventilering af konstruktionen skal foregå til det fri og uden for det vindtætte lag.

Stk. 5. Alle hulrum i træskeletydervægge skal udmures eller udfyldes med et ubrændbart materiale.

5.5. Indervægge.

5.5.1. Almene krav.

Stk. 1. Indervægge skal isolere mod varmetab i overensstemmelse med kap. 8.

Stk. 2. Indervægge skal isolere mod lydgenngang i overensstemmelse med kap. 9.

Stk. 3. Vægge, der omgiver w.c.-rum og baderum, skal indtil en højde af mindst 1,7 m være udført af uorganisk materiale og være vandafvisende. Ved indretning af w.c.-rum eller baderum i en bestående bygning kan bygningsmyndigheden tillade bibeholdelse af

eksisterende skillevægge, når væggene gøres vandafvisende i samme højde som ovenfor nævnt.

Stk. 4. Indervægge omkring sikringsrum skal udføres i overensstemmelse med de af indenrigsministeriet udfærdigede bestemmelser herom (se bilag 2).

5.5.2. Bærende indervægge af teglsten.

Stk. 1. De i stk. 3–7 anførte dimensioner på bærende indervægge kan kun anvendes, såfremt de forudsætninger, der er anført i 5.2.4 og nedenfor, er til stede:

- a. at bredden af piller er mindst $\frac{3}{4}$ af summen af de to tilstødende muråbningers bredde. Bredden af pillerne må dog ikke være mindre end 48 cm, medmindre de er forsvarligt afstivet af tværgående murede skillevægge eller på anden betryggende måde,
- b. at skillevægge opføres centralt over hinanden, idet skillevægge dog kan opføres bindige til den ene side i de tre øverste etager, og i de øvrige etager, når de i disse opmures i bastardmørtel.

Ved opførelse af bærende skillevægge, som ikke opfylder de nævnte forudsætninger, skal det godtgøres ved beregninger, at der ved murværkets dimensionering er taget hensyn til bygningens styrke og stabilitet, jfr. 5.1.

Stk. 2. Ved anvendelse af de efterfølgende dimensioner på bærende skillevægge medregnes tagetagen som øverste etage, såfremt skillevæggene i tagetagen er belastet. Er en skillevæg ikke belastet i tagetagen, kan den, når den er solidt afstivet i tværretningen med højst 6 m afstand, udføres af 12 cm mur, og den underliggende etage kan da ved dimensioneringen af de bærende skillevægge regnes for øverste etage.

Stk. 3. Bygninger med indtil 2 etager og med en husdybde, der ikke overstiger 8 m, kan, når etagehøjden i de to etager højst er 2,8 m og i kælderen højst 2,6 m, udføres med bærende hovedskillevægge i følgende dimensioner:

- a. skillevægge, der kun bærer taget, kan udføres af 12 cm mur,
- b. skillevægge, der bærer én etageadskillelse og skillevægge i den overliggende etage samt taget, kan udføres af 18 cm mur eller 12 cm mur i bastardmørtel,
- c. skillevægge, der bærer to etageadskillelser og skillevægge i de overliggende etager samt taget, kan udføres af 18 cm mur.

Stk. 4. Bygninger med 3–7 etager og forsynet med hovedskillevæg, der sammen med ydervæggen bærer etageadskillelserne, samt

andre bygninger med indtil 2 etager end de i stk. 3 nævnte, kan udføres med bærende skillevægge i følgende dimensioner:

- a. i øverste etage 18 cm mur,
- b. i de 2 følgende etager 24 cm mur, hvorefter murtykkelsen forøges med 12 cm for hver anden etage.

Er etagehøjden i den øverste etage forøget ud over 3,1 m, skal skillevæggen udføres i bastardmørtel eller forøges til mindst 24 cm mur. Ligeledes skal skillevæggen i den tredjeøverste etage, dersom højden i denne etage forøges ud over 2,8 m, udføres som mindst 36 cm fuld mur eller 24 cm mur i bastardmørtel.

Stk. 5. Bygninger med 3–7 etager og med to bærende hovedskillevægge parallelt med facaden med højst 2 m indbyrdes afstand, målt fra midte til midte, kan udføres med bærende skillevægge i følgende dimensioner:

- a. i de øverste 2 etager 18 cm mur,
- b. i de 3 følgende etager 24 cm mur,
- c. i de 2 derpå følgende etager 36 cm fuld mur,
- d. i de følgende etager 48 cm fuld mur.

Er etagehøjden i den næstøverste etage forøget ud over 2,8 m, skal skillevæggen i denne etage forøges til mindst 24 cm mur, og ligeledes skal skillevæggen i den femteøverste etage, dersom højden i denne etage forøges ud over 2,8 m, udføres som mindst 36 cm fuld mur eller 24 cm mur i bastardmørtel.

Stk. 6. Når en bygnings etageadskillelser alene bæres af murede tværskillevægge med indtil 5,4 m indbyrdes afstand, målt fra midte til midte, skal disse skillevægge dimensioneres efter reglerne i stk. 4. Er gennemsnittet af de to tilstødende afstande mindre end 3,6 m, kan reglerne i stk. 5 anvendes.

Stk. 7. Bærende skillevægge, der i henhold til reglerne skal udføres af 48 cm eller 60 cm mur, kan reduceres med 12 cm, når de pågældende skillevægge opmures i bastardmørtel. Tykkelsen må dog ikke være mindre end tykkelsen af skillevæggen i den overliggende etage.

5.5.3. Ikke-bærende indervægge af teglsten.

Stk. 1. Murede skillevægge, der føres igennem flere etager uden at være bærende, kan udføres af 12 cm mur i de 5 øverste etager og af 18 cm mur i de 3 følgende etager, og i øvrigt af 24 cm mur. Føres murede skillevægge op i tagetagen, regnes denne for en etage.

Stk. 2. Skillevægge af 12 cm mur må ikke have større fri længde end 6 m.

Stk. 3. Er etagehøjden i den tredje- eller fjerde-øverste etage forøget ud over 2,8 m, skal skillevægge i den pågældende og i de underliggende etager forøges til 18 cm mur. Er etagehøjden i den sjette- eller syvende-øverste etage forøget ud over 2,8 m, skal skillevæggen i den pågældende og i de underliggende etager forøges til 24 cm mur.

5.5.4. Trappevægge og skaktvægge af teglsten.

Stk. 1. Når det enkelte trappeløbs frie bredde ikke er mere end 1,25 m, og trappeskillevæggen kun er belastet af simpelt understøttede trappeløb og reposer, kan den i øverste etage udføres af 12 cm mur. I de 3 underliggende etager kan trappeskillevægge udføres af 18 cm mur og i øvrigt af 24 cm mur. Som øverste etage regnes den etage, der er belastet af trappens øverste løb.

Stk. 2. Føres en trappeskillevæg som ubelastet skillevæg én etage op over øverste trappeløb kan den i denne etage udføres af 12 cm mur uden forøgelse af dimensionen af de underliggende skillevægge.

Stk. 3. Er etagehøjden i den tredje- eller fjerde-øverste af de etager, i hvilke trappen findes, forøget ud over 2,8 m, skal trappeskillevægge i den pågældende og den underliggende etage udføres af 24 cm mur.

Stk. 4. Murede skaktvægge omkring elevatorer og lign. vægge af ringe udstrækning kan udføres af 12 cm mur i de 5 øverste etager og af 18 cm mur i de øvrige etager.

Stk. 5. Murede trappevægge og skaktvægge mod beboelsesrum skal dog udføres af mindst 24 cm mur, jfr. kap. 9.

5.5.5. Lette ikke-bærende indervægge.

Stk. 1. Lette, ikke-bærende skillevægge, der bæres af etageadskillelser, og som fastgøres omhyggeligt til disse og til eventuelle tilstødende ydervægge og skillevægge, kan udføres af de nedenfor angivne konstruktioner.

Stk. 2. Skillevægge kan udføres af mindst 5 cm plader af moler, slaggebeton (i overensstemmelse med Dansk Ingeniørforenings normer for betonvarer – DS 400), letbeton eller lign. opmuret i bastardmørtel. Sådanne skillevægges frie længde må ikke overstige 6 m, og højden må ikke overstige 3 m.

Stk. 3. Skillevægge kan udføres af lodret opsatte mindst 31 mm ($\frac{5}{4}$ " tykke brædder, forskallet på den ene side med mindst 19 mm

($\frac{3}{4}$ "') tykke brædder. Skillevæggene skal pudses på begge sider eller beklædes med mindst 9 mm tykke gipsplader eller tilsvarende. Er en bræddeskillevægs areal mindre end 10 m², kan de lodrette brædders tykkelse nedsættes til 25 mm (1").

Stk. 4. Skillevægge kan, når den frie længde ikke overstiger 6 m, og højden ikke overstiger 3,6 m, udføres som træskelet af mindst 5,6 × 5,6 cm ($2\frac{1}{4}$ × $2\frac{1}{4}$ "') lodrette og vandrette lægter med højst 60 cm afstand fra midte til midte i såvel lodret som vandret retning. Tilsvarende skillevægge kan udføres af 5 × 5 cm (2 × 2") lodrette lægter med højst 40 cm afstand fra midte til midte. Den opsatte lægtekonstruktion skal beklædes på begge sider med mindst 9 mm tykke gipsplader eller tilsvarende.

Stk. 5. Skillevægge kan udføres af upudset træ, når højden ikke overstiger 2,2 m, og når overkanten af skillevæggen holdes i en afstand af mindst 50 cm fra loftet (spansk væg). Sådanne skillevægge kan føres helt til loftet, og den angivne begrænsning af højden kan bortfalde, når de ikke begrænser beboelsesrum og adgangsrum til disse eller rum, der anvendes til oplag af let antændelige materialer.

Stk. 6. Skillevægge kan udføres af træ og glas, når glasset udgør den overvejende del af skillevæggens areal.

Stk. 7. I skillevægge ved skydedøre skal den del af hulrummet, der ikke optages af døren, underinddeles med lægter med højst 60 cm indbyrdes afstand.

Stk. 8. I enfamiliehuse kan vægge udføres med overflader, der i brandmæssig henseende ikke er ringere end høvlet træ.

5.6. Etageadskillelser og gulve.

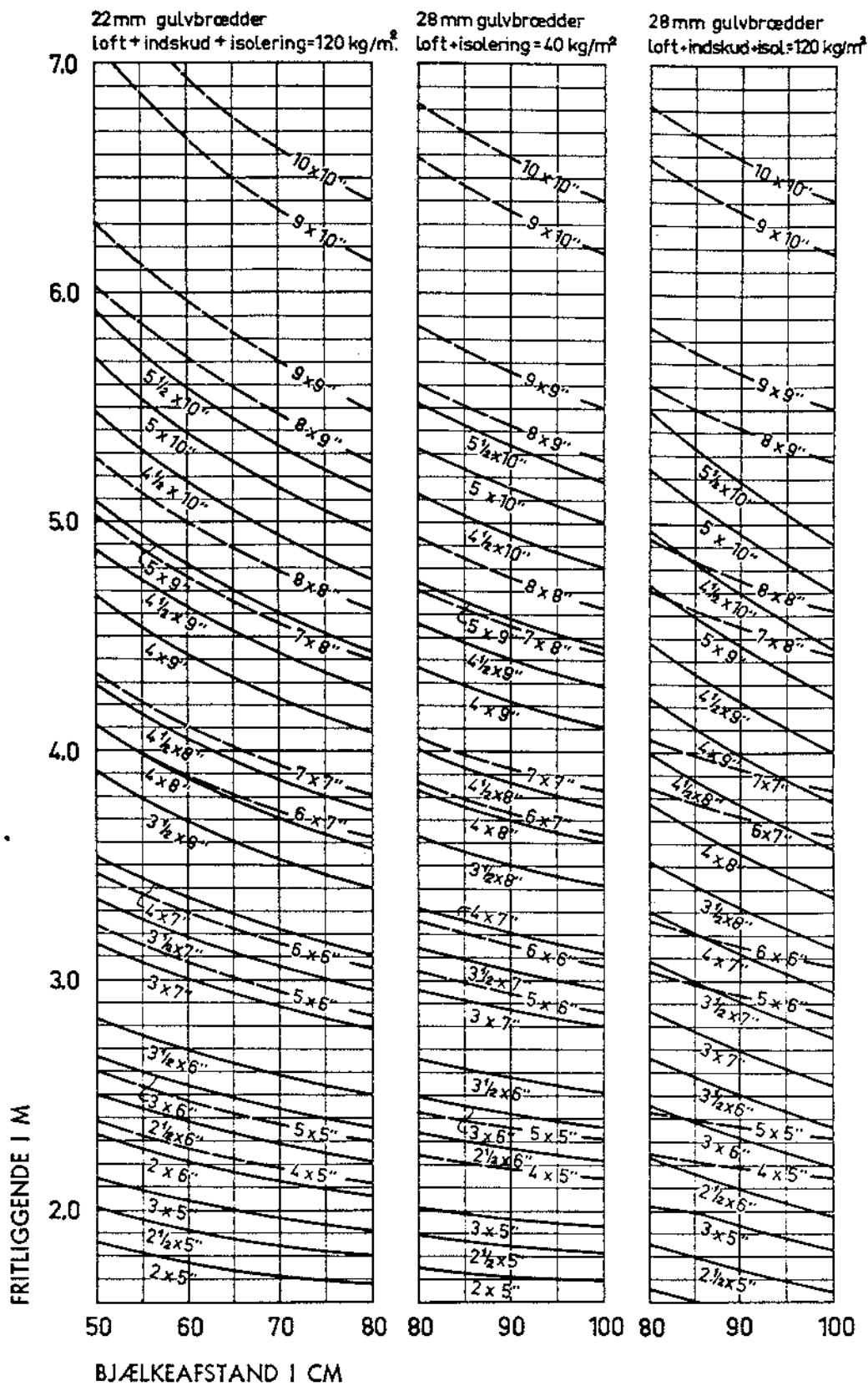
5.6.1. Almene krav.

Stk. 1. Etageadskillelser skal isolere mod varmetab i overensstemmelse med kap. 8.

Stk. 2. Etageadskillelser skal isolere mod lyd gennemgang i overensstemmelse med kap. 9.

Stk. 3. Etageadskillelser under bade- og vaskerum og andre rum, der jævnlig udsættes for fugtighed, skal udføres af fugtbestandige materialer. Ved indretning af w.c.-rum eller baderum i en bestående bygning kan bygningsmyndigheden tillade bibeholdelse af eventuelle etageadskillelser af træ, når gulvbelægningen udføres af vandtæt materiale.

Stk. 4. Etageadskillelser over vaskerum og andre lokaler, hvis anvendelse medfører dampudvikling, skal udføres af jernbeton eller

Dimensioneringskurver for træbjælker og underliggere.

anden tilsvarende dampstæt konstruktion. Denne bestemmelse finder ikke anvendelse på bygninger med højst 3 beboelseslejligheder.

Stk. 5. Etageadskillelser over sikringsrum skal udføres i overensstemmelse med de af indenrigsministeriet udfærdigede bestemmelser herom (se bilag 2).

5.6.2. Etageadskillelser af træ.

Stk. 1. De i omstående kurver angivne dimensioner for træbjælker og underliggere kan anvendes under følgende forudsætninger:

- a. at bygningen er indrettet til beboelse eller til andet dermed i statisk henseende ligestillet formål,
- b. at vægten af de på etageadskillelsen hvilende skillevægge ikke overstiger 100 kg/m^2 af skillevæggens lodrette flade, og
- c. at den bevægelige belastning på etageadskillelsen ikke overstiger 150 kg/m^2 .

Stk. 2. Træbjækelag skal udføres af sundt og godt træ. Topenernes plane sider må ikke være mindre end halvdelen af det fulde mål.

Stk. 3. Bjælker med andet rektangulært tværsnit end det i kurverne angivne kan anvendes, når produktet af tværsnittets bredde \times højde \times højde er mindst lige så stort som det tilsvarende produkt af det i kurverne angivne tværsnit. Anvendes planker som bjælker i gulvbjækelag, skal tykkelsen være mindst 38 mm ($1\frac{1}{2}$ "').

Stk. 4. Udvekslinger for skorstene og andre åbninger i etageadskillelser skal foretages således, at der såvel for bjælkens som for vekslerens vedkommende tages fornødent hensyn til forøgede belastninger og til svækkelse på grund af taphuller og lign.

Stk. 5. Udskæring i bjælker for vandrette ledninger, gennemgående ankre og lign. må ikke udføres i større afstand fra understøtningspunkterne end $\frac{1}{4}$ af fritliggendet, og nedskæringen i bjælkens over- eller underside må ikke være dybere end 2 cm. Udskæring eller gennemboring for lodrette ledninger skal ligeledes holdes inden for en afstand af $\frac{1}{4}$ af fritliggendet, og der må ikke bortskæres mere end $\frac{1}{4}$ af tværsnittet.

Stk. 6. Når bjælker anbringes på tværs af en bygnings længderetning og forbinder bærende ydervægge, skal der med højst 3 m afstand udføres gennemgående bjælker fra ydervæg til ydervæg, dog ikke i kælderbjækelag. Den bjælke, der ligger langs en ikke-bærende ydervæg, eller den næstfølgende bjælke skal i almindelighed være gennemgående.

Stk. 7. De bjælker, der i henhold til stk. 6 skal være gennem-

gående, skal i begge ender forsynes med ankre. Bjælker langs ikke-bærende ydervægge skal forankres for hver 3 m. Ankre skal fortrinsvis anbringes i eller i umiddelbar nærhed af murpillerne.

Stk. 8. Ankre, der anbringes på tværs af bjælkeretningen, skal være så lange, at de kan fastgøres til 2 bjælker. Ankre skal udføres af 8×38 mm fladjern med 30 cm lange forskudsjern af 16 mm rundjern, og de skal fastgøres forsvarligt til bjælkerne. Ankre skal, inden de anbringes, være rustbeskyttede, og de skal føres ind til 12 cm afstand fra ydersiden af den væg, hvori de skal anbringes. Ved indmuringen må der omkring ankret kun anvendes cementmørtel.

Stk. 9. Såfremt gavlankre anbringes i større afstand fra bjælkerens understøtningspunkter end $1/4$ af fritliggendet, skal de udføres af 20 mm rundjern, der bores gennem bjælkerens midte og fastholdes med 8×80 mm spændskiver.

Stk. 10. Træbjælker på mur eller beton skal i det mindste aflægges på tagpap. Gennemgående lægte må ikke anvendes på steder, hvor to på hinanden følgende etager har samme vægtykkelse.

Stk. 11. Træbjælkelag skal på de dele, der anbringes i eller mod mur eller beton, beskyttes mod råd ved bestrygning med et anerkendt trækonserveringsmiddel (imprægnering).

Stk. 12. Kryberum under træbjælkelag skal ventileres.

5.6.3. Gulve, forskalling og indskud.

Stk. 1. Gulvbrætter skal være pløjede og mindst 28 mm ($5/4''$) tykke, når afstanden mellem bjælkerne målt fra midte til midte ikke overstiger 100 cm. Gulvbrætter med 22 mm ($1''$) tykkelse kan anvendes, når afstanden mellem bjælkerne, målt fra midte til midte, ikke overstiger 80 cm, og når afstanden mellem strøer målt fra midte til midte ikke overstiger 70 cm.

Stk. 2. Forinden der lægges gulv på træbjælkelag, må bjælkerens vandindhold ikke overstige 22 pct. af træets tørvægt. Vandindholdet i eventuelt indskudsler må ved gulvlægning ikke overstige 8 pct. af lerets tørvægt, hvor der anvendes bølgegulve dog ikke over 3 pct.

Stk. 3. Gulvbelægning i w.c.-rum (klosetrum), baderum, vaske- rum og andre rum, der jævnlig udsættes for fugtighed, skal udføres af vandtæt materiale.

Stk. 4. Undersider af træbjælkelag, undersider af hanebjælkelag og tagundersider, der begrænser de til boliger og arbejdssteder hørende rum, skal forskalles med 19 mm ($3/4''$) tykke brætter, der pudses. Når afstanden mellem bjælkerne, målt fra midte til midte, ikke overstiger 80 cm, kan forskallingens tykkelse nedsættes til 15

mm ($\frac{5}{8}$ "'). Som erstatning for puds og forskalling kan i almindelighed anvendes mindst 9 mm tykke gipsplader, understøttet for hver 40 cm.

Stk. 5. I enfamiliehuse kan undersiden af bjælkelag og tagundersider dog udføres med overflader, der i brandmæssig henseende ikke er ringere end høvlet træ.

Stk. 6. Nedforskallede lofter må kun udføres med bygningsmyndighedens godkendelse og under forudsætning af, at den overliggende etageadskillelse i øvrigt er udført i det mindste som angivet i stk. 4. Hulrummet skal opdeles af skillevægge mindst for hver henholdsvis 10 m eller 50 m². I gange skal alle skillevægge føres helt igennem til undersiden af den overliggende etageadskillelse.

Stk. 7. I enfamiliehuse kan forskalling og puds på undersiden af træbjælkelag mellem kælder- og stueetagen udelades, når der pudses på indskuddet. Opstilles der i kælderen i sådanne bygninger ildsteder (i fyrrum, vaskerum og lign.), skal også bjælkerne i disse rum pudses.

Stk. 8. Træbjælkelag, der begrænser boliger eller arbejdssteder, skal udføres med udfyldning af ubrændbart materiale. Anvendes lerlag, skal dette være mindst 5 cm tykt, faststampet og tætsluttende. Lerlaget skal anbringes på indskud af tæt sammenslåede mindst 19 mm ($\frac{3}{4}$ "') tykke kantskårne brædder, oplagt på lister. Er den fri afstand mellem bjælkerne mindre end 55 cm, kan indskud udføres af 15 mm ($\frac{5}{8}$ "') brædder.

Stk. 9. I enfamiliehuse kan udfyldning af lette materialer henlægges direkte på forskalling med en tykkelse på 19 mm ($\frac{3}{4}$ "'). Anvendes ler, kan indskud udelades, når henlægningen sker på tæt underlag på forskalling af mindst 25 mm (1") tykke brædder.

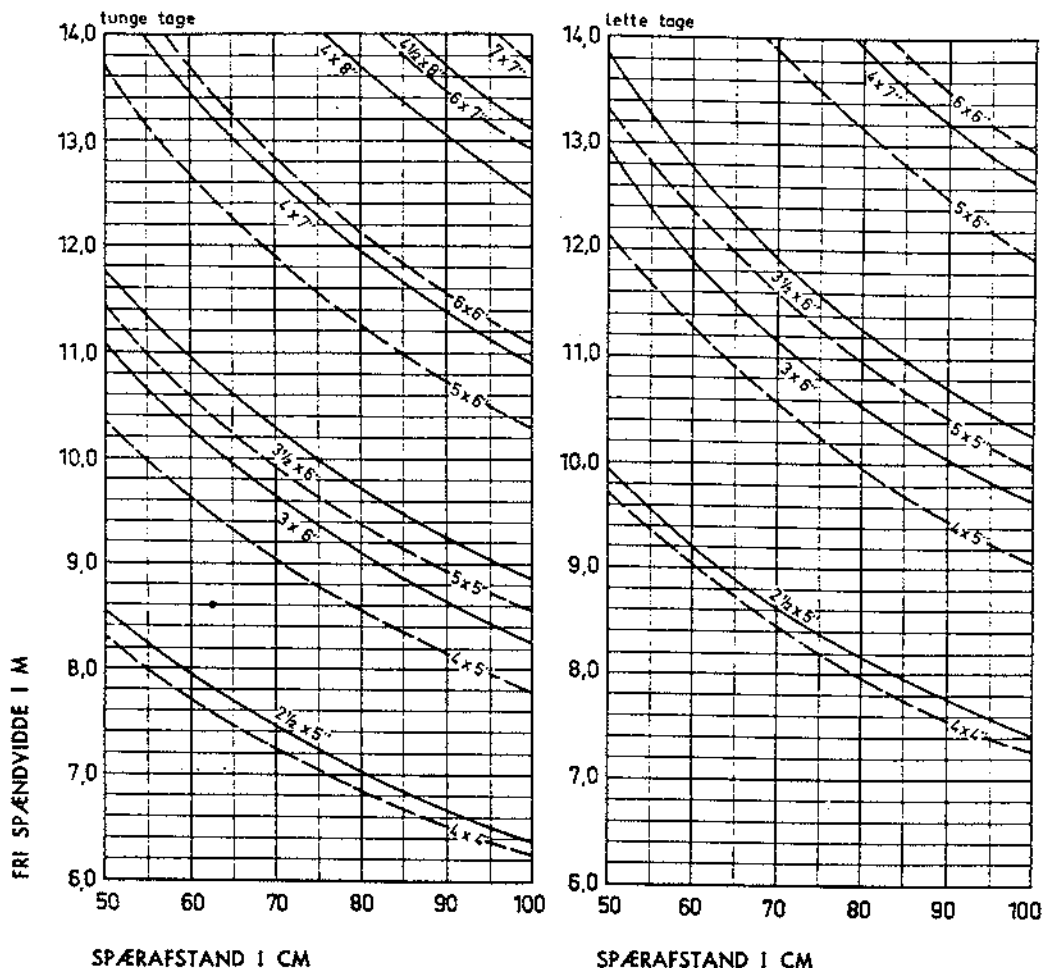
5.6.4. Gulvkonstruktioner direkte på terræn.

Stk. 1. Under gulvkonstruktionen skal der lægges et mindst 20 cm tykt drænlag, der i almindelighed skal afvandes til omfangsdræn.

Stk. 2. Strøer under trægulv skal imprægneres og lægges på ikke fugtsugende opklodsninger på et gennemgående underlag af 8 cm beton eller tilsvarende tæt og fast underlag.

Stk. 3. Hulrummet under trægulve på strøer må ikke ventileres til det fri. Såfremt hulrummet ventileres, skal dette ske med rumluft. Er gulvkonstruktionen ikke effektivt ventileret, skal der lægges et damp tæt lag under gulvbrædderne.

Stk. 4. Under gulvkonstruktioner med varmeledninger i kanaler, indstøbte varmeslanger eller lign. og tæt gulvbelægning skal der anbringes et dampstandsende lag under varmeisoleringen.

Diagrammet til venstre gælder for *tunge tage*, hvortil regnes: tegltage, naturskifertage og lign. Diagrammet til højre gælder for *lette tage*, hvortil regnes: asbestcement- og metalplader på lægter eller brædder samt paptage.

5.7. Tagværker og tage.

5.7.1. Tagværker af træ.

Stk. 1. Tagværker af træ skal udføres af sundt og godt træ. Top-endernes plane sider må ikke være mindre end halvdelen af de fulde mål. Tagværkets enkelte dele skal udføres med forsvarlige samlinger.

Stk. 2. Hanebåndsspærfag kan udføres med de i kurverne angivne dimensioner når:

- tagværket ikke modtager nogen koncentreret påvirkning fra maskiner, transmissionsanlæg, beholdere eller lign.,
- afstanden fra midte til midte af spær er højst 1 m, og
- afstanden fra hanebåndets overside til kippen er mindst $\frac{1}{3}$ og højst $\frac{2}{3}$ af tagets højde målt fra spærenes understøtninger.

Tagværkets frie spændvidde er afstanden mellem spærenes understøtninger. Den frie spændvidde kan uden dimensionsforøgelse af underliggende bjælkelag nedsættes ved særlige understøtninger, som kan anbringes indtil 1 m inden for de nævnte understøtninger.

Stk. 3. Spær med andet rektangulært tværsnit end det i kurverne angivne kan anvendes, når produktet af tværsnittets bredde \times højde \times højde er mindst lige så stort som det tilsvarende produkt for det i kurverne angivne tværsnit.

Stk. 4. Trimpeltage kan dimensioneres efter kurverne i stk. 2, når:

- a. trimplens højde ikke overstiger 1 m, og tagets frie spændvidde ikke overstiger 10,5 m,
- b. trimpelvæggen udføres af stolper med højst 2 m afstand fra midte til midte og afstives i længderetningen for hver påbegyndt 10 m med mindst to skråbånd samt forankres på forsvarlig måde,
- c. skråbånd og tænger anbringes for hvert andet spær.

Stk. 5. Gitterspærfag kan, uden at der skal foretages særskilt beregning, udføres i overensstemmelse med forskrifter eller anvisninger, godkendt af boligministeriet.

Stk. 6. Hanebånd skal i almindelighed udføres af to stykker halvtømmer eller planker, hvis samlede tværsnit er lig med spærdimensionen, og som forbindes i hvert tredjedelspunkt med en udfyldningsklods. Hanebånd kan dog udføres af ét stykke tømmer, indstemmet i spærene med tap og bryst, når spærenes dimension forøges med 25 mm (1") i højden, og hanebåndet udføres af samme dimension som spærene. Er hanebåndet belastet, skal det understøttes på forsvarlig måde.

Stk. 7. Udvekslinger skal udføres på en sådan måde, at mindst hvert andet spær bliver gennemgående. Foretages større udvekslinger, skal det i hver enkelt tilfælde godtgøres, at tagværket får tilstrækkelig styrke.

Stk. 8. Tagværker skal forankres forsvarligt. Når tagremme hviler på tagbjælker, skal deres forbindelse med hver af disse sikres ved bolte eller lign.

5.7.2. Tage.

Stk. 1. Tage skal udføres af sådanne materialer, med sådan hældning og på en sådan måde, at der opnås tilstrækkelig tæthed mod vand og sne og sikkerhed mod brand og storm.

Stk. 2. Tage med en taghældning på 1 : 2 og derunder skal i den udstrækning, hvori den indvendige højde mellem tagflade og etageadskillelse eller lign. er mere end 2 m, udføres på en sådan måde,

at der opnås tilstrækkelig sikkerhed mod gennemtrængning ved færdsel på taget.

Stk. 3. Tage eller tagrum skal ventileres på forsvarlig måde.

Stk. 4. Tage skal forsynes med tagrender og nedløbsrør eller indvendige afløb, og tagfladerne skal have fald mod disse afløbsmuligheder. Tagrende kan udelades ved bygninger med særlig fri beliggenhed samt ved garager, udhuse, skure og lign. mindre bygninger, medmindre bygningsmyndigheden stiller krav herom. Det må i sådanne tilfælde sikres, at tagvandet ikke kan blive til ulempe for vejareal eller for nabogrund.

Stk. 5. Til ethvert tag skal der være adgang for eftersyn og reparation.

Stk. 6. Lægter til dækning med teglsten skal udføres af mindst 38×56 mm ($1\frac{1}{2} \times 2\frac{1}{4}$ " træ).

Stk. 7. Bølgeplader af asbestcement skal ved en taghældning på 1 : 2 og derunder understøttes mindst for hver 55 cm. Hvor den lodrette afstand fra etageadskillelse til tagflade er under 2 m og ved taghældninger over 1 : 2 kan afstanden mellem understøtningerne forøges til højst 1,1 m.

Stk. 8. Bræddebeklædning til tagdækning med tagpap og lign. materialer skal udføres af mindst 25 mm (1") tykke pløjede brædder. Hvor spærafstanden ikke overstiger 60 cm, kan bræddetykkelsen nedsættes til 19 mm ($\frac{3}{4}$ "). Til enkeltdækninger og som øverste lag ved dækninger med flere lag skal benyttes asfaltpap, der skal forsynes med en belægning på oversiden. Tjærepap alene kan dog anvendes til trætage over garager, udhuse, skure og lign. mindre bygninger. Built-up-dækninger på træ skal mindst udføres med fire lag tagpap og på betontage mindst med tre lag tagpap.

Stk. 9. For bygninger med 2 etager og derover kan bygningsmyndigheden kræve, at metal-, skifer- og lign. glatte tage, som har en taghældning mellem 1 : 3 og 1 : 0,4, i passende omfang forsynes med snegitre imod færdselsarealer.

Stk. 10. Stråtage på bygninger, der er bestemt til ophold for mennesker eller dyr, skal syes med galvaniseret tråd eller på anden måde sikres mod nedskridning i tilfælde af brand.

5.7.3. Tagkviste og ovenlys.

Stk. 1. Den samlede bredde af tagkviste målt ved forsídens tilslutning til taget må ikke overstige den halve længde af den tagflade, hvori kvistene anbringes.

Stk. 2. Kvistflunker skal være udført af eller beklædt med

ubrændbart materiale. Dette krav gælder ikke for fritliggende enfamiliehuse.

Stk. 3. Ovenlys og tagvinduer kan anbringes i det omfang, det er foreneligt med hensynet til tagværkets stabilitet. Lysskakter af træ fra ovenlys eller tagvinduer skal pudses eller på anden måde beskyttes mod brand. I bygninger med mere end én etage, hvor taghældningen er 1:2 og derunder, og hvor den lodrette afstand fra etageadskillelse til ovenlys eller tagvindue er mere end 2 m, skal ovenlys og tagvinduer hæves mindst 25 cm over tagfladen eller sikres mod gennemtrængning.

5.8. Trapper, altangange og altaner.

5.8.1. Udvendige trapper.

Stk. 1. Udvendige trapper, der giver adgang til mere end ét lejemål, skal udføres af sten, beton, jernriste eller tilsvarende.

Stk. 2. Udvendige trapper til hoveddør skal have mindst 28 cm grund og andre udvendige trapper mindst 25 cm grund. Trin må ikke udføres med større stigning end 18 cm.

Stk. 3. Udvendige trapper med mere end tre stigninger skal i fornøden udstrækning forsynes med rækværk. Udvendige kældertrapper, der er dybere end 1,5 m, skal tillige forsynes med håndliste langs den ene side.

5.8.2. Indvendige trapper.

Stk. 1. Trapper i bygninger med 2 etager og derover skal udføres med højst 18 cm stigning og mindst 25 cm grund. Trapper i en- og tofamiliehuse kan dog udføres med indtil 21 cm stigning og ikke mindre grund end stigning. Bitrapper må højst have 21 cm stigning og ikke mindre grund end stigning.

Stk. 2. Trapper af træ skal udføres med mindst 45 mm (2") trin og forvange, 35 mm (1½") bagvange og 16 mm (¾") stødtrin. Trappeundersiden skal i det mindste beskyttes med forskalling og puds. I enfamiliehuse kan trin og vanger udføres af 35 mm (1½") træ, og forskalling og puds på undersiden kan udelades.

Stk. 3. Alle trapper skal på de frie sider forsynes med et solidt rækværk, der er mindst 80 cm højt, målt over trinforkanterne ved løbene, og mindst 90 cm højt ved reposerne. Lodrette åbninger i rækværket må ikke være over 12 cm brede. Vandrette åbninger skal være således udformet, at børn sikres på betryggende måde. Foran

vindue eller anden åbning, der ikke er hævet mindst 80 cm over trin eller reposer, skal der anbringes rækværk eller andet betryggende værn. Ved trapper med bredere lysning end 30 cm skal rækværkets højde forøges passende. Ved særlig brede trapper skal der anbringes håndliste på begge sider. Ved trapper, der på anden måde afviger fra det normale, skal der i hvert enkelt tilfælde træffes fornødne sikkerhedsforanstaltninger, således at de kan passeres farefrit.

Stk. 4. Trapper i trapperum uden sidelysvinduer, jfr. 4.1.6, stk. 13, skal udføres med en lysningsbredde på mindst 20 cm. Forsynes trapperummet med ovenlys, skal lysningsbredden være mindst 40 cm.

5.8.3. Altaner og altangange.

Stk. 1. I bygninger med mere end én beboelseslejlighed skal altaner og altangange udføres af jernbeton.

Stk. 2. Rækværker skal ved altangange være mindst 1,2 m og ved altaner mindst 1 m høje. Lodrette åbninger må ikke være over 12 cm brede. Vandrette åbninger skal være således udformet, at børn sikres på betryggende måde.

Kap. 6. Brandforhold.

6.1. Brandvægge.

6.1.1. Almene krav.

Stk. 1. Enhver brandvæg skal føres op over taget med en forsvarligt afdækket brandkam af samme tykkelse som den underliggende brandvæg, dog højst 24 cm. Brandkammen skal opmures med vandrette skifter og med en højde, der målt vinkelret på tagfladen er mindst 30 cm. Dog kan brandkammen, når brandmæssige hensyn efter bygningsmyndighedens skøn ikke taler derimod, udelades:

- a. ved opførelse af beboelsesbygninger med indtil 2 etager, når tagfladens underside i en bredde af mindst 50 cm langs med brandvæggen forsynes med 3 cm monierpuds, eller der i samme udstrækning udføres udstøbning mellem lægterne,
- b. ved opførelse af beboelsesbygninger med mere end 2 etager, når der på brandvæggen udføres en mindst 8 cm tyk plade af jernbeton med et fremspring på mindst 50 cm fra begge sider af væggen. Pladen skal være forsvarligt forankret til brandvæggen.

Stk. 2. Indvendige brandvægge og vægge, der begrænser beboelseslejligheder, skal ved ydervægge af trækonstruktion føres frem til indersiden af den udvendige beklædning.

Stk. 3. Murlægter eller tilsvarende træværk, der lægges langs en brandvæg, skal holdes i en afstand af mindst 24 cm fra væggens modsatte side. Denne afstand kan, når der er tale om ender af dragere, bjælker, tagtømmer, lægter eller lign., nedsættes til 12 cm. Mellem tilsvarende træværk, som lægges ind i en brandvæg fra hver sin side, skal der ligeledes være mindst 12 cm afstand.

Stk. 4. Når skorstene eller luftkanaler indbygges i en brandvæg, medregnes kun kanalens vægge til den pågældende brandvæg, medmindre den enkelte kanal ikke føres dybere ind end 24 cm fra brandvæggen modsatte side, hver enkelt kanal ikke får større indvendig bredde end 24 cm, der ikke anbringes mere end 2 kanaler ved siden af hinanden, og der holdes en afstand af mindst 60 cm mellem de enkelte kanaler eller kanalkolonner.

Stk. 5. Rørnicher kan anbringes i brandvæg, når de ikke føres dybere ind end 24 cm fra brandvæggens modsatte side, bredden ikke overstiger 24 cm, og den frie side og bunden i hver etage lukkes med ubrændbart materiale.

6.1.2. Åbninger i brandvægge.

Stk. 1. Brandvægge kan gennembrydes med åbninger efter følgende regler, idet de under punkterne a og b nævnte åbninger kun må anbringes i udvendige brandvægge:

- a. ventilationsåbninger indtil 600 cm² med en indbyrdes afstand af mindst 1,5 m. Den enkelte åbning skal dækkes med indmuret rist, der ikke kan åbnes og ikke tillader udsigt over nabogrund,
- b. lysåbninger indtil 0,5 m² med en indbyrdes afstand af mindst 60 cm. Den enkelte åbning skal dækkes med fast indmuret monierglas eller glasbyggningssten,
- c. døråbninger indtil 1 m bredde og 2,2 m højde i udvendige brandvægge og brandvægge i forbindelse med skel lukket med dør svarende til BSD 60 eller 120-DS 1015 efter bygningsmyndighedens skøn, og i indvendige brandvægge på egen grund med dør svarende til BDD 60-DS 1016,
- d. åbninger til gennemføring af ledninger. Der skal omkring de enkelte gennemføringer tilvejebringes fuldstændig tæthed.

Ovennævnte åbninger må i alt højst udgøre 1/3 af brandvæggens længde.

Stk. 2. Åbninger i en brandvæg må, når de er mere end 600 cm² store, kun udføres med naboens skriftlige tilladelse, og sådanne åbningers tilstedeværelse indskrænker ikke naboens ret til på et senere tidspunkt at bygge direkte i skel.

Stk. 3. Ethvert arbejde, hvorved en bestående brandvæg gennembrydes, skal fremmes mest muligt, således at foreskreven dækning af åbningerne straks finder sted.

6.1.3. Brandvægge mod nabogrund.

Stk. 1. Bygninger, der opføres nærmere naboskel end 2,5 m, skal udføres med brandvæg mod skellet. Dette gælder dog ikke for garager, udhuse, skure og lign. mindre bygninger med indtil 35 m² grundflade, der opføres uden for områder bestemt til sluttet bebyggelse.

Stk. 2. Udvendige brandvægge, d. v. s. brandvægge, der er opført i skel uden fællesskab med naboejendommen, eller hvis udven-

dige sider danner facade, skal udføres således, at de i brandmæssig henseende svarer til de angivne dimensioner for teglvægge i stk. 3 og 4. Når konstruktive hensyn gør det nødvendigt, skal brandvæggens tykkelse forøges.

Stk. 3. I bygninger med højst 2 etager skal brandvægge udføres af 24 cm mur eller 30 cm hul mur med ståltrådsbindere.

Stk. 4. I bygninger med 3 etager og derover skal brandvægge udføres af mindst 36 cm fuld mur eller, når konstruktive hensyn tillader det, af 36 cm hul mur med stenbindere.

Stk. 5. Taget på bygninger, der er nærmere naboskel end 2,5 m, må ikke have større hældning mod skellet, end at der opnås 2,5 m afstand fra dette, målt vandret gennem brandkammens øverste punkt til taget. Er brandvæggen uden brandkam, eller har denne ikke tilstrækkelig højde, skal der på tagets underside anbringes en mindst 8 cm tyk plade af jernbeton, der understøttes på brandsikker konstruktion således, at taget inden for en afstand af 2,5 m fra naboskellet er brandsikker.

6.1.4. Fælles brandvægge.

Stk. 1. Brandvægge kan være fælles for to bygninger, der opføres samtidig. Bygninger med flere end 4 etager kan dog kun udføres med fælles brandvæg, såfremt etageadskillelserne udføres af brandsikker konstruktion. Brandvægge kan være fælles for to bygninger med højst 3 etager, selv om de ikke opføres samtidig, under forudsætning af, at den nye bygning ikke får større højde end den ældre, og at det kan godtgøres, at bygningernes fundering og den nye bygnings forbindelse med den eksisterende brandvæg er forsvarlig. Opføres en fælles brandvæg over skel, må det sikres, at den hverken helt eller delvis fjernes af nogen af ejerne, og at der ikke foretages nogen forhøjelse eller anden bygningsmæssig ændring ved den, uden at ejerne er enige herom. De nævnte betingelser for fælles brandvægge skal tinglyses på de pågældende ejendomme.

Stk. 2. I bygninger med højst 2 etager skal fælles brandvægge udføres af mindst 24 cm mur.

Stk. 3. I bygninger med 3 etager og derover skal fælles brandvægge udføres af mindst 36 cm fuld mur. Når konstruktive hensyn gør det nødvendigt, skal brandvæggens tykkelse forøges.

6.1.5. Andre brandvægge.

Stk. 1. Indvendige brandvægge skal i beboelsesbygninger opføres mindst for hver henholdsvis 50 m eller 600 m². Sådanne indvendige brandvægge skal udføres af mindst 18 cm mur. Når konstruktive,

lyd- eller varmeisoleringsmæssige hensyn gør det nødvendigt, skal brandvæggens tykkelse forøges.

Stk. 2. Såfremt etageadskillelsen over øverste beboede etage ikke er udført brandsikker, skal der til opdeling af tagetagen mellem de i stk. 1 nævnte indvendige brandvægge opstilles røgskillevægge, mindst udført af pløjede 25 mm (1") brædder, slaggeplader eller tilsvarende godkendt materiale efter følgende retningslinjer:

- a. er etageadskillelsen over øverste beboede etage af træ og udført som foreskrevet for almindelige etageadskillelser (gulvbrædder, indskudsbrædder, indskudsmateriale, forskalling og puds), skal tagrummet opdeles for hver anden opgang eller mindst for hver 30 m,
- b. er etageadskillelsen over øverste beboede etage udført ringere end anført under a, skal tagrummet opdeles for hver opgang eller mindst for hver 15 m.

I skillevæggene kan udføres selvlukkende lemme af højst 50 cm bredde og 1,3 m højde. Sådanne lemme skal være hævet mindst 50 cm over gulvet, være tætsluttende og af mindst 25 mm (1") pløjede brædder.

6.2. Brandsikre etageadskillelser.

Stk. 1. Etageadskillelser over kedelrum med kedelanlæg, hvis ydelse overstiger 40.000 kcal/h, jfr. 10.1.3, samt over bagerier, butikker og lokaler, der rummer virksomheder af brandfarlig karakter, skal udføres brandsikre.

Stk. 2. Etageadskillelser skal udføres brandsikre i det omfang, som er angivet i de af indenrigsministeriet udfærdigede bestemmelser om bygningsmæssige civilforsvarsforanstaltninger. (Se bilag 2).

Stk. 3. Overdækninger over gårdkældre skal udføres brandsikre.

Kap. 7. Fugtisolering.

Stk. 1. Bygninger skal beskyttes mod fugtighed fra grunden.

Stk. 2. I ydervægge og skillevægge af murværk skal der anbringes et for fugtighed uigennemtrængeligt isoleringslag i en højde af ca. 15 cm over terræn og, når der findes kælder, tillige ca. 10 cm over kældergulvet. Er kælderydervægge eller fundamenter af beton ført mindst 15 cm op over terræn, anbringes isoleringslaget herpå. Er den nederste etageadskillelse anbragt lavere end isoleringslaget, skal der træffes særlige foranstaltninger til isolering af etageadskillelsen. Over fundamenter og vandrette fulde udmuringer i hule ydervægge skal fugtisoleringen og forbindelsen mellem væg og fundament udformes således, at indtrængende regnvand ledes ud og ikke opsuges i bagvæggen.

Stk. 3. Ydervægge af murværk, der vender mod jord, skal udvendig beskyttes mod fugtighed ved asfaltering med påfølgende udkastning med bastardmørtel eller ved dræning eller på anden betryggende måde.

Stk. 4. I kryberum med overliggende etageadskillelse af træ skal der på grunden udstøbes et mindst 8 cm tykt betonlag, eller grunden skal dækkes med et holdbart fugtstandsende lag.

Stk. 5. Udvendige bygningsdele skal, hvis det er nødvendigt, beskyttes mod indtrængen af fugtighed ved maling, imprægnering eller på anden hensigtsmæssig måde.

Stk. 6. Hvor ydervægge med udsat beliggenhed udføres som hulmur med stenbindere, skal der træffes foranstaltninger til modvirken af fugtoverføring fra ydervæg til indervæg.

Stk. 7. Alle konstruktioner skal udføres på en sådan måde, at kondensfugt undgås såvel udvendig som indvendig i konstruktionerne.

Stk. 8. Afdækninger skal udføres vandtætte.

Stk. 9. Terræn langs ydervægge skal have fald bort fra disse.

Kap. 8. Varmeisolering.

8.1. Almene krav.

Stk. 1. Ydervægge, skillevægge, etageadskillelser, tage, vinduer, døre og andre bygningsdele, der begrænser beboelses- eller arbejdsrum, skal isolere mod varmetab i overensstemmelse med efterfølgende krav. For visse arbejdsrum kan bygningsmyndigheden give fritagelse for kravene.

Stk. 2. Beregningen af transmissionstallet »k«, målt i kcal/m² h. C^o, skal foretages på grundlag af Dansk Ingeniørforenings »Regler for beregning af varmetab fra bygninger« (vedtaget 18. august 1952).

Stk. 3. Udvendige bygningsdele skal være tilfredsstillende vindtætte, således at varmetabet ikke forøges væsentligt som følge af blæst.

Stk. 4. Udvendige bygningsdele skal udføres på en sådan måde, at varmetabet ikke forøges væsentligt som følge af fugt.

8.2. Ydervægge og skillevægge.

Sk. 1. Ydervægge samt skillevægge mod kolde rum skal udføres således, at transmissionstallet k ikke overstiger de nedenfor nævnte tal:

Ydervægge af teglsten i bygninger med 2 etager og derunder foruden kælder	0,85
Ydervægge af teglsten i andre bygninger	1,1
Andre ydervægge med vægt over 100 kg/m ²	0,85
Ydervægge med vægt under 100 kg/m ²	0,5
Ydervægge af glas	som vinduer, jfr. 8.4.
Skillevægge mod tagrum	som ydervægge
Skillevægge mod uopvarmede trapperum og lign.	1,7

Stk. 2. De i stk. 1 nævnte krav til varmeisolering kan normalt anses for opfyldt ved følgende konstruktioner:

For $k = 0,5$ eller mindre:

Stolpevæg, udvendig bræddebeklædning, indvendig forskalling og puds, hulrummet isoleret med 7 cm mineraluld eller tilsvarende, betonelement, udvendig 5 cm beton, indvendig 2 cm pudslag, hulrummet isoleret med 7 cm mineraluld eller tilsvarende.

For $k = 0,85$ eller mindre:

de ovenfor nævnte konstruktioner samt:

30 cm hul mur med ståltrådsbindere, 30 pct. udmuret med formur af massive teglsten, 1.800 kg/m^3 , bagmur af mangehulsten, klinkerbetonsten eller molersten, og hulrummet udfyldt med varmeisolerende fyld,

36 cm hul mur med ståltrådsbindere, formur og bagmur af massive teglsten, 1.800 kg/m^3 , og hulrummet udfyldt med varmeisolerende fyld,

36 cm hul mur med faste binderkolonner, formur og bagmur af massive teglsten 1.800 kg/m^3 , 40 pct. udmuret, og hulrummet udfyldt med varmeisolerende fyld,

36 cm fuld mur, formur af massive teglsten, 1.800 kg/m^3 , bagmur, løbere og bindere af klinkerbetonsten, 600 kg/m^3 ,

48 cm fuld mur, formur og bagmur af mangehulsten, 1.600 kg/m^3 for teglmassen,

48 cm fuld mur, formur af massive teglsten, 1.800 kg/m^3 , bagmur, løbere og bindere af mangehulsten 1.300 kg/m^3 eller klinkerbetonsten, 800 kg/m^3 ,

23 cm mur af letbetonblokke, 700 kg/m^3 .

For $k = 1,1$ eller mindre:

de ovennævnte konstruktioner samt:

36 cm hul mur med faste bindere med formur af massive teglsten, 1.800 kg/m^3 , bagmur af mangehulsten 1.300 kg/m^3 ,

36 cm fuld mur, formur af massive teglsten 1.800 kg/m^3 , bagmur, løbere og bindere af mangehulsten 1.400 kg/m^3 ,

36 cm fuld mur af mangehulsten, 1.800 kg/m^3 for teglmassen,

48 cm fuld mur af massive teglsten, 1.800 kg/m^3 .

For $k = 1,7$ eller mindre:

7,5 cm mur af letbetonblokke, 700 kg/m^3

12 cm mur af mangehulsten, 1.600 kg/m^3

18 cm mur af massive teglsten, 1.800 kg/m^3

24 cm mur af kalksandsten, 1.800 kg/m^3

8.3. Etageadskillelser og tage.

Stk. 1. Etageadskillelser og tage direkte mod beboelsesrum skal udføres således, at transmissionstallet k ikke overstiger de nedenfor nævnte tal:

Gulvkonstruktioner direkte mod jord	0,4
Etageadskillelser over det fri (portrum og lign.)	0,4
Etageadskillelser mod uopvarmede rum (krybekælder, skarnkasserum, tagrum og lign.)	0,5
Etageadskillelser mod delvis opvarmede rum (kælderrum med fritliggende varmerør)	0,7
Etageadskillelser mod særlig varme rum (kedelrum, bagerier og lign.)	0,5
Tage, der begrænser opholdsrum	0,4

Stk. 2. De i stk. 1 nævnte krav til varmeisolering kan normalt anses for opfyldt ved følgende konstruktioner:

For $k = 0,4$ eller mindre:

træbjælkelag med gulvbrædder, forskalling og puds, isoleret med 6 cm mineraluld eller tilsvarende,
jernbeton med trægulv på strøer, isoleret med 7 cm mineraluld eller tilsvarende,
16 cm hulstensdæk med trægulv på strøer, isoleret med 6,5 cm mineraluld eller tilsvarende,
beton på slaggelag med trægulv på strøer, isoleret med 5 cm mineraluld eller tilsvarende,
beton på slaggelag med trægulv klæbet på isolering af 4 cm polystyrolplader eller tilsvarende,
teglstenstag med forskalling og puds, isoleret med 8 cm mineraluld eller tilsvarende,
tagpaptag med forskalling og puds, isoleret med 8 cm mineraluld eller tilsvarende.

For $k = 0,5$ eller mindre:

de ovenfor nævnte konstruktioner samt:

træbjælkelag med gulvbrædder, forskalling og puds, isoleret med 4 cm mineraluld eller tilsvarende,
træbjælkelag uden gulvbrædder, men med forskalling og puds, isoleret med 6 cm mineraluld eller tilsvarende,
jernbeton med trægulv på strøer, isoleret med 5 cm mineraluld eller tilsvarende,
16 cm hulstensdæk med trægulv på strøer, isoleret med 4 cm mineraluld eller tilsvarende.

For $k = 0,7$ eller mindre:

de ovenfor nævnte konstruktioner samt:

træbjælkelag med trægulv, forskalling og puds, isoleret med 5 cm ler
henlagt på indskudsbrædder,

træbjælkelag med trægulv, forskalling og puds, isoleret med 2 cm
mineraluld eller tilsvarende,

jernbeton med trægulv på strøer, isoleret med 2,5 cm mineraluld
eller tilsvarende,

16 cm hulstensdæk med trægulv på strøer, isoleret med 2 cm mine-
raluld eller tilsvarende.

8.4. Vinduer, døre m. m.

Vinduer (bortset fra mindre ventilationsruder), glaspartier og ud-
vendige døre skal have en varmeisoleringssevne svarende til 2 lag
glas med mindst 12 mm mellemrum.

Kap. 9. Lydisolering.

9.1. Almene krav.

Stk. 1. Vægge og etageadskillelser, der afgrænser en bolig fra andet lejemål, skal udføres således, at nedenstående krav til såvel rumisolation som til de enkelte bygningsdeles lydisolation er opfyldt. Kravene angiver middelisolationen inden for frekvensområdet 100–3150 Hz. Til vægge og etageadskillelser, der afgrænser boliger fra forretnings-, værksteds- eller andre lokaler, i hvilke der frembringes særlig generende støj, kan bygningsmyndigheden stille strengere krav end nedenfor anført.

Stk. 2. Vægge, etageadskillelser og lign. bygningsdele skal udføres således, at de slutter tæt indbyrdes. Fodpanel, lister og lign. må ikke fastgøres både til vægge og gulvbelægning. Gulvbelægning, loftforskalling, vægforskalling og lign. må ikke være gennemgående ved skillevægge mellem forskellige lejemål.

9.2. Rumisolation.

Stk. 1. Mellem beboelsesrum i forskellige boliger og mellem beboelsesrum og birum tilhørende forskellige boliger skal middelumisolationen være mindst 49 dB. Desuden må summen af de positive differenser mellem de i 9.3 tabel 1 anførte værdier \div 2 dB og de ved samme frekvenser målte rumisolationer ikke være større end 16 dB.

Stk. 2. Det ovenfor nævnte krav kan i almindelighed anses for opfyldt, når de enkelte konstruktionsdele udføres i overensstemmelse med kravene i 9.1, stk. 2 og 9.3–9.5.

9.3. Skillevægge.

Stk. 1. Skillevægge, der afgrænser en bolig fra andet lejemål, eller som afgrænser beboelsesrum fra trapperum (bortset fra trapperum i tofamiliehuse), fællesgange, fællesrum, fælles birum og lign., skal udføres med et middelreduktionstal på mindst 50 dB. Desuden må summen af de positive differenser mellem de i tabel 1 nævnte værdier og de ved samme frekvenser målte lydreduktionstal ikke være større end 16 dB.

Tabel 1.

Hz	100	125	160	200	250	315	400	500
dB	33	36	39	42	45	48	51	52
Hz	630	800	1000	1250	1600	2000	2500	3150
dB	53	54	55	56	56	56	56	56

Stk. 2. De ovennævnte krav til skillevægge kan normalt anses for opfyldt ved følgende konstruktioner:

24 cm mur af massive teglsten (rumvægt 1.600 kg/m³) med puds på begge sider,

24 cm mur af kalksandsten (rumvægt 1800 kg/m³) med puds på begge sider,

15 cm beton (rumvægt 2.300 kg/m³),

dobbelt pladevægge af 7–10 cm letbeton med mindst 3 cm afstand mellem pladerne, med mellemliggende isoleringsmåtte og med puds på væggenes ydersider.

9.4. Etageadskillelser.

Stk. 1. Etageadskillelser, der afgrænser en bolig fra andet lejemål og fra fællesgange, fællesrum, fælles birum og lign., skal udføres med et middelreduktionstal på mindst 52 dB. Desuden må summen af de positive differenser mellem de i 9.3 tabel 1 nævnte værdier + 2 dB og de ved samme frekvenser målte lydreduktionstal ikke være større end 16 dB.

Stk. 2. Etageadskillelser, der afgrænser en bolig fra andet lejemål og fra ovenliggende fællesgange, fællesrum, fælles birum og lign., skal være således isolerede mod trinlyd, at summen af de negative differenser mellem de i tabel 2 anførte værdier og de ved samme frekvenser målte trinlydniveauer ikke er større end 16 dB.

Tabel 2.

Hz	100	125	160	200	250	315	400	500
dB	65	65	65	65	63	61	59	57
Hz	630	800	1000	1250	1600	2000	2500	3150
dB	55	53	51	48	45	42	39	36

Stk. 3. Etageadskillelser mellem w.-c.-rum, baderum, vaskerum og lign. rum samt etageadskillelser i tofamiliehuse omfattes ikke af stk. 1 og 2.

Stk. 4. De i stk. 1 og 2 nævnte krav til middelreduktionstal og trinlydniveau kan normalt anses for opfyldt ved følgende konstruktioner:

-
- 12 cm massivt jernbetondæk (rumvægt 2.400 kg/m³) med trægulv på strøer på brikker eller strimler af mindst 12 mm blødt materiale,
 - 16 cm massivt jernbetondæk (rumvægt 2.400 kg/m³) med 2–3 mm korkment og 3–4 mm linoleum,
 - 18 cm massivt jernbetondæk (rumvægt 2.400 kg/m³) med 6–7 mm korkfliser,
 - 18 cm hulpladedæk af jernbeton (rumvægt 2.400 kg/m³ og maksimalt 33 pct. udsparing) med trægulv på strøer på brikker eller strimler af mindst 12 mm blødt materiale,
 - 20 cm teglstensdæk med trægulv på strøer på brikker eller strimler af mindst 12 mm blødt materiale.

9.5. Installationer.

Stk. 1. Ved placering og udførelse af køkkener, w.c.-rum, baderum, vaskerum, fyrrum og lign. rum samt elevatorer, affaldsskakter og ventilationsanlæg og lign. skal der træffes rimelige foranstaltninger mod lydoverføring gennem ledninger og kanaler og fra installationsdele til bygningsdele.

Stk. 2. Det skal i størst muligt omfang undgås at anbringe rør eller andre installationsdele på vægge, der adskiller boliger. Rørgennemføringer skal udføres med bøsning, der ikke berører ledningen, og som har tætsluttende elastiske pakninger.

Kap. 10. Ildsteder, varmeanlæg og skorstene.

10.1. Ildsteder og varmeanlæg.

10.1.1. Almene krav.

Stk. 1. Bestemmelserne om ildsteder og varmeanlæg omfatter alle former for lukkede og åbne ildsteder for fast, flydende eller luftformigt brændsel, hvad enten de har fast aftræk til skorsten eller står frit.

Stk. 2. Alle ildsteder og varmeanlæg med dertil hørende røgaftræk og skorstene skal indrettes, vedligeholdes og betjenes på en sådan måde, at brandfare, forgiftningsfare og anden ulempe undgås.

Stk. 3. Ildsteder og varmeanlæg skal opstilles således, at overfladetemperaturen på omgivende vægge, lofter og gulve af brændbart materiale ikke kan overstige 60° C. Ildsted og varmeanlæg må ikke opstilles i og skal være adskilt fra rum med let antændeligt oplag ved mindst 12 cm mur eller tilsvarende brandsikker væg.

10.1.2. Kakkelovne, mindre centralvarmekedler m. m.

Stk. 1. Bestemmelserne i dette afsnit gælder for mindre, lukkede ildsteder, hvorved forstås kakkelovne, olieovne, komfurer, vaskekedler og lign. samt centralvarmekedler, hvis ydelse ikke overstiger 40.000 kcal/h.

Stk. 2. De i stk. 1 nævnte mindre, lukkede ildsteder må kun opstilles i rum, der er forsynet med oplukkeligt vindue til det fri eller er udformet i overensstemmelse med bestemmelserne om varmekamre i 10.1.4. Bygningsmyndigheden kan tillade, at kravet om oplukkeligt vindue fraviges, hvis rummet er så snævert eller indrettet således, at en person ikke kan opholde sig i rummet med lukket dør.

Stk. 3. Ildsteder for fast brændsel, hvis ydersider er udført af jern, skal udmures med ildfaste sten omkring fyrstedet. Udmuringen kan udelades i ildsteder, der specielt er indrettet til fyring med brænde. Ildsteder for fast brændsel skal have tæt bund.

Stk. 4. Ildsteder og brændere for flydende eller luftformigt brændsel, herunder også brændere til indsætning i eksisterende ovne, skal være af godkendt konstruktion.

Stk. 5. Væggen bag ildstedet skal i sin fulde tykkelse og højde udføres af ubrændbart materiale. Afstanden fra den udvendige side af forbrændingskammeret og røgrør til brændbart materiale (skal overalt være mindst 30 cm, men kan dog nedsættes til 20 cm for smalle lister og for fodpaneler, hvis højde ikke overstiger 15 cm; mellem ildsted og brændbart materiale i gulv skal dog altid være et mindst 10 cm bredt, åbent rum eller ventileret hulrum.)

Stk. 6. Gulvet under og foran et ildsted for fast brændsel skal indtil en vandret afstand af mindst 30 cm fra fyrlågen samt en vandret afstand af mindst 15 cm til hver side for lågen (være udført af eller fast beklædt med et ubrændbart materiale.)

Stk. 7. Ildsteder for fast brændsel med tilhørende røgrør må ikke forsynes med reguleringsspjæld, der kan formindske aftræksystemets lysningsareal. Røgrør fra vaskekedler tilsluttet skorstene, der modtager aftræk fra andre ildsteder, kan dog forsynes med et tæt-sluttende spjæld. Ildsteder til flydende eller luftformigt brændsel kan forsynes med anordninger til regulering af trækken, hvis disse til enhver tid tillader, at der tilføres tilstrækkelig luft til forbrændingen.

Stk. 8. Centralvarmekedler kan forsynes med røgspjæld efter bestemmelserne i 10.1.3, stk. 9, såfremt de ikke anbringes i rum, der benyttes som eller står i direkte forbindelse med beboelsesrum, køkken eller baderum.

10.1.3. Større centralvarmeanlæg m. m.

Stk. 1. Bestemmelserne i dette afsnit gælder for:

- a. kedler, som er fritaget for offentligt tilsyn efter dampkedellovgivningens bestemmelser i henhold til socialministeriets bekendtgørelse af 1. april 1931 med senere ændringer om fritagelse for og lempelser i tilsynet med dampkedler og lign. på landjorden. For dampkedler gælder i øvrigt bekendtgørelse af 15. december 1919 med ændringer, jfr. § 21 vedrørende kedlers opstilling,
- b. kedler under offentligt tilsyn (dampkedler), som opstilles i beboelsesbygninger, og for hvilke produktet af det totale rumindhold i m³ og kedeltrykket i kg pr. m² ikke overstiger 1.

Stk. 2. Ved større centralvarmeanlæg forstås i dette afsnit anlæg, hvis ydelse overstiger 40.000 kcal/h. Hermed ligestilles større, lukkede ildsteder for fast, flydende eller luftformigt brændsel såsom bageovne, røgeovne og lign., der opstilles i beboelsesbygninger.

Stk. 3. Større kedelanlæg skal opstilles i særskilt kedelrum, som ikke må benyttes til andre formål, der kan medføre brandfare. Kedelanlæg skal opstilles og indrettes således, at rensning af kedler og aftrækssystemer kan foregå uhindret.

Stk. 4. Kedelrum med overliggende eller tilstødende rum skal have vægge og etageadskillelse udført i brandsikker konstruktion, og loftet skal være røgtæt. Ved indretning af kedelrum i bestående bygninger kan en eksisterende etageadskillelse af træ bibeholdes som loft, når der pudses med 3 cm monierpuds.

Stk. 5. Afstanden fra den udvendige side af kedlers vandkølede flader samt fra røgkanaler og røgrør til brændbart materiale skal være mindst 50 cm. Afstanden fra ikke vandkølede flader i kedlers bund og vægge til brændbart materiale skal være mindst 1 m. Mellem ikke vandkølede flader i kedler og brændbart materiale skal dog altid være et mindst 10 cm bredt, åbent rum eller ventileret hulrum.

Stk. 6. Åbninger mellem kedelrum med de dertil hørende brændselsrum, pumperum og lign. og andre rum skal forsynes med døre, der for kedelanlæg indtil 500.000 kcal/h skal være som døre i klasse BDD 30 og for kedelanlæg over 500.000 kcal/h som døre i klasse BDD 60 efter DS 1016.

Stk. 7. Kedelrum skal have oplukkeligt vindue til det fri med et vinduesareal på mindst 0,1 m² for hver 100.000 kcal/h af anlæggets ydelse, dog mindst 0,2 m². Anlæg med ydelse over 500.000 kcal/h skal have direkte udgang til det fri. Kedelrum skal endvidere have ventilationsåbninger til det fri, som sikrer, at der altid tilføres tilstrækkelig luft til forbrændingen.

Stk. 8. Kedelrum skal holdes rene og ryddelige, og der må ikke henligge brændbare materialer i nærheden af kedlerne. Kedelrum af tilstrækkelig størrelse kan indrettes til oplagring af brændsel i begrænset omfang, når brændslet afgrænses af en væg.

Stk. 9. Kedler kan forsynes med røgspjæld. Røgspjæld skal være forsynet med udskæring i spjældpladen eller på anden måde være udformet således, at røgrør eller røgkanaler ikke kan afspærres fuldstændigt. Størrelsen af det mindste fri gennemstrømningsareal for røgen fastsættes i forhold til kedelstørrelsen og skorstenens højde og må aldrig gøres mindre end 20 cm². Kedler indrettet til fyring med flydende eller luftformigt brændsel eller disses aftrækssystem kan forsynes med håndbetjente eller automatiske anordninger til regulering af trækken, hvis disse til enhver tid tillader, at der tilføres tilstrækkelig luft til forbrændingen.

Stk. 10. Brændere for flydende eller luftformigt brændsel og disses tilbehør skal være af godkendt konstruktion.

Stk. 11. Ved alle kedler, indrettet til fyring med flydende eller gasholdigt fast brændsel, skal der i fyrrummet anbringes eksplosionsklap, der sikres med bøjle.

10.1.4. Luftvarmeanlæg.

Stk. 1. Bestemmelserne i stk. 2–4 gælder for luftvarmeanlæg til opvarmning af enfamiliehuse samt for luftvarmeanlæg til enkelte lejligheder.

Stk. 2. I anlæg, hvor luften opvarmes direkte af en ovn for fast, flydende eller luftformigt brændsel, skal ovnen være anbragt i et særskilt varmekammer eller indbygget i en pladejernskasse. Ovnens skal opstilles i overensstemmelse med bestemmelserne i 10.1.2, idet dog et varmekammers gulv, vægge og loft skal være af ubrændbart materiale uanset afstanden til ildstedet. Døren skal beskyttes indvendig mod brand.

Stk. 3. Luftkanaler skal udføres af eller beklædes indvendig med vanskeligt brændbart materiale. Eventuelle hulrum i etageadskillelser kan i enfamiliehuse udnyttes som luftkanaler, hvis hulrummets begrænsningsflader består af eller beklædes med vanskeligt brændbart materiale. Ved gulvkonstruktion direkte mod terræn eller over kryberum kan beklædning dog udelades.

Stk. 4. I anlæg med tvungen cirkulation skal blæseren indbygges således i systemet, at der opstår et overtryk i varmekammeret eller pladejernskassen, når blæseren er i gang.

10.1.5. Åbne ildsteder.

Stk. 1. Åbne ildsteder som pejse og lign. skal udføres på forsvarligt, isolerende og ubrændbart underlag.

Stk. 2. Fyrstedet skal omgives med vægge, der er udmuret med ildfaste sten indvendig. Er fyrstedets bund hævet mere end 30 cm over gulvet, skal dets åbne side forsynes med et mindst 10 cm højt gitter.

Stk. 3. Afstanden til brændbart materiale fra ildstedets indvendige sider skal overalt være mindst 24 cm og fra røgrør mindst 30 cm. For smalle lister og indtil 15 cm høje fodpaneler samt brædder, der kun med kanten støder op mod ildstedet, kan afstanden nedsættes til 20 cm.

Stk. 4. Gulvet under og foran ildstedet skal i en udstrækning af mindst 50 cm fra forkanten og mindst 15 cm til hver side af indfyringsåbningen være udført af eller fast beklædt med et ubrændbart materiale.

Stk. 5. Når forbrændingsprodukterne fra et åbent ildsted føres til skorstenen igennem et røgrør, skal dette udføres af 1 mm jernplade eller tilsvarende holdbart materiale.

10.1.6. Kogeapparater med åben ild.

Fritstående gasapparater, primusapparater eller lign. løst anbragte flammeildsteder skal stå på en bordplade af ubrændbart materiale. Vægge, herunder skabsvægge, skal i kogepladsens udstrækning og i en højde af 30 cm over denne være af ubrændbart materiale eller beklædt med et materiale, der har en flammesikker overflade, og som er modstandsdygtig over for stød. Støder bordpladen ikke tæt til vægbeklædningen, skal denne yderligere føres 10 cm ned under pladens overside. Vægbeklædningen kan dog udelades, når bordpladen holdes i en afstand af mindst 20 cm fra bræddeskillevægge og køkkeninventar af træ.

10.2. Skorstene og røgaftræk.

10.2.1. Skorstenes dimensionering.

Stk. 1. Enhver skorsten skal kunne præstere den til fyringen nødvendige træk.

Stk. 2. Skorstenslysningen skal være cirkulær, kvadratisk eller rektangulær, eventuelt med afrundede hjørner. For en rektangulær lysning må bredden ikke være mindre end halvdelen af længden. En cirkulær lysning må ikke have mindre diameter end 12 cm og en kvadratisk lysning ikke mindre sidelængde end 12 cm. For en rektangulær lysning må den korteste side ikke være under 12 cm.

Stk. 3. Det mindste tilladte lysningsareal for små skorstene afhænger i øvrigt af den største indfyrede varmeeffekt, som angivet i omstående tabel. Ved den indfyrede varmeeffekt forstås produktet af brændselsforbruget i kg/h og brændselets nedre brændværdi i kcal/kg. Brændværdien kan normalt sættes til 3.500 kcal/kg for træ og tørv, 7.000 kcal/kg for kul og koks samt 10.000 kcal/h for olie og petroleum. Er den indfyrede varmeeffekt for et mindre, lukket ildsted ikke nærmere kendt, kan den sættes til 8.000 kcal/h.

Stk. 4. Et åbent ildsted skal have røgaftræk til en skorsten med et lysningsareal på mindst 300 cm².

Stk. 5. Skorstene, for hvilke den indfyrede varmeeffekt overstiger 100.000 kcal/h, skal beregnes i hvert enkelt tilfælde.

Mindste tilladelige lysningsareal
for mindre skorstene.

Indfyret varmeeffekt kcal/h	Lysningsareal cm ²
indtil 13 000	115
20 000	150
30 000	200
40 000	250
50 000	300
60 000	350
70 000	400
80 000	450
90 000	500
100 000	550

10.2.2. Ildsteders tilslutning til skorstene.

Stk. 1. Til samme skorsten må sluttes flere ildsteder, såfremt lysningen dimensioneres for den samlede indfyrede varmeeffekt. Følgende ildsteder skal dog have røgaftræk til egen skorsten:

- a. åbne ildsteder,
- b. anlæg med indfyret varmeeffekt over 100.000 kcal/h,
- c. anlæg (uanset størrelsen) for fyring med fast brændsel, hvor fyringsaggregatet er udstyret med mekaniske hjælpemidler for transport af forbrændingsluft, samt
- d. ildsteder, som udelukkende eller hovedsagelig anvendes til forbrænding af dagrenovation, papiraffald, træaffald eller lign.

Stk. 2. Røgrør skal dimensioneres i forhold til ildstedets indfyrede varmeeffekt, forsynes med fornødne rensedæksler og understøttes på forsvarlig måde. Røgrør må ikke passere etageadskillelser, trapperum, andre lejemål, rum hvori let antændelige stoffer opbevares, eller rum som på grund af deres beliggenhed eller indretning vanskeliggør et stadigt tilsyn med rørene. Røgrør kan isoleres med ubrændbare materialer, hvis isolationen gøres aftagelig.

Stk. 3. Røgrør til mindre, lukkede ildsteder må i almindelighed ikke være over 50 cm lange og skal udføres af 1 mm jernplade. Røgrør fra kedler med indfyret varmeeffekt indtil 100.000 kcal/h skal udføres af 2 mm jernplade og over 100.000 kcal/h af 3 mm jernplade eller andet lige så holdbart materiale.

Stk. 4. Røgrør, der indføres i samme skorsten, skal forsættes således for hinanden, at der bliver en fri højdeforskel mellem hver

indføring på mindst 25 cm. Røgrørsindføringen skal ske gennem en jernbøsning af en sådan konstruktion, at såvel bøsning som røgrør er forhindret i at trænge ind i skorstensrøret.

Stk. 5. Sugetræksblæsere kan anvendes, for så vidt det sikres, at der ikke opstår overtryk i dele af røgkanaler og skorsten, der støder op til beboelseslejligheder eller arbejdsrum.

Stk. 6. Røgkanaler af murværk skal udføres solidt og tæt, svarende til skorstenens konstruktion, jfr. 10.2.3. Hvor sådanne kanaler ligger ved gulv eller væg direkte mod jord, skal kanalen beskyttes mod fugt med fugtstandsende lag. Kanaler under kældergulv skal omgives af drænende lag. Kanalerne skal kunne renses.

10.2.3. Skorstenes konstruktion.

Stk. 1. Skorstene skal udføres af murværk af fuldbændte, massive mursten eller af andet godkendt materiale eller konstruktion. Skorstene skal understøttes af brandsikker konstruktion. Skorstensrøret skal være tæt og rørets indvendige side skal være jævn. Skorstene og tilsluttede ildsteder skal udføres og belastes således, at der ikke opstår kondensation.

Stk. 2. Skorstene må i almindelighed ikke trækkes.

Stk. 3. Skorstenspipers højde skal være afpasset således efter den omkringliggende bebyggelse, at der ikke opstår røgulemper. Dette kan kræves eftervist ved beregning eller forsøg. Skorstenspiber skal føres mindst 1/10 af bygningshøjden over tagryggen, dog mindst 80 cm, og skal føres mindst 80 cm over tagryggen på enhver inden for en afstand af 6 m liggende bygning med tag af strå eller andet let antændeligt materiale. For fritstående skorstene skal stabiliteten kunne eftervises ved beregning.

Stk. 4. Murede skorstene skal udføres med en vangetykkelse på mindst 12 cm. Hvor skorstenen passerer bjælkelag af træ, skal den i bjælkens højde udkrages til en vangetykkelse på mindst 24 cm. Vanger, der vender direkte til det fri, og skorstenspiber skal have en tykkelse på mindst 24 cm. Overstiger røgtemperaturen til stadihed 350°C , eller er den største indfyrede varmeeffekt over 100.000 kcal/h, skal skorstenen udføres med kerne, så den kan ekspandere frit. Skorstenes murværk skal være i omhyggeligt forbandt og med fyldte fuger, og murfladerne skal indvendig berappes og afkostes og udvendig fuges, pudses eller berappes. Skorstenspipers murværk skal afdækkes mod fugtighed fra oven.

Stk. 5. Overfladetemperaturen på brændbart materiale i skorstenes nærhed må ikke kunne overstige 60°C . I almindelighed skal brændbart materiale holdes i en afstand af mindst 24 cm fra

skorstensrørs indvendige side. Dette gælder således træværk i bjælkelag, tagværker, trapper og vægge samt træpaneler. Loftforskalling, gulvbrædder og andre flader af brændbart materiale, hvis tykkelse ikke overstiger 3 cm, kan føres umiddelbart hen til skorstensvanger af 12 cm tykkelse, når kun kanten støder op til vangen, og der ikke foretages fastgørelse til denne. Dørindfatninger, smalle lister, fodpaneler, hvis højde ikke overstiger 15 cm, samt tapet kan anbringes direkte på skorstensvanger af 12 cm tykkelse. Trappevanger af træ kan støde op til skorstensvanger af 12 cm tykkelse, hvis der anbringes en jernplade mellem skorstensvangeren og træværket. I bygninger med tag af strå eller andet let antændeligt materiale kan tagbeklædningen støde op til skorstensvanger, hvis skorstenen fra 30 cm under taget og op igennem dette omgives med mindst 3 cm monierpuds.

Stk. 6. Bærende jernbjælker skal holdes i en afstand af mindst 12 cm fra skorstensrørs inderside.

Stk. 7. Når en skorsten passerer rum, der benyttes til opbevaring af let antændeligt materiale, skal det oplagrede materiale holdes i en afstand af mindst 50 cm fra skorstenens yderside, og der skal i mindst denne afstand i hele rummets højde anbringes et hensigtsmæssigt fast tremmевærk eller lign. afspærring, der ikke må skjule skorstenen.

Stk. 8. Anbringelse af beklædninger, ventilationskanaler eller andet må ikke i væsentlig grad hindre eftersyn af skorstenes udvendige sider. Beklædninger, installations- eller inventardele, som inden for en etage dækker mere end 0,4 m² af en skorstens udvendige sider, skal være aftagelige. Når en skorsten passerer rum, der ikke benyttes regelmæssigt, skal der tilvejebringes hensigtsmæssig adgang til disse for eftersyn af skorstenens udvendige side. Kan en sådan adgang på et kortere stykke ikke tilvejebringes, kan skorstenen her kræves forstærket. I kolde tagrum kan skorstene isoleres udvendigt med ubrændbare materialer, hvis isoleringen gøres aftagelig.

Stk. 9. Skorstene kan af de stedlige bygningsmyndigheder forlanges trykprøvet.

Stk. 10. Når en skorsten viser revner, der må anses for farlige, skal revnerne straks udbedres forsvarligt.

10.2.4. Skorstenes rensning.

Stk. 1. Skorstene skal være udført således, at deres rensning kan foregå på en hensigtsmæssig måde.

Stk. 2. Skorstene skal forsynes med det til en hensigtsmæssig

rensning nødvendige antal renselemme. Renselemme skal være dobbelte. Renselemmes størrelse skal mindst svare til skorstenens lysningsareal, men behøver dog ikke at være mere end 48×48 cm.

Stk. 3. Renselemme skal så vidt muligt anbringes i alment tilgængelige rum. Renselemme skal overalt være fjernet mindst 20 cm fra brændbart materiale. Afstanden til fodpaneler og smalle lister kan indskrænkes til 10 cm. I bygninger med tag af strå eller andet let antændeligt materiale må renselemme ikke anbringes nærmere ved taget end 1 m.

Stk. 4. Den nederste renselem kan erstattes af en eksplosionsklap af samme størrelse, hvis der kræves en sådan.

Kap. 11. Aftræk og ventilation.

11.1. Dimensionering af aftræk og ventilation.

Stk. 1. I beboelsesrum, køkkener, baderum, w.c.-rum, trapperum, vaske- og tørrerum, skarnkasserum, rum med gasinstallationer og kedelrum samt i affaldsskakter og elevatorskakter skal der tilvejebringes mulighed for en i forhold til rummets eller skaktens størrelse nødvendig ventilation.

Stk. 2. Der skal sikres den nødvendige frisklufttilførsel fra det fri i forbindelse med naturligt aftræk eller mekanisk udsugning. Hvis frisklufttilførslen til rum uden ydervægge sker gennem tilstødende rum, skal der til disse rum findes fornøden frisklufttilførsel. Indblæsning af luft, behandlet i særlige luftbehandlingsapparater, må kun foretages efter godkendelse i hvert enkelt tilfælde.

Stk. 3. De i stk. 1 og 2 nævnte krav til ventilation og frisklufttilførsel kan i almindelighed anses for opfyldt, når udførelsen sker i overensstemmelse med nedenstående tabel:

Rum	Naturligt aftræk*), kanal-tværsnit i cm ²	Mekanisk udsugning, luftmængde i m ³ /h	Frisklufttilførsel
Beboelsesrum			Oplukkeligt vindue eller dør til det fri forsynet med reguleringsbeslag, eller regulerbar ventil med mindst 30 cm ² fri åbning i ydervæg, vindue eller dør.
Køkkener over 4 m ² eller 10 m ³ , jfr. dog stk. 4	200	60	Som beboelsesrum.
Køkkener indtil 4 m ² eller 10 m ³ (køgenicher, køgeskabe)	150	50	Som beboelsesrum eller åben forbindelse med et beboelsesrum.

Rum	Naturligt aftræk*), kanal-tværsnit i cm ²	Mekanisk udsugning, luftmængde i m ³ /h	Frisklufttilførsel
Baderum samt w.c.-rum i lejligheder uden baderum	150	50	Oplukkeligt vindue, mindst 0,2 m ² stort, eller regulerbar ventil med 100 cm ² fri åbning i ydervæg eller vindue, eller horisontal friskluftkanal med 100 cm ² lysningsareal til det fri, eller 200 cm ² åbning i dør eller væg mod adgangsrummet.
Særskilt w.c.-rum i lejligheder med baderum	100	40	Som baderum.
Trapperum med sidelysvinduer			Oplukkeligt vindue, mindst 0,2 m ² stort for hver etage.
Trapperum uden sidelysvinduer	225	60	
Vaskerum for 3 lejligheder og derover	200	80	Oplukkeligt vindue samt enten 150 cm ² åbning under dør til kældergang med dør eller vindue til det fri, eller 150 cm ² stor åbning i ydervæg evt. med regulerbar, ikke helt aflukkelig ventil.
Vaskerum for højst 2 lejligheder	150		Oplukkeligt vindue.
Tørrerum for 3 lejligheder og derover	200	80	150 cm ² åbning under dør til kældergang med dør eller vindue til det fri, eller 150 cm ² åbning i ydervæg evt. med regulerbar, ikke helt aflukkelig ventil.
Tørrerum for højst 2 lejligheder	200		Oplukkeligt vindue, eller som tørrerum for 3 lejligheder.
Kedelrum			Oplukkeligt vindue, mindst 0,2 m ² stort, jfr. 10.1.3, stk. 7.
Rum med gas-installation	se stk. 5	se stk. 5	Oplukkeligt vindue, mindst 0,2 m ² stort.

Rum	Naturligt aftræk*), kanal-tværsnit i cm ²	Mekanisk udsugning, luftmængde i m ³ /h	Frisklufttilførsel
Skarnkasserum	150	60	Rist til det fri ved gulv. Ristens gennemstrømningsareal skal ved naturligt aftræk være 50–75 pct. af aftrækskanalens tværsnitsareal.
Affaldsskakter	300 over øverste indkastningslåge	150 med et tillæg på 10 m ³ /h pr. etage	Rist i døren forneden. Ristens gennemstrømningsareal skal ved naturligt aftræk være ca. 25 pct. af aftrækskanalens tværsnitsareal.
Elevatorskakter	5 pct. af skaktarealet ved 3 etager af-tagende til 1 pct. ved 12 etager og derover	30 m ³ /h pr. m ² skaktareal	

*) De angivne lysningsarealer kan reduceres med 25 pct., hvis kanalerne udføres med bløde bøjninger og glatte indervægge.

Stk. 4. Bygningsmyndigheden kan tillade, at ovennævnte krav til aftræk fra vaske- og tørrerum fraviges, når rummene ligger helt over terræn, og der er gunstige udluftningsmuligheder, og at kravet til aftræk fra køkkener i enfamiliehuse fraviges, når der opsættes elektrisk ventilator i ydervæg.

Stk. 5. Rum med gasinstallation skal forsynes med naturligt aftræk eller mekanisk udsugning mindst af samme størrelse som foreskrevet for køkkener over 10 cm³, såfremt maksimalforbruget overstiger 50 kcal/h pr. m³ rumvolumen. I bestående ejendomme uden aftræks- eller ventilationskanaler kan gasildsteder, hvortil der ikke kræves fast ovnaftræk, tillades opstillet i rum, hvori der findes et mindst 600 cm² stort oplukkeligt vindue med reguleringsbeslag. Den oplukkelige del af vinduet skal placeres så nær loftet som muligt.

Stk. 6. Gasildsteder skal forsynes med fast ovnaftræk til aftrækskanaler, ventilationskanaler eller skorstene, hvis deres maksimalforbrug overstiger 2.500 kcal/h ved rumopvarmning og 10.000 kcal/h ved vandvarmere. Dette krav gælder dog ikke for typegodkendte

apparater med friskluftindtagning og aftræk direkte gennem ydervæg til det fri og helt lukket forbrændingsrum. Ved opstilling af gasildsteder forsynet med trækafbryder eller nedslagshætte skal rumaftræk og gasaftræk kombineres.

Stk. 7. Aftræks- og ventilationskanaler, der modtager aftræk fra gasildsteder med fast ovnaftræk, skal være afpasset til gasildstedernes maksimalforbrug, og forbrændingsprodukternes temperatur må ikke overstige 100°C . ved indføringen i aftræks- og ventilationskanalerne. Overstiger temperaturen 100°C ., skal gasildstederne tilsluttes skorsten efter 11.2.1, stk. 5.

11.2. Aftræks- og ventilationskanalers udførelse.

11.2.1. Fælles bestemmelser.

Stk. 1. De i dette afsnit indeholdte krav gælder såvel for kanaler ved naturligt aftræk som ved mekanisk udsugning.

Stk. 2. Aftræks- og ventilationskanaler må ikke udføres med mindre lysvidde i nogen retning end 10 cm. Kanaler med rektangulært tværsnit skal udføres således, at forholdet mellem længste og korteste side ikke overstiger 2:1.

Stk. 3. Aftræks- og ventilationskanaler kan udføres af

12 cm murværk,

2,5 cm beton, hvis lysningsarealet ikke overstiger 300 cm^2 ,

4 cm beton, hvis lysningsarealet overstiger 300 cm^2 ,

6 mm asbestcement,

galvaniseret jernplade med mindst 0,7 mm pladetykkelse eller andet godkendt ubrændbart materiale.

Aftræks- og ventilationskanaler tilsluttet gasildsteder med et maksimalt enkeltforbrug på mere end 30.000 kcal/h skal udføres af murværk eller andet godkendt materiale.

Stk. 4. Kanaler af murværk skal berappes og afkøstes på den indvendige side. Kanaler af beton skal i samlingsfladerne være forsynet med fjer og not eller anden godkendt samling og opsættes i bastardmørtel eller andet godkendt materiale. Kanalerne skal opfylde kravene i Dansk Ingeniørforenings normer for betonvarer DS 400. Ved kanalernes opsætning skal der drages omsorg for, at samtlige fuger – også i skillevæggene mellem de enkelte kanaler – er fuldstændig udfyldt, og overskydende fugemateriale skal fjernes. Kanaler af asbestcement skal udføres med tætte muffesamlinger og opstilles med mufferne forskudt for hinanden, og således at der ikke fremkommer større hulrum om kanalerne. Kanalerne må ikke samles i træetageadskillelser. Aftræks- og ventilationskanaler kan

kræves trykprøvet, og såfremt der viser sig utætheder, kan kanalerne kræves fjernet i fornøden udstrækning og opstillet påny under behørig kontrol.

Stk. 5. Aftræks- og ventilationskanaler må ikke indføres i skorstene, som modtager aftræk fra ildsteder. Aftræksrør fra gasildsteder med fast ovnaftræk kan dog indføres i skorstene, som modtager aftræk fra ildsteder for fast eller flydende brændsel, hvis de forsynes med godkendt automatisk spjæld. Ved tilslutning af gasildsteder til skorsten må det sikres, at vedkommende skorsten ikke overbelastes.

Stk. 6. Aftræks- og ventilationskanaler udført af jernplade, asbestcement eller andet materiale, som er ude af stand til at opsuge generende kondensvand, skal, hvor de passerer tagrum og kolde rum, isoleres med ubrændbare isoleringsmaterialer efter Dansk Ingeniørforenings almindelige betingelser for udførelse af isoleringsarbejder ved tekniske installationer.

Stk. 7. Aftræks- og ventilationskanaler må ikke anbringes udvendig på beboelsesbygninger.

Stk. 8. Den indvendige side af aftræks- og ventilationskanaler skal overalt være fjernet mindst 4 cm fra brændbare materialer. Inden for det rum, som kanalen ventilerer, kan den dog anbringes umiddelbart mod brændbare materialer. For aftræks- og ventilationskanaler, der bortleder forbrændingsprodukter fra gasildsteder med fast ovnaftræk, skal den indvendige side af kanalerne være fjernet mindst 10 cm fra brændbare materialer, dog kun 4 cm fra kanten af loftsforshalling, gulvbrædder og andre flader af brændbart materiale, hvis tykkelse ikke overstiger 3 cm, når der ikke finder direkte berøring sted med kanalens udvendige side. Dørindfatninger, smalle lister, fodpaneler, hvis højde ikke overstiger 15 cm, samt tapet må anbringes direkte på kanaler af 4 cm tykkelse.

11.2.2. Naturligt aftræk.

Stk. 1. En aftrækskanal må ikke uden særlig tilladelse modtage aftræk fra mere end ét rum.

Stk. 2. Aftrækskanaler kan i åbningerne ud mod de rum, hvorfra de modtager aftræk, forsynes med regulerbare ventiler eller riste, når disse opfylder følgende krav:

- a. ventilen eller risten skal være af godkendt type og udført af korrosionsbestandigt og ubrændbart materiale,
- b. ventilen skal være aftagelig for rengøring og indrettet således, at den uden besvær kan betjenes fra gulvet,
- c. ventilens frie gennemstrømningsareal må i fuldt åben tilstand ikke være mindre end den pågældende aftrækskanals tværsnitsareal og

skal i lukket tilstand have et frit gennemstrømningsareal på mindst 20 pct. af den pågældende aftrækskanals tværsnitsareal.

Stk. 3. Aftrækskanaler må kun trækkes over øverste etageadskillelse. Trækningen skal understøttes med brandsikker konstruktion og må ikke ske under større vinkel end 45° med lodlinien.

Stk. 4. Aftrækskanaler skal føres lodret op gennem tagfladen eller tilsluttes særlige rygningsten og forsynes med hætte af vejrbestandigt materiale. Hættens overkant skal være vandret afskåret og hævet mindst 30 cm over tagryggen. Er taghældningen mindre end 1 : 2, kan hættens overkant afskæres parallelt med tagfladen, når den samtidig er hævet mindst 50 cm over tagfladen. Hætterne skal forsynes med overdækning, og aftrækskanalerne må tidligst afsluttes 10 cm fra hætternes overkant. Andre udformninger af aftrækkets afslutning skal godkendes i hvert enkelt tilfælde.

Stk. 5. Aftrækskanaler fra affaldsskakter skal udføres af brandsikker konstruktion.

11.2.3. Mekanisk udsugning.

Stk. 1. Lodrette ventilationskanaler kan over øverste etageadskillelse tilsluttes samlekanaler med forbindelse til ventilatoren.

Stk. 2. Til samme lodrette ventilationskanal kan tilsluttes aftræk fra et lejemål i hver etage, hvis udsugningsåbningerne mod de enkelte rum forsynes med regulerbare ventiler, der opfylder følgende krav:

- a. ventilen eller risten skal være af godkendt type og udført af korrosionsbestandigt og ubrændbart materiale,
- b. ventilen skal være aftagelig for rengøring og indrettet således, at den uden besvær kan betjenes fra gulvet,
- c. ventilen skal være indstillelig mellem 20 og 100 pct. af de i 11.1, stk. 3, angivne luftmængder.

Stk. 3. Ventilationskanaler fra affaldsskakter skal efter deres gennemføring i øverste etageadskillelse føres separat og i brandsikker konstruktion mindst 2 m, inden de tilsluttes ventilator eller anden ventilationskanal.

Stk. 4. Ventilationskanaler fra gasildsteder med fast ovnaftræk skal føres separat til ventilatoren, medmindre gasildstederne forsynes med magnetventiler, der i tilfælde af strømafbrydelse lukker således for gastilførslen, at der først kan åbnes på ny ved manuel betjening, og først når ventilationsmaskineriet på ny er i drift.

Stk. 5. Ventilationsmaskineri må ikke uden godkendelse opstilles i rum med anden anvendelse.

Stk. 6. Udblæsning fra ventilationsanlæg skal ske over taget til det fri.

Kap. 12. Installationer m. m.

12.1. Almene krav.

Stk. 1. Bestemmelserne om installationer omfatter anlæg for fordeling af vand, gas og elektricitet, opvarmningsanlæg, køleanlæg, ventilationsanlæg, telefonanlæg, radio- og fjernsynsanlæg, anlæg til bortførsel af spildevand eller affald og lign. anlæg.

Stk. 2. Installationer i eller i umiddelbar nærhed af bygninger skal udføres på en sådan måde, at de ikke svækker eller på anden måde udøver nogen skadelig virkning på bygningens konstruktion.

Stk. 3. Installationer skal udføres og opstilles således, at generende rystelser ikke overføres til bygningen eller til tilstødende bygninger.

Stk. 4. Installationer skal udføres således, at de ikke medfører brandfare, og der skal ved rørgennemføringer, kanaler og lign. træffes foranstaltninger til at hindre gennemgang af ild, røg og ilde lugt.

Stk. 5. Installationer, der er udsat beliggende, skal beskyttes mod frostsprængning.

12.2. Afløb.

Stk. 1. Indretning og benyttelse af afløb fra bygninger med dertil knyttede afløbsinstallationer skal ske i overensstemmelse med Dansk Ingeniørforenings forskrifter vedrørende indretning af afløb (vedtaget 19. 8. 1960).

Stk. 2. Bestående afløb og afløbsinstallationer kan inden for en nærmere af kommunalbestyrelsen fastsat tidsfrist kræves bragt i overensstemmelse med de i stk. 1 nævnte forskrifter. Der vil dog inden for 5 år ikke kunne stilles krav om nyanlæg eller omlægning til en bekostning, der sammen med de ejendommen i henhold til byggelovens § 36 om gårdrydning pålignede omkostninger overstiger 10 pct. af ejendommens leje – eller for lokaler, som ikke har været udlejet, den anslåede lejeværdi – i det senest afsluttede regnskabsår, heri ikke medregnet varmebidrag.

Stk. 3. Bestemmelserne i stk. 2 begrænser ikke den sundhedskommissionen i henhold til sundhedsvedtægt tilkommende ret til af sanitære hensyn at kræve bestående afløb ændret.

12.3. Rørledninger m. m.

Stk. 1. Rørledninger og andre installationsdele med en temperatur mellem 100°C og 120°C skal holdes mindst 3 cm fra træværk eller andet brændbart materiale. Med en temperatur mellem 120°C og 150°C skal afstanden være mindst 5 cm.

Stk. 2. Vand- eller dampledninger, der indstøbes i beton- eller jernbetonkonstruktioner, skal udføres af dertil egnet, holdbart materiale. Inden indstøbningen skal ledningerne trykprøves for et vandtryk på mindst 30 atm. i 12 timer.

Stk. 3. Hvor varmen leveres fra et fjernvarmeanlæg i form af hedt vand eller damp ved en temperatur over 100°C , skal afspærings- og reguleringsventiler og eventuelle varmebeholdere m. v. anbringes i et særligt rum, der skal have vindue, rist eller lignende friskluftåbning til det fri på mindst $0,1\text{ m}^2$. Kan vandets eller dampens temperatur overstige 150°C , må rummet ikke have direkte dørforbindelse til fællestrappe.

12.4. Affaldsskakter.

Stk. 1. I bygninger med 3 selvstændige beboelseslag og derover, der opføres med udleje for øje, skal indrettes affaldsskakt for hver opgang.

Stk. 2. I de i stk. 1 nævnte bygninger skal affaldsskakter indrettes i overensstemmelse med nedenstående bestemmelser:

- a. indkastningslågerne må ikke anbringes i selve beboelseslejligheden,
- b. skaktens indvendige diameter skal være mindst 40 cm, og indkastningsåbningen må ikke være større end 25 cm i diameter. Skakten skal udføres med indvendig glat overflade og med tætte samlinger. Skakten må ikke trækkes,
- c. skakten skal forneden udmunde i en box højst 30 cm over beholderen. I almindelighed må boxen kun have plads til én beholder, og denne skal være hævet mindst 25 cm over gulvet. Væggene og gulvet skal have tæt og glat overflade, og gulvet skal have fald til afløb umiddelbart uden for rummet, hvor der skal være en spulehane. Boxdøren skal være aflåselig og udføres af jern med låge og karm af jern,

- d. affaldsskakter skal udføres af brandsikkert materiale og ventileres i overensstemmelse med kap. 11,
- e. affaldsskakter må ikke indrettes i kakkelovnsopvarmede bygninger.

12.5. Elevatorer.

Stk. 1. Elevatoranlæg skal udføres i overensstemmelse med efterfølgende bestemmelser og i øvrigt i overensstemmelse med socialministeriets bekendtgørelse af 16. november 1935 om indretningen og brugen af mekanisk drevne elevatorer.

Stk. 2. Elevatorskakter i bygninger skal udføres af brandfri vægge og for murede skacters vedkommende i overensstemmelse med de i 5.5.4 angivne dimensioner. Elevatorer, der opsættes i trapperum, og mindre vare- eller madelevatorer kan, såfremt de ikke derved kommer i modstrid med den i stk. 1 nævnte bekendtgørelse, udføres med begrænsninger af fletværk, gitterværk, glas el. lign. efter bygningsmyndighedens nærmere godkendelse. Såfremt der i trapperum uden sidelysvinduer anbringes elevator i trappens lysning, skal trapperummet forsynes med stedsebrændende belysning, jfr. 4.1.6, stk. 13.

Stk. 3. Ved anbringelse af elevatorer uden for bygning skal der træffes de til betryggelse for færdsel fornødne foranstaltninger.

Stk. 4. Elevatorskakter, der ikke udmunder i det fri, skal overdækkes med brandsikkert loft. Føres elevatorskaktan op i en tagetage, skal skaktens vægge slutte tæt til tagfladen, og denne skal udføres med brandbeskyttende beklædning på undersiden.

Stk. 5. Elevatorskakter skal ventileres i overensstemmelse med kap. 11.

Stk. 6. Døre til elevatorskaktan skal mindst udføres som type BDD 30 DS 1016.

Stk. 7. Elevatorspil og hjulanordninger skal være installeret i særlige rum, omgivet af brandsikre vægge og loft, og døre til sådanne rum skal udføres som type BDD 30 DS 1016.

12.6. Antenneanlæg.

Såfremt antenneanlæg for modtagning af radiofoni og fjernsyn ikke opsættes i overensstemmelse med de af generaldirektoratet for post- og telegrafvæsenet i november 1959 udgivne normer herom, kræves bygningsmyndighedens godkendelse af opsætningen i hvert enkelt tilfælde.

Kap. 13. Sommerhusbebyggelse.

Stk. 1. Ved sommerhusbebyggelse forstås bebyggelse, der alene anvendes til beboelse (natophold) i tidsrummet 1. april–30. september og uden for dette tidsrum til kortvarige ferieophold, week-ends o. lign.

Stk. 2. Sommerhuse i områder, der i bygningsvedtægt eller byplan er udlagt til sommerhusbebyggelse, kan uanset bestemmelserne i kap. 2–12 opføres efter reglerne i stk. 3–7.¹⁾

Stk. 3. Rum, hvori der anbringes iltforbrugende ildsted til opvarmning, jfr. stk. 6, skal have et rumfang af mindst 15 m³.

Stk. 4. I alle beboelsesrum, herunder køkken, skal der, for så vidt det pågældende rum ikke har dør direkte til det fri, findes mindst ét til det fri oplukkeligt vindue, der med henblik på redning i brandtilfælde skal have en fri lysning i oplukket stand på mindst 0,5 m² (så vidt muligt 0,5 × 1 m). Køkkener med et rumfang under 10 m³, og hvori der anbringes iltforbrugende ildsted til køkkenbrug, herunder gasildsted, petroleumsapparat eller lign., skal af hensyn til tilførsel af frisk luft tillige forsynes med aftræk til det fri.

Stk. 5. Husenes fundamenter, etageadskillelser, væg- og tagkonstruktioner skal udføres på forsvarlig måde. Når der ikke udføres støbt fundament, skal der foretages sikringsforanstaltninger mod indtrængen af rotter, jfr. nærmere i indenrigsministeriets cirkulære af 21. april 1953. For sommerhuse med udnyttet tagetage kan bygningsmyndigheden stille særlige krav i brandmæssig henseende til konstruktioner og adgangsforhold. Ved indretning af beboelsesrum i tagetager under tag af strå eller andet let antændeligt materiale skal de omgivende vægge og lofter dog altid udføres branddrøje.

Stk. 6. Åbne og lukkede ildsteder med aftræk til skorsten må kun opstilles med bygningsmyndighedens tilladelse, og ildstedet skal

¹⁾ Sommerhuse, der ikke opfylder bestemmelserne i reglementets kap. 2–12, kan uden for særligt udlagte sommerhusområder kun opføres efter en hertil meddelt dispensation, jfr. byggelovens § 15.

indrettes og opsættes under iagttagelse af bestemmelserne herom i 10.1.2 og 10.1.5. Afstanden fra ildsted eller røgrør til træværk eller andet brændbart materiale skal dog altid være mindst 30 cm, og vægge, der begrænser ovnpladser, må ikke på den modsatte side af ovnpladsen være beklædt med brændbart materiale. Ildsteder til køkkenbrug skal opstilles i overensstemmelse med bestemmelserne i 10.1.2 og 10.1.6. Ildsteder skal tilsluttes skorsten i overensstemmelse med bestemmelserne i 10.2.2., og skorstene skal konstrueres og indrettes i overensstemmelse med bestemmelserne i 10.2.1 og 10.2.3.

Stk. 7. Indretning og benyttelse af afløb fra bygninger med dertil knyttede afløbsinstallationer skal ske i overensstemmelse med Dansk Ingeniørforenings forskrifter vedrørende indretning af afløb (vedtaget 19.8. 1960). Afløb skal iøvrigt indrettes i overensstemmelse med forskrifterne i sundhedsvedtægten og andre for vedkommende kommune gældende bestemmelser herom. Det samme gælder bygningens vandforsyning.

Bilag 1.

Bekendtgørelser om visse brandmæssige forhold.

De i bilag 1 a-f optagne bekendtgørelser om brandmæssige forhold, som er udfærdiget af justitsministeriet i henhold til den tidligere gældende brandlovgivning, har fortsat gyldighed. Ved reglementets ikrafttræden, jfr. afsnit 1.9., overgår administrationen af disse bestemmelser fra brandmyndighederne til bygningsmyndighederne.

Bilag 1. a.

Bekendtgørelse nr. 323 af 31. oktober 1916 om anbringelse af gnistfangere, sodfangere og støvkamre i fabriksskorstene m. v. i København og købstæderne samt på Frederiksberg.

I medfør af § 42 i lov om brandvæsenet i København af 15. maj 1868 og § 37 i lov om brandvæsenet i købstæderne med undtagelse af København af 21. marts 1873, samt § 36 i bekendtgørelse om et af justitsministeriet stadfæstet reglement for brandvæsenet i Frederiksberg sogn fastsætter justitsministeriet herved følgende bestemmelser vedrørende anbringelse af gnistfangere, sodfangere og støvkamre i fabriksskorstene m. v. i København og købstæderne samt på Frederiksberg.

Ved skorstene, såvel nyopførte som ældre, der afleder røgen fra fyret under dampkedler eller fra ildsteder ved fabrikker og andre industrielle virksomheder, kan det, når der til skorstenen benyttes brændselsmateriale, der i væsentlig grad består af spåner, træaffald eller lignende, eller når det har vist sig, at skorstenen til stadighed eller dog jævnlig udkaster glødende brændselsdele eller glødende sod, i København af brandvæsenet, i købstæderne og på Frederiksberg af brandkommissionen påbydes, at der anbringes gnistfangere, sodfangere eller støvkamre, som skal være godkendte af den pågældende brandmyndighed, og som brugeren derefter skal holde tilbørlig rene.

Bilag 1. b.

**Bekendtgørelse nr. 189 af 10. maj 1933 om indretning af
tørrestuer m. v.**

I medfør af § 37, stk. 2, i lov nr. 28 af 21. marts 1873 om brandvæsenet i købstæderne med undtagelse af København, jfr. lov nr. 272 af 28. juni 1920, og § 60 i lov nr. 174 af 31. marts 1926 om brandpolitiet på landet og det nærmest dermed i forbindelse stående bygningsvæsen fastsætter justitsministeriet herved følgende bestemmelser angående indretning af tørrestuer m. v. i købstæderne, de sønderjydske flækker og på landet:

§ 1.

Tørrestuer for træ eller lige så let antændelige stoffer skal have grundmurede vægge og stengulv, og loftet skal være af mur eller beton.

Bestemmelserne i 1. stk. finder ligeledes anvendelse på rum – herunder tørrestuer for andre stoffer end de i 1. stk. nævnte – i hvilke der anvendes højere temperatur end 40° C, dog at loftet i sådanne rum kan udføres af træ forsynet med 3 cm cementpuds med jernindlæg (monierpuds).

§ 2.

Døre til tørrestuer for træ eller ligeså letantændelige stoffer skal være af planker eller dobbelt lag brædder i begge tilfælde beklædt på begge sider og på kanterne med sammenfalsede, forzinkede, mindst 0,47 mm tykke jernplader eller af en anden af brandmyndigheden godkendt konstruktion. Karmen skal være af jern eller af glat træ beslået med forzinkede jernplader.

Døre til de i § 1, 2. stk., omhandlede rum skal på indersiden være beklædt med jernplader.

§ 3.

De luftkanaler, der fører til og fra de i § 1 nævnte tørrestuer og rum, skal udføres af 1/2 stens mur, monier af mindst 4 cm tykkelse eller andet af brandmyndigheden godkendt materiale; den indvendige side af sådanne kanaler skal være fjernet mindst 10 cm fra træværk. Brandmyndigheden er berettiget til at kræve fornødne renseløse.

Kanaler gennem en enkelt etageadskillelse af træ kan udføres af jern, når deres afstand fra træ udgør mindst 15 cm, og når rummet mellem rør og træ udfyldes med uforbrændeligt materiale som betonnørtel eller lignende.

Kanaler inden for samme etage kan udføres af jern, hvis afstand

fra træ skal være mindst 15 cm; denne afstand kan dog, hvis røret forsynes med et isolationsdække af 6 mm asbest eller anden efter brandmyndighedens skøn lige så god isolering, indskrænkes til 6 cm målt fra isolationens yderflade.

§ 4.

Denne bekendtgørelse træder i kraft den 1. juni 1933; den træder for landets vedkommende i stedet for bestemmelsen i § 10, stk. 4, i lov nr. 174 af 31. marts 1926.

De forandringer, som vil være at foretage ved tørrestuer m. v., der allerede er i brug, for at bringe dem i overensstemmelse med nærværende bekendtgørelse, skal være bragt til udførelse inden 1 år efter denne bekendtgørelses ikrafttræden.

Bekendtgørelse nr. 183 af 26. maj 1934 om tillæg til bekendtgørelse nr. 189 af 10. maj 1933 om indretning af tørrestuer m. v.

I medfør af § 37, stk. 2, i lov nr. 28 af 21. marts 1873 om brandvæsenet i købstæderne med undtagelse af København, jfr. lov nr. 272 af 28. juni 1920, og § 60 i lov nr. 174 af 31. marts 1926 om brandpolitiet på landet m. m. fastsætter justitsministeriet herved følgende:

De i bekendtgørelse nr. 189 af 10. maj 1933 om indretning af tørrestuer m. v. indeholdte regler finder ikke anvendelse på lager- rum for træ eller andre stoffer, der ikke er lettere antændelige end træ, såfremt de pågældende rum er indrettes således, at

- a. opvarmningen kun sker ved spildedamp eller varmt vand,
- b. træ eller træaffald, der findes i rummet, ikke kan komme i direkte berøring med rørledninger eller ovne,
- c. tørhedsgraden ingensinde overstiger, hvad der ville kunne opnås uden opvarmning udover almindelig stuetemperatur,
- c. den til tørringen anvendte temperatur aldrig overstiger 40° C.

Bilag 1. c.

Bekendtgørelse nr. 70 af 13. marts 1935 om anvendelse af rugemaskiner og kyllingemødre*).

I medfør af § 60 i lov nr. 174 af 31. marts 1926 om brandpolitiet på landet og det nærmest dermed i forbindelse stående bygningsvæ-

*) Bekendtgørelsen er ved bek. nr. 59 af 19. februar 1943 udvidet til også at gælde for købstæderne og de sønderjydske flækker.

sen fastsætter justitsministeriet herved følgende bestemmelser angående anvendelse af rugemaskiner og kyllingemødre:

§ 1.

For apparater, der opvarmes ved brandfarlige vædske, gælder følgende bestemmelser:

Til opvarmning må ikke anvendes benzin eller andre vædske, der er lettere antændelige end petroleum.

I øvrigt finder følgende regler anvendelse:

I. *Vedrørende indretningen:*

- a. Den vædskefyldte del af apparatet, herunder brænderpartiet, skal anbringes i en tilstrækkelig stor, med opbøjet kant forsynet, tæt, svejset eller hårdtloppet jernbakke, der kan rumme hele den mængde vædske, som apparatet kan indeholde. Bakken skal have en sådan størrelse, at den vædskefyldte del af apparatet ikke kan vælte uden for bakken.

Beholderen skal kunne rumme mindst et døgn forbrug af vædske og må kun påfyldes ved dagslys eller elektrisk lys. Den skal holdes i en sådan afstand fra brænderen eller beskyttes således mod varme fra denne, at antændelse af vædsken herfra er udelukket.

- b. Den i brug værende lampe skal have plads i et metalhylster. Der skal være truffet foranstaltninger til sikring af, at lampen altid er anbragt midt i hylsteret, og at den ikke ved tilfældige stød kan bringes til at vælte. Lampeglasset må ikke anvendes.

Lamper af anden type end almindelig vægelampe med sædvanlig påfyldning af vædsken må ikke anvendes, medmindre det pågældende fabrikat er godkendt af justitsministeriet.

- c. Ved isolering eller på anden måde skal det sikres, at overflader af træ eller andre brændbare dele ikke får en temperatur af over 80° C.
- d. Indtil 0,5 m fra brænderen må der kun anvendes brandfri strøelse, og dette skal ved en metalkant eller anden tilstrækkelig afgrænsning være adskilt fra brændbar strøelse.

II. *Vedrørende anbringelsen.*

Apparaterne må kun anbringes på de nedenfor nævnte steder og på de for disse angivne særlige vilkår:

- a. I hårdttækte 1-etagers bygninger, som udelukkende anvendes til hønseri, og som er fjernede mindst 5 m fra grundmurede, hårdttækte bygninger og 15 m fra andre bygninger eller brandfarlige oplag. Bygningen kan opføres med bræddewægge, såfremt dens

flademål ikke overstiger et areal af 30 m², og den, taget iberegnet, ikke er over 3 m høj.

- b. I hårdttækte stuehuse, når anbringelse sker i rum med murede eller pudsede vægge og brandfrit loft eller pudset eller jernbeklædt træloft.

Apparatet skal holdes så langt som muligt fra pudset trævæg og må ikke komme pudset eller jernbeklædt træloft nærmere end 1,25 m, hvilken afstand for rugemaskiners vedkommende regnes fra lamperummets overside. Medens apparatet er i brug, må rummet ikke anvendes til andet formål, og der må navnlig ikke forefindes letantændelige genstande eller stoffer i rummet, eller fra dette være adgang til rum, der anvendes til opbevaring af foder, halm eller andre lige så letantændelige stoffer.

- c. I andre bygninger end de under a. og b. nævnte, når anbringelse sker i rum med sten- eller jordgulv, med vægge af mindst 1/2 stens mur og med loft af ikke ringere beskaffenhed end brædder beklædt med 3 cm tykt monierpuds. Rummets døre og vinduer skal vende mod det fri. Døre og karme skal indvendig beklædes med jern, og vinduerne skal være forsynet med jernrammer og – såfremt bygningen er tækket med strå eller spån – med monierglas uden oplukke.

§ 2.

For *apparater, der opvarmes ved ovn*, hvori der fyres med fast brændsel (kul, koks, briketter, træ, tørv m. v.), gælder følgende bestemmelser:

- a. Ovnens yderside må ikke komme træværk nærmere end 25 cm. Ovnens bund skal være fjernet mindst 12 cm fra trægulv, og dette skal beklædes med jernplade under ovnen samt 30 cm foran og 15 cm til hver side af indfydingsdøren. Såfremt indfyring og askeudtagning kun sker fra åbning i ovnens overside, kan jernbeklædning af trægulv dog undlades, når ovnens bund er fjernet mindst 25 cm fra gulvet.
- b. Aftræksrør skal være af jern og skal holdes mindst 22 cm fra træværk, skal føres ind i en muret skorsten og må ikke passere rum, hvori letantændelige stoffer findes, eller rum, som ikke er under stadigt tilsyn.
- c. For så vidt ovnen er anbragt i en af de i § 1 II. a. nævnte bygninger, og denne ikke har loftsrum, kan muret skorsten dog erstattes med et rør af støbejern eller mindst 1 mm tyk, galvaniseret jernplade, når røret holdes i 22 cm's afstand fra træ og føres mindst 50 cm over tagrygningen.

- d. I øvrigt gælder de i brandpolitilovens §§ 8 og 9 indeholdte bestemmelser om anbringelse af ovne og aftræksrør fra disse.
- e. Indtil 0,5 m fra ovnen må der kun anvendes brandfri strøelse, og dette skal ved en metalkant eller anden tilstrækkelig afgrænsning være adskilt fra brændbar strøelse.
- f. Apparaterne må ikke anbringes i rum med loft af ringere beskaffenhed end sammenpløjede brædder, i tagrum under stråtag eller i stalde, lader eller andre rum, hvori der opbevares foder, halm eller andre lige så letantændelige stoffer, eller i rum, hvorfra der er adgang til overliggende rum, som findes under stråtag eller anvendes til den nævnte opbevaring; anbringes de i rum, der støder op til sådanne rum, skal skillevæggen være mindst $\frac{1}{2}$ stens mur uden åbninger.

§ 3.

For apparater, der opvarmes ved elektricitet, gælder følgende bestemmelser:

Installationen skal være udført i overensstemmelse med det til enhver tid gældende storkstrømsreglement; sammensnoede dobbeltledninger må ikke benyttes, og som tilslutning må ikke anvendes ringere materiale end håndlampekabel. Elektriske varmeregulatorer skal være således indrettede, at strømmen brydes uden gnist eller lysbuedannelse. Elektriske varmelegemer skal holdes i en sådan afstand eller isoleres således fra træ eller andre brændbare dele, at disse ikke kan få en temperatur af over 80° C.

§ 4.

For apparater, der opvarmes ved damp eller varmt vand, gælder følgende bestemmelser:

Ledninger og varmelegemer skal holdes mindst 1 cm fra træværk, medmindre temperaturen overstiger 120° C, i hvilket tilfælde afstanden skal være mindst 3 cm; dog kan disse afstande formindskes, hvor man ved isolering eller på anden måde har sikret, at overflader af træ eller andre brændbare dele ikke får en temperatur af over 80° C.

For kedel og indfyringsrum for sådanne apparater gælder bestemmelserne i brandpolitilovens § 8.

§ 5.

Denne bekendtgørelse træder straks i kraft.

For anlæg, der allerede er i brug, træder bekendtgørelsen dog først i kraft den 1. januar 1936, for så vidt anlæget efter omstændighederne kan anses for forsvarligt i brandmæssig henseende.

Bilag 1. d.

Dele af bekendtgørelse nr. 25 af 25. januar 1949 angående brandværnsforanstaltninger i hoteller m. v. som ændret ved bekendtgørelse nr. 230 af 30. juni 1958.

I medfør af § 42, stk. 2, i lov af 15. maj 1868 om brandvæsenet i København, § 35, stk. 2, i reglement af 27. februar 1918 for brandvæsenet i Frederiksberg kommune, § 37, stk. 2, i lov nr. 28 af 21. marts 1873 om brandvæsenet i købstæderne med undtagelse af København, jfr. lov nr. 272 af 28. juni 1920, og § 60 i lov nr. 174 af 31. marts 1926 om brandpolitiet på landet og det nærmest dermed i forbindelse stående bygningsvæsen fastsætter justitsministeriet herved følgende bestemmelser angående brandværnsforanstaltninger i hoteller m. v.

I. Bekendtgørelsens område.

§ 1.

Stk. 1. Ved hoteller m. v. forstås i denne bekendtgørelse enhver virksomhed, derunder også kroer, gæstgiverier, pensionater, vandre hjem, klublejigheder og lign., der med eller uden gæstgiveradkomst udlejer værelser eller på anden måde giver logi mod vederlag, når antallet af værelser til udleje overstiger 5, eller antallet af sovepladser til udleje overstiger 10.

Stk. 2. Ved større hoteller m. v. forstås i denne bekendtgørelse hoteller m. v., der har mere end 25 sovepladser for gæster i samme bygning, og ved mindre hoteller m. v. forstås hoteller m. v. med 25 sovepladser for gæster eller derunder i samme bygning, jfr. herved stk. 5.

Stk. 3. Ved hoteller m. v. med højt beliggende etager forstås i denne bekendtgørelse hoteller m. v. med etager, hvis gulv ligger mere end $7\frac{1}{2}$ m over jordoverfladen.

Stk. 4. Ved soverum forstås i denne bekendtgørelse rum, der anvendes til natophold, uanset om rummet udlejes eller anvendes til personaleværelse.

Stk. 5. Såfremt flere af de i stk. 1 nævnte virksomheder findes i samme bygning, betragtes de i forhold til denne bekendtgørelse som én virksomhed.

Stk. 6. Bygninger, der ikke indbyrdes har en fri afstand på mindst 3 m, betragtes i forhold til denne bekendtgørelse som én bygning, medmindre de er adskilt ved brandmur.

Stk. 7. *) Brandmyndigheden kan tillade, at bygninger, der ikke opfylder bestemmelserne i afsnit II A og B, i kortere tidsrum, f. eks. i skoleferierne, anvendes som ungdomsherberger eller til indkvartering under former, der må ligestilles hermed.

II. Bygningsforanstaltninger.

A. Nybygninger.

§ 2.

For hoteller m. v., der indrettes i bygninger, hvis opførelse påbegyndes efter 1. juli 1949, gælder bestemmelserne i §§ 3-14, uanset om hotelvirksomheden indrettes samtidig med bygningens opførelse eller senere.

§ 3.

Stk. 1. Hoteller m. v. må kun indrettes i grundmurede og hårdttækte bygninger; dog kan énetages hårdttækte bygninger med ydervægge af træ anvendes, når tagetagen ikke benyttes til sovepladser til udlejning, og under forudsætning af, at de stedlige byggeforskrifter hjemler opførelse af træbygninger til sådan anvendelse.

Stk. 2. I større hoteller m. v. med højt beliggende etager skal etageadskillelser direkte over og under soverum, gange og trapper fra disse og forstuer m. v. samt etageadskillelsen over alle rum i bygningens kælder være af brandsikker¹⁾ konstruktion.

*) Tilføjet ved bekendtgørelse nr. 230 af 30. juni 1958.

¹⁾ Som »brandsikker« betegnes i denne bekendtgørelse en bygningsdel, der er uantændelig, og som kan modstå brand i 1 time, uden at temperaturen på den bort fra branden vendende side stiger mere end 150° c over begyndelsestemperaturen, og uden at den mister sin stabilitet eller bæreevne ved ildens påvirkning og eventuel samtidig vandpåsprøjtning. Som eksempler kan anføres:

Vægge udført af murværk med fulde fuger af helbrændte mursten (også hulsten), molersten (også hulsten), kalksandsten, der tilfredsstiller kravene i Københavns bygningskommissions bekendtgørelse af 5. juli 1927, eller slaggebetonplader, der er mindst 7 cm tykke og udført i overensstemmelse med Dansk Ingeniørforenings normer for cementvarer.

Etageadskillelser og vægge med mindst 8 cm tykkelse af beton eller jernbeton, udført efter Dansk Ingeniørforenings normer. Et eventuelt kalk- eller cementpudslag kan medregnes i de anførte betontykkelser.

Stk. 3. I alle andre hoteller m. v. skal de nævnte etageadskillelser i det mindste være branddrøje i 1 time²⁾).

§ 4.

Skillevægge, som omgiver soverum og gange fra disse samt forstuer m. v., skal mindst være branddrøje i 1 time. I skillevæggene må ikke anbringes glaspartier og ej heller ventilationsriste eller lignende åbninger til naborum eller gange m. v.

§ 5.

Stk. 1. I etager over stueetagen i større hoteller m. v. skal udgang fra soverum til gange m. v. ske gennem to i fals tætsluttende døre uden glaspartier og anbragt med en indbyrdes afstand mellem dørene af mindst 10 cm.

Stk. 2. I øvrigt skal udgang fra soverum til gange m. v. ske gennem i fals tætsluttende døre uden glaspartier.

Stk. 3. Døre mellem gange m. v. og oplags- og servicrum skal være i fals tætsluttende døre uden glaspartier.

Stk. 4. Afstanden fra et soverums dør til den nærmeste trappe må ikke overstige 25 m.

Stk. 5. Døre i udgangsveje (f. eks. fra soverum til gange, i gange, fra gange til trapper og fra trapper til det fri) skal have en fri bredde af mindst 0,9 m målt med dørene indsat og i oplukket stilling og må ikke udføres som skydedøre. Alle døre, der åbnes udad i gange m. v., skal kunne lukkes helt tilbage mod væggen.

§ 6.

Stk. 1. Gange fra soverum i etager over stueetagen skal i to retninger føre til af hinanden uafhængige trapper med adgang til det fri direkte eller igennem forstue eller lignende.

²⁾ Som »branddrøj i 1 time« betegnes i denne bekendtgørelse en bygningsdel, der vel ikke er brandsikker, men som kan modstå brand i 1 time, uden at temperaturen på den bort fra branden vendende side stiger mere end 150° c over begyndelsestemperaturen. Som eksempler kan anføres:

Bræddeskillerum af 2 lag brædder, der har en samlet tykkelse af mindst 5 cm og er uden mellemliggende hulrum, og som på begge sider er røret og pudset med mindst 12 mm kalkpuds.

Træbjælkelag, der på undersiden er forskallet med mindst 15 mm brædder med 12 mm røret kalkpuds, og som er forsynet med indskud af mindst 25 mm brædder, dækket med mindst 5 cm ler eller lignende af bygningsmyndigheden godkendt materiale. Bjælkelaget skal endvidere være forsynet med gulv af pløjede, mindst 29 mm tykke brædder.

Stk. 2. Den frie bredde af gange til trapper og fra disse til det fri må ikke være mindre end 1,25 m.

Stk. 3. I gange m. v. skal forskelle i gulvhøjde på indtil 35 cm udlignes ved ramper med stigning højst 1 : 10. Større højdeforskelle skal udlignes ved trappetrin med forsvarlig grund og stigning. Sådanne trapper skal være tydeligt afmærket, vel belyst og på begge sider forsynet med solidt fastgjorte håndlister, der ved enderne er indbøjet mod væggen.

§ 7.

Stk. 1. I større hoteller m. v. skal trapper, der benyttes som udgangsveje fra etager med soverum, være brandsikre og må ikke stå i forbindelse med bygningens kælderetage. I mindre hoteller m. v. må de nævnte trapper ikke være af ringere konstruktion end trætrapper, der er pudset på undersiden; kun én af disse trapper må føre til bygningens kælderetage, og denne skal være adskilt fra trappen ved en selvlukkende branddør³⁾.

Stk. 2. I større hoteller m. v. samt mindre hoteller m. v. med højt beliggende etager skal trappeløb i begge sider være forsynet med solidt fastgjorte håndlister, der er indbøjet ved enderne, og afstanden mellem håndlisterne skal være mindst 1,20 m.

Stk. 3. Vægge i trapperum skal mindst være af $\frac{3}{4}$ stens mur, i øverste etage $\frac{1}{2}$ stens mur, eller 8 cm jernbeton og må ikke være træpaneleret eller beklædt med andet letantændeligt materiale, herfra dog undtaget fodpanel (fodliste) og almindelig tapetsering.

Stk. 4. I større hoteller m. v. samt i mindre hoteller m. v. med højt beliggende etager skal trapperum være adskilt fra gange over stueetagen ved selvlukkende og i fals tætsluttende, glatte, massive, mindst 35 mm tykke trædøre eller andre døre, der yder mindst lige så stor modstand mod brand. Døre mellem hovedtrapper og gange kan udformes som dørpartier af størrelse ikke over $2,2 \times 2,5$ m. I sådanne dørpartier kan anbringes glas, såfremt dørpartiet udføres af metal; ruderstørrelsen må dog ikke overstige $0,5$ m², og glasset skal være mindst 6 mm tykt monierglas eller elektroglass. Dørene skal kunne åbnes udad mod trappen; ved fløjdøre kan den ene fløj dog være indadgående.

Stk. 5. Døre mellem trapperum og andre rum skal være i fals

³⁾ Ved branddøre og brandlemme forstås i denne bekendtgørelse sådanne døre og lemme m. v., som beskytter mod brand mindst 1 time.

Som vejledning kan henvises til de af Københavns brandvæsen godkendte typer af branddøre, hvorom oplysning kan fås ved henvendelse til Københavns brandvæsen.

tætsluttende døre uden glaspartier. Døre mellem trapperum og lofts-
etage skal dog være selvlukkende branddøre.

Stk. 6. Efter omstændighederne kan trapperum foroven af brand-
myndigheden⁴⁾ kræves forsynet med røglemme af en af denne god-
kendt konstruktion. Røglemmene skal kunne betjenes fra stueetagen.

§ 8.

Stk. 1. Elevatorer, der ikke er anbragt frit i trapperum, skal ind-
rettes i særlige elevatorrum med vægge og lofter af brandsikker kon-
struktion og med branddøre eller brandlemme.

Stk. 2. Elevatorspilrum skal ligeledes være brandsikre og forsyn-
et med branddøre eller brandlemme.

§ 9.

Stk. 1. Ethvert soverum skal have mindst ét til livredning egnet,
mod det fri vendende vindue, hvis rammer skal være oplukkelige og
lodret hængslede, og med en højde af mindst 1 m og en bredde af
mindst 0,5 m målt med rammerne i oplukket stilling. Vinduernes
underkarm må ikke være anbragt højere end 1 m over gulv.

Stk. 2. Til andre rum, der er bestemt til varigt ophold for menne-
sker, kan brandmyndigheden stille samme krav, medmindre rumme-
nes udgangsforhold i øvrigt skønnes at byde tilfredsstillende sikker-
hed i tilfælde af brand.

Stk. 3. Til terrænet neden for sådanne vinduer skal der være til-
strækkelig bred, høj og fri adgang for brandvæsenet, og ved hoteller
m. v. med højt beliggende etager skal terrænet være således anlagt
og befæstet, at brandvæsents stigemateriel let kan bringes i anven-
delse⁵⁾.

§ 10.

Såfremt der til lakering af bygningsdele og fast inventar anvendes
nitrocelluloselak, skal denne være godkendt af justitsministeriet til
sådan anvendelse.

§ 11.

Soverum og gange m. v. må ikke stå i forbindelse med hinanden
gennem rørskakter, ventilationskanaler m. v.

⁴⁾ I København, Frederiksberg og Gentofte kommuner udøves brand-
myndigheden igennem brandchefen, i købstæderne og i de sønder-
jydske flækker af brandkommissionen, på landet af politimesteren.

⁵⁾ Som vejledning kan henvises til det af Københavns magistrats 4. af-
deling den 30. december 1939 udfærdigede regulativ vedrørende ud-
lægning af arealer for brandsikring.

§ 12.

Aftrækskanaler fra restaurationskøkkener i hoteller m. v. skal være udført af mur efter reglerne for udførelse af skorstene eller af pladejern, omstøbt med 5 cm monier, og være holdt i de for skorstene gældende afstande fra træværk; såfremt de føres fra køkkenet direkte ud til det fri uden at passere nogen etageadskillelse, kan de dog være udført af ubeskyttet jernplade, holdt i mindst 30 cm's afstand fra træværk.

§ 13.

De til hoteller m. v. hørende køkkenafdelinger, restaurations- og selskabslokaler, teatersale m. v. skal være brandsikkert adskilt fra afdelingen med sove- eller andre opholdsrum og fra udgangsveje fra denne afdeling. Døre og lemme m. v. mellem afdelingerne skal være branddøre og brandlemme. Disse krav gælder dog ikke mindre hoteller m. v., i hvilke alle sovepladser for gæster og personale ligger i stueetagen.

§ 14.

I bygninger med større hoteller m. v. med højt beliggende etager skal anden virksomhed eller beboelse være brandsikkert adskilt fra og uden døre eller andre åbninger til hotelvirksomheden.

**B. Nye virksomheder i bygninger
opført før 1. juli 1949.**

§ 15.

For hoteller m. v., der efter bekendtgørelsens ikrafttræden tages i brug i bygninger opført før 1. juli 1949, eller hvis opførelse er påbegyndt før dette tidspunkt, gælder bestemmelserne i §§ 3-14 med følgende undtagelser:

- a. Bestemmelserne i § 7, stk. 2, om afstanden mellem håndlisterne i trappeløb finder ikke anvendelse.
- b. Bestemmelserne i § 6, stk. 2, om den frie bredde af gange og § 7, stk. 1, første punktum, om brandsikre trapper, der ikke må stå i forbindelse med bygningens kælderetage, finder kun anvendelse på større hoteller m. v. med højt beliggende etager. Trapper i andre større hoteller m. v. skal opfylde kravene i § 7, stk. 1, andet punktum.
- c. Bestemmelserne i § 5, stk. 5, og § 7, stk. 5, om døres frie bredde m. v. og § 6, stk. 3, om udligning af forskelle i gulvhøjde i

gange finder ikke anvendelse på mindre hoteller m. v., medmindre de indrettes i højt beliggende etager.

III. Andre foranstaltninger.

(Omfatter både nye og bestående virksomheder).

§ 22.

Stk. 1).* Under trapper eller i trapperum må der ikke indrettes soveplads eller oplagsrum eller anbringes letantændeligt materiale; i nye virksomheder må gasmålere eller elektriske hovedfordelings-tavler ikke findes i trapperum.

Stk. 2. Rum, der er beregnet til opbevaring af kufferter og lignende, må ikke stå i åben forbindelse med gange og trapper.

IV. Ikrafttræden, anmeldelsespligt, straf m. v.

§ 28.

Stk. 1. Hoteller m. v., som er taget i brug inden bekendtgørelsens ikrafttræden, skal senest den 1. oktober 1949 anmeldes for brandmyndigheden.

Stk. 2. Anmeldelse af hoteller m. v. skal, såfremt brandmyndigheden kræver det, være bilagt fornødne bygningsmæssige planer af den ejendom, hvori hotellet m. v. er indrettet.

§ 29.

Efter bekendtgørelsens ikrafttræden må intet hotel m. v. tages i brug, forinden brandmyndigheden har givet sin tilladelse hertil. § 28, stk. 2, finder herved tilsvarende anvendelse.

§ 30.

Stk. 1. For hoteller m. v. med mere end 100 sovepladser for gæster i samme bygning, jfr. § 1, stk. 6, kan brandmyndigheden ud over opfyldelse af de i denne bekendtgørelse givne forskrifter gøre tilladelsen afhængig af, at virksomheden i øvrigt med hensyn til indretning og benyttelse opfylder de krav, som brandmyndigheden finder fornødne for at hindre udbrud af ild, for at sikre en hurtig slukning af udbrudt ild og for at sikre og lette redning af virksomhedens gæster og personale.

*) Som ændret ved bekendtgørelse nr. 230 af 30. juni 1958.

*Stk. 2**). Brandmyndigheden kan, når forholdene taler derfor, dispensere fra bestemmelserne i § 5, stk. 5, § 6 og § 7, stk. 2. For mindre pensionater og klublejligheder kan brandmyndigheden i øvrigt indrømme sådanne lempelser, som efter forholdene skønnes forsvarlige.

§ 31.

Bygnings- og brandlovgivningens almindelige forskrifter finder anvendelse ved siden af bestemmelserne i denne bekendtgørelse.

§ 32.

Overtrædelse af denne bekendtgørelse og de i henhold til denne givne bestemmelser straffes i medfør af § 40 i lov af 15. maj 1868 om brandvæsenet i København, § 33 i reglementet af 27. februar 1918 for brandvæsenet i Frederiksberg kommune, § 35 i lov nr. 28 af 21. marts 1873 om brandvæsenet i købstæderne med undtagelse af København, jfr. lov nr. 272 af 28. juni 1920, samt § 56 i lov nr. 174 af 31. marts 1926 om brandpolitiet på landet og det nærmest dermed i forbindelse stående bygningsvæsen.

§ 33.

Stk. 1. Denne bekendtgørelse træder i kraft den 1. juli 1949.

Bilag 1. e.

Bekendtgørelse nr. 252 af 14. oktober 1957 om røgeindretninger (røgeovne og røgkamre) i købstæderne og på landet.

I medfør af § 37, stk. 2, i lov af 21. marts 1873 om brandvæsenet i købstæderne med undtagelse af København, jfr. lov nr. 272 af 28. juli 1920, og § 60 i lov nr. 174 af 31. marts 1926 om brandpolitiet på landet m. v. fastsættes herved følgende bestemmelser om røgeindretninger på landet og i købstæderne med undtagelse af København og Frederiksberg.

A. Almindelige bestemmelser.

§ 1.

Stk. 1. Rum, hvori røgeovne eller røgkamre er opstillet eller opmuret, skal være adskilt fra tilstødende rum, bestemt til opbevaring

*) Som ændret ved bekendtgørelse nr. 230 af 30. juni 1958.

af foder, hør, halm, spåner, papir eller lignende ved en væg af mindst $\frac{1}{2}$ stens mur, hvori eventuelle åbninger lukkes med branddøre. For så vidt en muret røgeindretning har væg imod rum, der benyttes til opbevaring af genstande af nævnte art, skal der i rummet i dettes hele højde anbringes et fast lodret tremmeværk, således at der der-ved afgrænses et særligt rum, hvis sider overalt er fjernet mindst 65 cm fra røgeindretningen, og som altid skal holdes rent. Tremmeværket skal være fremstillet af lægter eller brædder med en indbyrdes afstand af højst 8 cm, og der skal være dør i tremmeværket.

Stk. 2. Opbevares der foder, hør, halm, spåner, papir eller lignende i etagen over rum, hvori røgeovne eller røgkamre er opstillet eller opmuret, skal rummets loft være røret og pudset og beklædt med 3 mm asbest og jernplade eller indrettet på anden lige så brandsikker måde; for røgerier til privat husholdning er jernbeklædning af loftet tilstrækkelig.

Stk. 3. Rum, hvori et røgkammer er opmuret, skal have gulv af uantændeligt materiale. I rum med røgkammer kun til privat husholdning kan gulvet dog være af træ, når det er fast belagt med uantændeligt materiale i mindst 50 cm's afstand fra røgkamrets dør; røgkamret må ikke hvile på træbjælkelaget.

Stk. 4. I rum, hvori røgeovne eller røgkamre er opstillet eller opmuret, må ikke findes oplag af letantændelige stoffer, herfra undertaget fornødent brændsel til én dags forbrug, anbragt i passende afstand fra røgeindretningen.

Stk. 5. Brændbare genstande må ikke anbringes oven på eller oven over røgeovne eller røgkamre.

§ 2.

Stk. 1. Røgeindretninger af jern og aftræksrør derfra skal opfylde de til enhver tid gældende bestemmelser om lukkede ildsteder, idet der dog i en afstand af mindst 50 cm over ildoverfladen må anbringes stativer, stænger og lignende af træ bestemt til røgegodsets op-hængning.

Stk. 2. Røgeindretninger af jern skal indrettes således, at smeltet fedt ikke kan flyde uden for selve røgeindretningen.

§ 3.

Stk. 1. Murede røgeindretninger må kun indrettes i grundmu-rede, hårdttækte bygninger og på uantændeligt underlag; de skal have betongulv samt vægge og loft af brandsikker konstruktion

(mindst 1 stens grundmur eller $\frac{1}{2}$ stens grundmur med 3 cm monierpuds eller jernbeton af 8 cm's tykkelse). Dog kan skillevægge mellem forskellige rum i samme røgeindretning være af $\frac{1}{2}$ stens mur.

Stk. 2. Murede røgeindretninger må ikke være mindre end 47×47 cm i flademål. Røgeindretningen skal kunne efterses fra de sider, hvor den ikke er muret i forbandt med yder- eller skillemur eller i umiddelbar tilslutning til etageadskillelser.

Stk. 3. Døre til murede røgeindretninger skal være røgtætte jerndøre af mindst 1,5 mm plade og skal lukke i jernfals. De skal være forsynet med forsvarligt lukke (klinkefald eller pasquillukke) og med skudrigler både foroven og forneden samt med et mindst 5 cm højt dørtrin af brandfrit materiale.

Stk. 4. Træværk bortset fra stativer, stænger og lignende bestemt til røgegodsets ophængning må ikke findes i murede røgeindretninger og må ikke komme indersiden af sådanne nærmere end 22 cm. De nævnte stativer og lignende skal være hævet mindst 50 cm over ildoverfladen.

Stk. 5. Lysåbninger i murede røgeindretninger skal enten være dækket med fast indmuret monierglas af 6 mm's tykkelse og med en maskevidde af ikke over 2 cm samt areal ikke over 0,5 m² eller med tætsluttende lukke af jern eller monierglas som nævnt og i jernramme med jernfals og med forsvarligt lukketøj til at åbne ind mod røgkamret.

Stk. 6. Er ovnen forsynet med friskluftåbninger, skal disse være mindst 15 cm hævet over ovnens bund og umiddelbart ved ovnen være forsynet med et tætsluttende jernlukke. Vender åbningerne ud mod det fri, skal munden her yderligere være dækket med fintmasket messingtrådvæv. Friskluftkanaler skal være af uantændeligt materiale, og deres yderside skal holdes mindst 10 cm fra træværk.

Stk. 7. Spjæld til regulering af tilførsel og aftræk af røg fra murede røgeindretninger skal gå i tætte false af jern eller bøsninger.

Stk. 8. Benyttes selve skorstenen som røgkammer, kommer foruden disse bestemmelser også de for skorstene til enhver tid gældende bestemmelser til anvendelse.

Stk. 9. Benyttes et røgkammer udelukkende til røgning af fisk, skal det være indrettet som foreskrevet i stk. 1-8, dog med følgende ændringer:

- 1) Ydervægge skal være af mindst 1 stens tykkelse; ved opmuring skal der anvendes cementblandet kalkmørtel.
- 2) Døre skal ikke forsynes med skudrigler.
- 3) Røgkamret skal kunne afspærres tæt fra skorstenen ved letudløselige faldklapper af jern.

§ 4.

Stk. 1. Røgeindretninger skal tilsluttes lovlig muret skorsten, der for erhvervsmæssigt drevne virksomheders vedkommende ikke må have tilslutning fra andre ildsteder, medmindre den stedlige brandmyndighed giver tilladelse dertil.

Stk. 2. For at hindre røgegodset i at falde ned i ildstedet skal der anbringes en jernrist 50 cm over ildoverfladen, medmindre røgningssprocessen foregår under stadigt tilsyn, eller røgen og varmen udelukkende tilføres udefra.

B. Rensning.

§ 5.

Røgeindretninger med kanaler m. v. samt dertil hørende skorstene skal renses mindst hveranden måned i brugstiden og mindst 2 gange årlig af den autoriserede skorstensfejer, og glanssod skal grundigt fjernes. I røgeindretninger, hvis sider og loft er udført af murværk af mindst 1 stens tykkelse, kan dog af hensyn til røgeindretningens tæthed bibeholdes et tyndere lag glanssod, der dækker den indvendige overflade og fugerne i denne. Brandmyndigheden kan dog, hvor den finder det fornødent, påbyde hyppigere rensning. Udbrænding af røgeindretninger er ikke tilladt, dog skal røgkamre til røgning af fisk kunne udbrændes af skorstensfejeren, hvis denne anser det for nødvendigt for at fjerne tilstedeværende glanssod og finder det forsvareligt; brandmyndighedens tilladelse skal i så fald indhentes, og de af denne stillede vilkår opfyldes.

C. Straf.

§ 6.

Overtrædelse af denne bekendtgørelse straffes i medfør af § 35 i lov om brandvæsenet i købstæderne af 21. marts 1873 og § 56 i lov nr. 174 af 31. marts 1926 om brandpolitiet på landet m. v.

D. Ikrafttræden m. v.

§ 7.

Denne bekendtgørelse træder i kraft den 1. januar 1958. Samtidig ophæves bekendtgørelse nr. 9 af 10. januar 1941 om røgeindretninger i købstæderne og på landet som ændret ved bekendtgørelse nr. 382 af 29. juli 1943, bekendtgørelse nr. 124 af 30. marts 1944 og bekendtgørelse nr. 196 af 1. april 1946.

Bilag 1. f.

**Bekendtgørelse nr. 14 af 25. januar 1955 om oliefyringsanlæg
som ændret ved bekendtgørelser nr. 224 af 15. august 1956, nr.
95 af 24. marts 1959 og nr. 34 af 16. februar 1960.**

De nævnte bekendtgørelser indeholder regler om installation af oliefyringsanlæg, og justitsministeriet har i tilslutning hertil udgivet en vejledning af 25. januar 1955 med tillæg af 24. marts 1959 vedrørende indretning af oliefyringsanlæg.

Disse bestemmelser ventes i løbet af 1961 ændret med henblik på en lempelse af kontrollen med indretning af oliefyr i en- og tofamiliehuse. Bestemmelsernes tekst aftrykkes derfor ikke i denne udgave af reglementet.

Bilag 2.

Bekendtgørelser om bygningsmæssige civilforsvarsforanstaltninger.

De i bilag 2 a–d optagne bekendtgørelser, udfærdiget af indenrigsministeriet, omfatter visse bygningsmæssige civilforsvarsforanstaltninger. Det må forventes, at bekendtgørelserne nr. 315 af 28. juni 1950 og nr. 181 af 5. april 1951 om brandsikre etageadskillelser (bilag 2 a og 2 b) samt bekendtgørelse nr. 314 af 28. juni 1950 om udførelse af sikringsrum (bilag 2 c) vil blive ændret i løbet af 1961.

Bilag 2. a.

Bekendtgørelse nr. 315 af 28. juni 1950 om brandsikre etageadskillelser.

I medfør af § 4 i lov nr. 253 af 27. maj 1950 om bygningsmæssige civilforsvarsforanstaltninger bestemmes herved følgende:

§ 1.

Stk. 1. De i kap. 1 i lov om bygningsmæssige civilforsvarsforanstaltninger omhandlede brandsikre etageadskillelser skal være udført på nærmere af indenrigsministeren godkendt måde.

Stk. 2. Som godkendte anses følgende udførelsesmåder:

- 1) Ikke-forspændt jernbeton i mindst 8 cm's tykkelse, udført i overensstemmelse med Dansk Ingeniørforenings normer for udførelse af jernbeton.
- 2) Jernbjælker omstøbt med mindst 5 cm jernbeton og i forbindelse med jernbetonplader udført som angivet i nr. 1.
- 3) Andre efter særlig meddelelse fra indenrigsministeriet godkendte konstruktioner.

Stk. 3. Ønskes en etageadskillelse udført af en ikke godkendt konstruktion, må særligt andragende ledsaget af fyldestgørende tegninger og beregninger m. v. indsendes til indenrigsministeriet til godkendelse. Ministeriet kan til brug ved sagens afgørelse forlange den konstruktion, der ønskes godkendt, underkastet en brandprøve på andragerens regning efter ministeriets nærmere bestemmelse.

§ 2.

De øvrige i nævnte lovs kap. 1 omhandlede brandsikre konstruktioner skal være udført enten af jernbeton i overensstemmelse med Dansk Ingeniørforenings normer for udførelse af jernbeton eller som jernkonstruktioner omstøbt med mindst 5 cm jernbeton.

§ 3.

Denne bekendtgørelse træder i kraft den 1. juli 1950.

Samtidig ophæves bekendtgørelse nr. 270 af 11. august 1938 om udførelse af brandfrie etageadskillelser, som senere ændret, jfr. bekendtgørelse nr. 183 af 19. april 1949.

Bilag 2. b.

Bekendtgørelse nr. 181 af 5. april 1951 om godkendelse af visse konstruktioner som brandsikre etageadskillelser.

I medfør af § 4 i lov nr. 253 af 27. maj 1950 om bygningsmæssige civilforsvarsforanstaltninger bestemmes herved følgende:

§ 1.

Indtil videre anses nedennævnte konstruktioner, udført i overensstemmelse med Dansk Ingeniørforenings normer for udførelse af bygningskonstruktioner, som godkendte ved udførelsen af brandsikre etageadskillelser, jfr. § 1, stk. 2, punkt 3), i indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 315 af 28. juni 1950 om brandsikre etageadskillelser:

Bauma-dæk	L. M.-dæk
Bisondæk	Mammut-dæk
Brandts dæk	Nybo-dæk
Dana-dæk	Roma-dæk
Durisol Hurdisdæk	Røseler-dæk
H. C. hulstensdæk	Sperle-dæk
Kalltondæk	Ståltegl-dæk
K. H. betonbjælker	Tentor-dæk
Linds dæk	W. X. etageadskillelser

§ 2.

For at bestå den i § 1, stk. 3, i indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 315 af 28. juni 1950 nævnte brandprøve må vedkommende konstruktion være uantændelig og kunne modstå brand i 1 time,

uden at temperaturen på den bort fra branden vendende side stiger mere end 150° C over begyndelsestemperaturen, og uden at den mister sin stabilitet eller bæreevne ved ildens påvirkning og eventuel samtidig vandpåsprøjtning.

§ 3.

Denne bekendtgørelse træder straks i kraft.

Bilag 2. c.

Bekendtgørelse nr. 314 af 28. juni 1950 om udførelse af sikringsrum.

I medfør af § 8 i lov nr. 253 af 27. maj 1950 om bygningsmæssige civilforsvarsforanstaltninger bestemmes herved følgende:

A. Almindelige anlæg i bygninger.

Stk. 1. Sikringsrum skal være beliggende i kælderetager, hvis loft højst ligger 1 m over terræn.

Stk. 2. Er et sikringsrum og dets understøtninger særlig stabile, kan vedkommende bygningsmyndighed dog, når særlige grunde taler derfor, tillade, at sikringsrummet indrettes i kældre, der ikke opfylder de i stk. 1 angivne betingelser, eller andetsteds i bygningen.

§ 2.

Sikringsrum skal være beliggende i så stor indbyrdes afstand, som praktiske hensyn gør det muligt.

§ 3.

Stk. 1. Et sikringsrum må, bortset fra de i § 14 omhandlede tilfælde, ikke være beregnet for over 300 personer.

Stk. 2. Ved beregningen af, hvor mange personer et sikringsrum kan rumme, regnes der – efter at klosetrum og de i § 4 omhandlede skillevægges rumfang er fraregnet – med mindst 2 m³ rumindhold for hver person, idet der dog tillige mindst skal være 0,5 m² gulvareal for hver person efter tilsvarende fradrag. Disse bestemmelser gælder ikke for sygehuse, for hvilke indenrigsministeren kan stille særlige krav.

§ 4.

Et sikringsrum beregnet for over 75 personer skal udføres således, at det i påkommende tilfælde med kort varsel kan inddeles i mindre rum, der hvert højst må rumme 50 personer, og som skal være indbyrdes adskilt ved skillevægge af den i § 9, stk. 2, angivne tykkelse.

§ 5.

Ved udførelsen af sikringsrum skal iagttages, at der i påkommende tilfælde med kort varsel inden for rummet kan afskilles klosetrum, beregnet til anbringelse af tørklosetter i et antal af ét for hvert påbegyndt antal på 25 personer.

§ 6.

Et sikringsrum skal udføres således, at det i påkommende tilfælde med kort varsel kan indrettes med adgangsforhold efter følgende bestemmelser:

- 1) Sikringsrummet skal have normale adgangsveje i et sådant antal og af sådanne dimensioner, at der er fornøden og let tilgængelig adgang til og fra rummet for de adgangsberettigede personer.
- 2) Sikringsrummet skal have mindst én nødudgang for hver påbegyndt 100 personer. Nødudgange skal være let passable. De skal have en lysning på mindst 0,5 m² og være mindst 50 cm på den smalleste led. Hvor nødudgange føres gennem mure af over 60 cm murtykkelse eller er udført som kravlegange, skal højden være mindst 80 cm.
- 3) De under punkt 1 og 2 angivne adgange skal være således beliggende, at man fra ethvert sted i et sikringsrum enten direkte eller ad nedstyrtningsikker vej let kan nå det fri på mindst to i hensigtsmæssig afstand fra hinanden beliggende steder.
- 4) Hvert af de i § 4 omhandlede mindre rum skal have mindst to udgange, ad hvilke man på ovennævnte måde – eventuelt gennem sikringsrummets øvrige mindre rum – kan nå det fri.
- 5) Samtlige døråbninger i sikringsrum skal så vidt muligt være forskudt for hinanden.

§ 7.

Stk. 1. I kommuner, hvor meddelelse af byggetilladelse efter de gældende byggeforskrifter er fornøden, indsendes forslag til inddeling af sikringsrummet i overensstemmelse med reglerne i §§ 4–5 og ordning af adgangsforholdene efter bestemmelserne i § 6 til vedkommende bygningsmyndighed samtidig med andragendet om tilladelse til den pågældende bygnings opførelse.

Stk. 2. De til adgangsveje og nødudgange fornødne muråbninger skal udføres samtidig med bygningens opførelse, medens de øvrige i §§ 4–6 omhandlede foranstaltninger først kræves udført efter derom af indenrigsministeren udstedt påbud.

§ 8.

Stk. 1. Overdækningen over et sikringsrum skal foruden de normale hvilende og tilfældige belastninger kunne optage den ved bygningens nedstyrtning opstående belastning (nedstyrtningbelastningen).

Stk. 2. Ved beregning for nedstyrtningbelastningen bortses fra mure og skillevægge, der først senere udføres til inddeling af sikringsrummet, jfr. §§ 4–5.

Stk. 3. For bygninger, hvis etageadskillelser er påvirket af en tilfældig belastning på indtil 500 kg/m², andrager den nedstyrtningbelastning, der i henhold til stk. 1 skal tillægges den sædvanlige belastning:

For bygninger udført i murværk med indtil 2 etager . 2000 kg/m²
For bygninger udført i murværk med indtil 3–4 etager 2500 kg/m²
For bygninger udført i murværk med mere end 4 etager 3000 kg/m²
For bygninger af særlig stabil konstruktion 1000 kg/m²

Ved etage forstås enhver etage over sikringsrummet, herunder tagetage, hvis denne helt eller delvis er indrettet til beboelse eller i erhvervsøjemed.

Stk. 4. Ved sværere belastede etageadskillelser skal nedstyrtningbelastningen forhøjes med den del, hvormed den gennemsnitlige tilfældige belastning på alle højereliggende etageadskillelser overstiger 500 kg/m².

Stk. 5. Overdækningen over sikringsrummet skal udføres af jernbeton af mindst 20 cm tykkelse, udført i overensstemmelse med Dansk Ingeniørforenings normer for udførelse af jernbeton.

§ 9.

Stk. 1. De sikringsrummet omgivende mure skal have følgende mindstetykkelser, jfr. dog stk. 5:

Almindeligt murværk i kalkmørtel	2½ sten
Murværk i bastardmørtel	2 –
Grovbeton	40 cm
Jernbeton	25 –

Stk. 2. Skillevægge, som deler et sikringsrum i flere mindre rum, jfr. § 4, skal have følgende mindstetykkelser:

Murværk	1 sten
Grovbeton	20 cm
Jernbeton	15 -

Stk. 3. Såfremt to sikringsrum til i alt over 300 personer udføres umiddelbart op ad hinanden, skal den sammenlagte tykkelse af murene mellem de to rum have følgende mindstetykkelser:

Murværk	4 sten
Grovbeton	75 cm
Jernbeton	50 -

Murene må ikke være forsynet med gennemgange, medmindre disse i påkommende tilfælde sikres således, at de yder samme beskyttelse som selve murene.

Stk. 4. De i stk. 1-3 omhandlede jernbetonvægge skal armeres i overensstemmelse med Dansk Ingeniørforenings normer for udførelse af jernbeton, idet dog de efter normerne beregnede nødvendige tykkelser ikke må regnes mindre end de ovenfor angivne minimums-tykkelser.

Stk. 5. I det omfang, sikringsrummet ikke vender direkte ud til det fri, er det tilstrækkeligt, at den sammenlagte tykkelse af de mure, der adskiller sikringsrummet fra det fri, udgør de i stk. 1 angivne mindstemål, forsåvidt disse mure er beliggende inden for en samlet afstand af 6 m og hver har mindst den i stk. 2 omhandlede tykkelse. I den samlede murtykkelse må dog ikke medregnes mure, der omgiver et andet sikringsrum, og ej heller mure i en tilstødende ejendom, alene med undtagelse af nabogavlen. Findes der i nogen af de mure, der adskiller sikringsrummet fra det fri, åbninger, skal den samlede tykkelse af de øvrige mure ud for hver åbning udgøre de nævnte mindstemål; herved kan dog bortses fra sådanne åbninger i bygningens ydermur, der i givet fald let og hurtigt kan påregnes sprængstyksikret. Muråbningerne skal i øvrigt være hensigtsmæssigt forskudt i forhold til hinanden.

Stk. 6. Bygningsmyndighederne kan godkende, at de i stk. 1-5 omhandlede mure (skillevægge) udføres på anden måde af tilsvarende styrke.

§ 10.

Ved beregning af konstruktioner i henhold til §§ 8 og 9 er det tilladt at regne med 50 pct. større tilladelige spændinger end ved normale husbygningskonstruktioner.

§ 11.

Stk. 1. Rørledninger, der ved brud kan frembyde særlig fare, bør undgås i sikringsrum. Er dette ikke muligt, skal ledningerne forsynes med afspærringsventiler tæt ved de steder, hvor ledningerne føres gennem de sikringsrummet omgivende vægge.

Stk. 2. Andre tekniske installationer eller anlæg, som kan frembyde særlig fare, må ikke forefindes i sikringsrummet, medmindre der i overensstemmelse med bygningsmyndighedernes nærmere bestemmelse er truffet særlige sikkerhedsforanstaltninger.

§ 12.

Stk. 1. Et sikringsrum skal udføres således, at gennemluftning af rummet kan foretages.

Stk. 2. Vedkommende bygningsmyndighed kan stille krav om, at der træffes de fornødne foranstaltninger til sikring mod opstuvning gennem spildevandsledninger, eventuelt ved anvendelse af særlige vandlåse.

§ 13.

Alle normale indgange til sikringsrummet skal afmærkes med et holdbart skilt af størrelse mindst 25×5 cm med tekst »sikringsrum«.

B. Større anlæg i bygninger.

§ 14.

Stk. 1. Hvor forholdene taler derfor, kan vedkommende bygningsmyndighed meddele tilladelse til indretning af større sikringsrum end de i § 3, stk. 1, angivet.

Stk. 2. Et sådant rum skal indrettes således, at det i påkommende tilfælde med kort varsel kan inddeles i mindre enheder efter følgende bestemmelser:

1) Sikringsrummet skal kunne inddeles i afdelinger, der hver højest må rumme 300 personer, og som skal være indbyrdes adskilt ved mure af følgende mindstetykkelser:

Murværk	4 sten
Groveton	75 cm
Jernbeton	50 —

Murene må ikke være forsynet med gennemgange, medmindre disse i påkommende tilfælde sikres således, at de yder samme beskyttelse som selve muren.

2) Hver af de i punkt 1 omhandlede afdelinger skal kunne underinddeles efter de i §§ 4-5 angivne regler.

Stk. 3. Adgangsforholdene for hver afdeling skal fyldestgøre betingelserne i § 6, medmindre vedkommende bygningsmyndighed meddeler lempelser heri.

Stk. 4. I øvrigt skal de heromhandlede sikringsrum være indrettet efter de i §§ 1-13 givne bestemmelser.

C. Anlæg uden for bygninger.

§ 15.

Stk. 1. Sikringsrum kan indrettes helt eller delvis uden for bygninger.

Stk. 2. Sikringsrum, der indrettes uden for bygninger, skal være således beliggende, at rummet efter bygningsmyndighedernes skøn bekvemt kan nås af de tilflugtssøgende, for hvem det er beregnet.

Stk. 3. Sikringsrummets overdækning skal være udført således, at det kan optage en tilfældig belastning på mindst 1000 kg/m². Er rummet således beliggende, at det kan blive udsat for nedstyrtende bygningsdele, skal overdækningen dog være beregnet som angivet i § 8. Vedkommende bygningsmyndighed kan i så tilfælde tillade, at der ved beregning for nedstyrtningsbelastningen ved større rum kan tages hensyn til sådanne mure og skillerum, der først senere udføres til inddeling af sikringsrummet, jfr. §§ 4, 5 og 14.

Stk. 4. De heromhandlede rum skal i øvrigt opfylde tilsvarende bestemmelser som sikringsrum i bygninger, medmindre der anvendes særlige konstruktioner, som godkendes af indenrigsministeren.

D. Almindelige bestemmelser.

§ 16.

I kommuner, hvor der ikke findes bygningsmyndighed, udøves de bygningsmyndigheden efter § 1, stk. 2, § 9, stk. 6, § 11, stk. 2, § 12, stk. 2, § 14, stk. 1 og 3 og § 15, stk. 3, tilkommende beføjelser af amtmanden efter indstilling af vedkommende sogneråd.

§ 17.

Denne bekendtgørelse træder i kraft den 1. juli 1950.

Samtidig ophæves bekendtgørelse nr. 5 af 3. januar 1940 om udførelse og godkendelse af beskyttelsesrum for civilbefolkningen, jfr. bekendtgørelse nr. 183 af 19. april 1949.

Bilag 2. d.

Bekendtgørelse nr. 313 af 28. juni 1950 om murgennembrydninger.

I medfør af § 20 i lov nr. 253 af 27. maj 1950 om bygningsmæssige civilforsvarsforanstaltninger fastsætter indenrigsministeriet herved følgende regler om gennembrydning af brandmure m. v.:

§ 1.

Stk. 1. Gennembrydning af brandmur eller skillevæg skal i almindelighed udføres således, at der i muren tilvejebringes en åbning, hvis frie bredde er mindst 0,7 m og højst 0,85 m, og hvis lodrette sider er 1 m høje.

Stk. 2. Gennembrydningen placeres med underkanten så vidt muligt 0,2–0,5 m over gulvet, idet der tages fornødent hensyn til de to gulves højde i forhold til hinanden. Hvor fundamentet i bestående bygninger er beliggende over kældergulv, må gennembrydning af fundamentet ikke finde sted, medmindre der foretages fornøden forstærkning.

Stk. 3. Såfremt der er så stor forskel i højden mellem de to kældre, at den forlangte højde for gennembrydningen ikke kan tilvejebringes, formindskes denne under hensyn hertil, men må dog i intet tilfælde være lavere end 0,6 m. Udførelsespligten bortfalder i tilfælde, hvor højdeforskellen mellem de sammenstødende kældre er så stor, at gennembrydningen ikke kan udføres i overensstemmelse med foranstående regler.

§ 2.

Åbningen skal ved brandmur udmures med $\frac{1}{2}$ stens mur uden forbandt med de tilstødende mure. Udmuringen må ikke være anbragt i plan med brandmurens ydersider. Til udmuringen skal anvendes almindelig kalkmørtel, og murværket skal slutte tæt mod gennembrydningens sider og udføres med helt fyldte fuger.

§ 3.

Gennembrydningen skal på begge sider afmærkes med et på udmuringen anbragt holdbart skilt af størrelse mindst 25×5 cm med tekst »murgennembrydning«.

§ 4.

Stk. 1. Hvor der skal foretages gennembrydning af brandmure mellem to bygninger, afholder ejerne hver for sig de udgifter, der vedrører deres bygning. Ejeren af en bestående bygning kan ved

henvendelse til civilforsvarschefen få sine udgifter til gennembrydningens udførelse refunderet, forsåvidt disse udgifter af bygningsmyndighederne skønnes at være rimelige. Henvendelsen skal være bilag opgørelse over de omhandlede udgifter, samtlige originale kvitteringer, den af bygningsmyndigheden udfærdigede bygningsattest samt bygningsmyndighedernes attestation af, at udgifterne er rimelige.

Stk. 2. Udgiften til lukningen af en gennembrydning, jfr. § 2, afholdes af ejeren af den efter lovens § 17 gennembrydningspligtige bygning.

§ 5.

Denne bekendtgørelse træder i kraft den 1. juli 1950.

Samtidig ophæves bekendtgørelse nr. 26 af 12. februar 1944 angående gennembrydning af brandmure m. v., jfr. bekendtgørelse nr. 183 af 19. april 1949, idet dog de i henhold hertil udførte murgennembrydninger bibeholdes.

Stikordregister.

- A.
- Adgangsforhold
adgangs- og tilkørselsforhold 2.5. stk. 1
i bygniner 4.1.5.
fra vej til ubebygget areal 2.8.
- Afdækninger kap. 7 stk. 8.
- Affaldsskakt, se også øskarne 12.1 og 12.4.
aftræk 11.1 og 11.2.2. stk. 5.
lydisolering 9.5.
- Afløb 12.1 og 12.2.
baderum og w.c.-rum 4.1.4. stk. 3.
garager 4.4.1. stk. 1 b.
køkken 4.1.4. stk. 3.
skarnkasserum 4.1.7. stk. 2 a.
sommerhusbebyggelse kap. 13. stk. 8.
tagnedløb og tagrender 5.7.2. stk. 4.
- Afstandsforhold kap. 3.
- Aftræk og ventilation kap. 11.
aftrækshætter 11.2.2. stk. 4.
dimensionering 11.1.
garager 4.4.1. stk. 1 c.
hulrum under trægulve direkte på terræn 5.6.4. stk. 3.
kanalers udførelse 11.2.
kryberum 5.6.2. stk. 12.
lydisolering 9.5.
mekanisk udsugning 11.2.1. og 11.2.3.
naturligt aftræk 11.2.1. og 11.2.2.
sommerhusbebyggelse kap. 13. stk. 5 og 6.
tage og tagrum 5.7.2. stk. 3.
trapperum 4.1.6. stk. 11.
ventilationsanlæg 11.2.1., 11.2.3. og 12.1.
ventilationsåbninger i brandvægge 6.1.2. stk. 1 a.
- Altan 5.8.3.
højde- og afstandsforhold 3.2. stk. 1.
fremspring 3.4. stk. 2 e og h.
rækværk 5.8.3. stk. 2.
- Altangang 4.1.5. stk. 1 og 5.8.3.
bruttoetageareal 2.4. stk. 4 d.
bredde 4.1.5. stk. 3 d.
rækværk 5.8.3. stk. 2.
- Ankre
tagværker 5.7.1. stk. 8.
træbjælkelag 5.6.2. stk. 7, 8 og 9.
- Ansvar
strafansvar 1.7. stk. 2.
- Antenneanlæg 12.6.
- Arbejdsrum 4.2.
gulve under terrænhøjde 4.2. stk. 2.
lofter 5.6.3. stk. 4.
tekøkken 4.2. stk. 3.
træbjælkelag 5.6.3. stk. 8.
varmeisolering kap. 8.
- Areal
areal til brandsikring 2.9.
areal til vej 2.2. stk. 2.
bruttoetageareal 2.4.
friareal 2.5.
færdselsareal 2.6. stk. 3 og 5, 2.8. og 2.9.
grundareal 2.2.
gulvareal se dette.
nettoetageareal 4.1.4. stk. 5.
opholdsareal 2.5. stk. 1 og 4 samt 2.6.
overdækkede areal 2.4. stk. 4 c.
parkeringsareal 2.4. stk. 4 b, 2.5. stk. 1 og 4 samt 2.7.
tillægsareal 2.3.
- Asbestcementtag 5.7.2. stk. 7.
- Avls- og driftsbygninger 1.3. og 4.3.
lader og stalde 2.4. stk. 4 a samt 4.3.
traktorgarager 3.3. stk. 6 og 4.3. stk. 4.
- B.
- Bad
afløb 4.1.4. stk. 3., 12.1 og 12.2.
aftræk 11.1.
baderum med gasbadeovn 4.1.3. stk. 6.
etageadskillelser 5.6.1. stk. 3.
gulv 5.6.3. stk. 3.
gulvareal 4.1.3. stk. 6.
højde i baderum 4.1.3. stk. 1 og 4 samt 4.1.3. stk. 5.
lydisolering af baderum kap. 9.
vandinstallation 4.1.4. stk. 3 og 12.1.
vægge 5.5.1. stk. 3.
- Bagerier 1.2.
bageovn 10.1.3. stk. 2.
etageadskillelse 6.2. stk. 1.
- Balkoner 2.4. stk. 4 e.
- Barnevogne 4.1.4. stk. 5 c.
- Beboelsesbygninger 4.1.
- Beboelseslejlighed 4.1.4.
beboelseslejlighed i småhuse på landet 1.5. stk. 1.

- indretning 4.1.4. stk. 1 og 5 a.
kælderrum 4.1.3. stk. 4 og 8.
lejlighed til een person 4.1.4. stk. 6.
modulprojektering 4.1.4. stk. 4.
møbleri 4.1.4. stk. 5 a.
opbevaringsplads 4.1.4. stk. 5 c.
sollys 4.1.4. stk. 2.
størrelse 4.1.4. stk. 5 a.
Beboelsesrum 4.1.1.
brandudgang 4.1.1. stk. 8.
bredde 4.1.4. stk. 5 a.
etageadskillelse og loft 5.6.3. stk. 4,
5 og 8.
etagehøjde 4.1.1. stk. 3.
frisk lufttilførsel 11.1. stk. 3.
gulv 4.1.1. stk. 6.
gulvareal 4.1.1. stk. 2 og 4 samt
4.1.4. stk. 5 a.
køkken se dette.
lydisolering kap. 9.
på hanebjælkelag og mansardbjælkelag
4.1.1. stk. 9.
rumhøjde 4.1.1. stk. 3 og 4.
rumindhold 4.1.1. stk. 2.
skabe, faste 4.1.1. stk. 2.
sommerhusbebyggelse kap. 13. stk. 4
og 5.
soverum 4.1.4. stk. 5 a.
tagetage, udnyttet 4.1.1. stk. 3 d, 5
og 9.
tekøkken se dette.
til udlejning 4.1.4. stk. 9 og 10.
varmeisolering kap. 8.
vindueskarmlysningsareal 4.1.1. stk. 7.
vinduespudsning 4.1.1. stk. 7.
Bebyggelse
bebyggelsesplan 1.2. stk. 2.
bruttoetageareal 2.4.
forhold til vej, nabogrund og anden
bebyggelse på samme grund kap. 3.
Belastningsforskrifter 5.1. stk. 1.
Bepantning 2.6. stk. 3, 4 og 5.
Beton 5.1. stk. 1 og 5.2.3.
Bindingsværk 5.4.5.
Birum 4.1.3.
baderum se dette.
forstue se dette.
gang se dette.
hobbyrum se dette.
klosetrum se dette.
pulterum se dette.
strygerum se dette.
tørkloset se dette.
tørrerum se dette.
vaskerum se dette.
w.c.-rum se dette.
Bitrapper
bredde 4.1.5. stk. 3 c.
døre 4.1.6. stk. 7, 8 og 9.
hældning 5.8.2. stk. 1.
Bjælkelag se etageadskillelse.
Bloksten 5.4.2. stk. 1 og 5.4.4.
Blæsere
luftvarmeanlæg 10.1.4. stk. 4.
mekanisk udsugning 11.2.3.
skorsten 10.2.2. stk. 5.
Brandforhold kap. 6.
arealer til brandsikring 2.5. stk. 1,
2.8. stk. 5 og 2.9.
branddøre 6.1.2. stk. 1 c og 10.1.3.
stk. 6.
brandsikre etageadskillelser 6.2.,
bilag 2 a og bilag 2 b.
brandsikre trapper 4.1.5. stk. 4.
brandsikre vægge 10.1.1. stk. 3 og
10.1.2. stk. 5.
brandsikring i sommerhuse kap. 13.
stk. 5, 6 og 7.
brandudgang 4.1.1. stk. 8.
brandvægge se dette.
brandværnsforanstaltninger i hoteller
bilag 1 d.
redningsmuligheder 2.5. stk. 1 og
4.1.1. stk. 8.
Brandvægge 6.1.
afstand mellem indvendige brandvægge
6.1.5.
afstand til træværk 6.1.1. stk. 4.
brandkam 3.1. stk. 3, 6.1.1. stk. 2
og 6.1.3. stk. 4.
brandvæg mod nabogrund 3.3. stk. 2,
6.1.2. stk. 2 og 6.1.3.
fælles brandvægge 6.1.4.
indvendige brandbægge 6.1.1. stk. 3
og 6.1.5.
røglem 4.1.6. stk. 13 d. og 6.1.5. stk. 2.
røgskillevægge 6.1.5. stk. 2.
åbninger i brandvægge 6.1.2.
Brusebad 4.1.4. stk. 1.
gulvareal 4.1.3. stk. 6.
Bruttoetageareal 2.4.
Brystningsmure 5.4.3. stk. 9.
Bræddevæg 5.5.5. stk. 3, 5 og 6.
Brændsel 10.1.
adgang til brændselsrum fra trappe
4.1.6. stk. 5.
brændselsrum 4.1.4. stk. 5 c.
Built-up tage 5.7.2. stk. 8.
Butikker 1.2.
etageadskillelse 6.2. stk. 1.
lydisolering 9.1.
Byggelinie 3.4. stk. 1.
Byggemodul 4.1.4. stk. 4.
Byggeplads 5.2.2.
Byggeriets udførelse 5.2.
konstruktioner af beton 5.2.3.
konstruktioner af teglsten m. m. 5.2.4.
Bygningers indretning kap. 4.
arbejdsrum 4.2.
avls- og driftsbygninger 1.3. og 4.3.
beboelsesbygninger se dette.
særlige bygninger 1.2. og 4.4.

Bygningsfremspring 3.4.

altaner 3.2. stk. 11 og 3.4. stk. 2
og h.
bruttoetageareal 2.4. stk. 4 g.
hovedgesims 3.2. stk. 2 og 3.4.
stk. 1 a.
karnap 2.4. stk. 4 g, 3.2. stk. 1 og
3.4. stk. 2 f og h.
tagudhæng 3.2. stk. 2 og 3.4. stk. 1 a.
vindskeder 3.2. stk. 2.
Bøgegulv 5.6.3. stk. 2.

C.

Cementbundne sten 5.2.4. stk. 1.
Centralvarme
større centralvarmeanlæg 10.1.3.
mindre centralvarmekedler 10.1.2.
Civilforsvarsforanstaltninger bilag 2.
brandsikre etageadskillelser bilag 2 a
og bilag 2 b.
murgennembrydninger bilag 2 d.
sikringsrum bilag 2 c.
Cykler 2.7. stk. 4 og 4.1.4. stk. 5 c.

D.

Dagophold 4.1.1. stk. 1.
Dampledning 12.3.
Dimensionering af konstruktioner 5.1.
Dispensation 1.6. stk. 2.
Dobbelthus 3.1. stk. 9.
Driftsbygninger se avls- og driftsbygninger.
Drivhuse 3.3. stk. 3.
Dræning
gulv under terræn i arbejdsrum 4.2.
stk. 2.
gulvkonstruktion direkte på terræn
5.6.4. stk. 1.
Døre
branddøre 6.1.2. stk. 1 c og 10.1.3.
stk. 6.
mod vej, byggelinie o. lign. 3.4. stk. 4.
til elevatorskakte 12.5. stk. 6.
til rum med gasbadeovn 4.1.3. stk. 6.
til trapperum 4.1.6. stk. 8 og 9.
varmeisolering af udvendige døre
8.1. og 8.4.

E.

Eksplodingsklap 10.1.3. stk. 11 og
10.2.4. stk. 4.
Elevatoranlæg 12.1. og 12.5.
aftræk fra skakter 11.1
areal af elevatorrum 2.4. stk. 4 d.

skakt over lovligt profil 3.1. stk. 3.
skaktvægge af teglsten 5.5.4. stk. 4.
spil 12.5. stk. 7.
lydisolering 9.5.
El-installation 12.1.
el-installation i trapperum 4.1.6. stk. 6.
el-måler i trapperum 4.1.6. stk. 6.
højspændingsledninger 3.1. fodnote.
Enfamiliehuse
højde- og afstandsforhold 3.1. stk. 9.
højde over trappe 4.1.5. stk. 3 e.
indskud på forskalling 5.6.3. stk. 9.
lofter 5.6.3. stk. 5 og 7.
rumhøjde og rumindhold 4.1.1.
stk. 3 c.
trappebredde 4.1.5. stk. 3 a.
trapper 5.8.2. stk. 1 og 2.
trappevægge og -lofter 4.1.6. stk. 2.
vægge 5.5.5. stk. 8.
Erhvervsbebyggelse 1.2.
bebyggelsesplan 1.2. stk. 2.
brandsikker etageadskillelse 6.2. stk. 1.
lydisolering 9.1.
udsalg og værksted i småhuse på landet
1.5. stk. 1.

Etageadskillelser 5.6.
baderum, w.c.-rum og vaskerum
5.6. stk. 3 og 4.
beton 5.1. stk. 1.
brandsikre 6.2.
dimensionering 5.1. stk. 1.
forskalling se dette.
fugtisolering 5.6.2. stk. 10 og 11 og
kap. 7.
hanebjælkelag se dette.
hulstensdæk 5.1. stk. 1.
kældbæjælkelag 5.6.2. stk. 6.
lydisolering 9.1., 9.2. og 9.4.
sommerhusbebyggelse kap. 13. stk. 6.
træbjælkelag og bjælkeafstand 5.6.2.
varmeisolering 8.1. og 8.3.
Etageareal
bruttoetageareal 2.4.
nettoetageareal 4.1.4. stk. 5.
Etagehøjder 4.1.1. stk. 3.

F.

Fabriksskorstene bilag 1 a.
Facadebeklædning 3.4. stk. 2 b.
Fjernsyn 12.1. og 12.6.
Fjernvarmeanlæg 12.3.
Flunker se tagkviste.
Forlystelser, bygninger for 1.2.
Forretninger 1.2.
etageadskillelser 6.2. stk. 1.
lydisolering 9.1.
Forsamlingsbygninger 1.2.
Forskalling 5.6.3. og 9.1. stk. 2.
Forstue 4.1.3. stk. 1, 3, 4 og 5.

- Fortov 3.4. stk. 1 c og 2.
Friareal 2.5.
Frontoner 3.1. stk. 3.
Frostfri dybde 5.3.1. stk. 1.
Frugtplantager 1.3. og 4.3.
Fugtisolerings kap. 7.
gulvkonstruktion direkte på terræn 5.6.4.
træbjælker 5.6.2. stk. 10 og 11.
Fundering og jordtryk 5.1. stk. 1.
Fundamenter 5.2.3. og 5.3.1.
dimensionering 5.1. stk. 1.
fugtisolerings kap. 7.
fremspring 3.4. stk. 2 a og 5.3.1. stk. 4 og 5.
fundamentsklods 5.3.1. stk. 4, 5, 6, 7 og 8.
sommerhusbebyggelse kap. 13. stk. 6.
Fyrrum, se også »kedelrum« 10.1.1. stk. 3.
eksplosionsklap 10.1.3. stk. 11 og 10.2.4. stk. 4.
lydisolering af installationer 9.5.
Fængsler 1.2.
Færdelsesarealer 2.6. stk. 3 og 5, 2.8. og 2.9.
- G.
- Gallerier 2.4. stk. 4 e.
Gange 4.1.3. stk. 1, 3, 4, 5 og 8.
lydisolering 9.3. og 9.4.
nedforskallede lofter 5.6.3. stk. 6.
Garager
bruttoetageareal 2.4. stk. 4 b.
garage i naboskel 3.2. stk. 3.
garager under 25 m² 3.2. stk. 3 samt 4.4.1. stk. 1.
garager under 35 m² 3.2. stk. 3 samt 4.4.1. stk. 1.
garager over 35 m² 4.4.1. stk. 2.
tagpaptag 5.7.2. stk. 8.
tagrender 5.7.2. stk. 4.
traktorgarager se dette.
Garderobeplads 4.1.4. stk. 5 c.
Gartneri 1.3. og 4.3.
Gas
aftræk fra gasildsteder med fast ovn-aftræk 11.1. stk. 6 og 7, 11.2.1. stk. 5 og 11.2.3. stk. 4.
aftræk fra rum med gasinstallation 11.1.
gasildsted 10.1.6.
gasinstallation 12.1.
gasmåler 4.1.6. stk. 6.
lydisolering af installation 9.5.
sommerhusbebyggelse kap. 13, stk. 4, 5 og 7.
Gavl 3.1. stk. 3 og 4.
Gavltrekanter 3.1. stk. 4 og 9 samt 3.3. stk. 3.
Gennemgang og gennemkørsel 2.8. stk. 2, 3 og 4.
Gesims 3.2. stk. 2 og 3.4. stk. 1 a.
Gipsplader se »pudsplader«.
Gitterspærfag 5.7.1. stk. 5.
Glasbygningssten 6.1.2. stk. 1 b.
Glasvæg 5.5.5. stk. 6.
Gnistfangere bilag 1 a.
Grund kap. 2.
adgang fra vej til ubebygget areal 2.8.
areal til brandsikring 2.9.
grundareal 2.2.
hjørneafskæring 2.3. stk. 3.
opholdsareal 2.5. stk. 1 og 4 samt 2.6.
parkeringsareal 2.4. stk. 4 b, 2.5. stk. 1 og 4 samt 2.7.
tillægsareal 2.3.
udvidelseslinje 2.2. stk. 1.
udnyttelsesgrad 2.1.
Gulvareal
baderum og w.c.-rum 4.1.3. stk. 6 og 7.
beboelsesrum 4.1.1. stk. 2 og 4 samt 4.1.4. stk. 5 a.
hobbyrum og pulterrum o. lign. 4.1.3. stk. 2.
køkken 4.1.2. stk. 1 og 2.
Gulve 5.6.3.
beliggenhed i forhold til terræn 4.1.1. stk. 6 og 4.2. stk. 2.
w.c.-rum, baderum m. v. 5.6.3. stk. 3.
gulvbrædder 5.6.3. stk. 1 og 2.
under ildsted 10.1.2. stk. 6 og 10.1.5. stk. 4.
Gulvkonstruktion direkte på terræn 5.6.4.
varmeisoleringen 8.1. og 8.3.
Gæsteværelse 4.1.4. stk. 10.
Gårdkælder 2.5. stk. 3.
bruttoetageareal 2.4. stk. 4.
overdækning 6.2. stk. 3.
- H.
- Hanebjælkelag
beboelsesrum 4.1.1. stk. 9.
forskalling og puds 5.6.3. stk. 4.
Hanebånd 5.7.1.
Hegn 2.6. stk. 3, 4 og 5.
Hjørneafskæring 2.3. stk. 3.
Hobbyrum 4.1.3. stk. 2.
Hoteller 1.2. og bilag 1 d.
Hovedskillevej 5.5.2.
Hovedtrappe 4.1.5.
døre 4.1.6. stk. 7 og 8.
hældning 5.8.2. stk. 3 c.
Hul mur 5.2.4. stk. 6 og kap. 7 stk. 2 og 6.
Hulstensdæk 5.1. stk. 1.
Højder
bebyggelsens højdeforhold kap. 3.

etagehøjder 4.1.1. stk. 3.
højde over trinforkant og reposer
4.1.5. stk. 3 e.
passagehøjde under rør 4.1.3. stk. 8.
rumhøjder se dette.
Højspændingsluftledninger 3.1. fodnote.
Håndvask 4.1.3. stk. 7.

I.

Ikkrafttræden af reglement 1.9.
Ildsteder og varmeanlæg 10.1. og 12.1.
adskillelse til rum med let antændeligt
oplag 10.1.1. stk. 3.
afstand til brændbart materiale 10.1.1.
stk. 3, 10.1.2. stk. 5, 10.1.3. stk. 5,
10.1.5. stk. 3 og 10.1.6.
centralvarmeanlæg 10.1.3.
centralvarmekedler 10.1.2.
fjernvarmeanlæg 12.3.
kakkelovne 10.1.2.
kogeapparater med åben ild 10.1.6.
komfur 10.1.2.
luftvarmeanlæg 10.1.4.
oliefyringsanlæg bilag 1 f.
olieovne 10.1.2.
røgspjæld 10.1.2. stk. 7 og 8 samt
10.1.3. stk. 9.
rørledninger m. m. 12.3.
sommerhuse kap. 13, stk. 4, 5 og 7.
tilslutning til skorsten 10.2.2.
trækregulator 10.1.2. stk. 7 og
10.1.3. stk. 9.
vaskekedel 10.1.2.
åbne ildsteder 10.1.5., 10.2.1. stk. 4 og
10.2.2. stk. 1 a.
Imprægnering 5.6.2. stk. 11 og 5.6.4
stk. 2.
Indervægge 5.2.3., 5.2.4. og 5.5.
baderum og w.c.-rum 5.5.1. stk. 3.
bredde af piller 5.5.2. stk. 1 a.
bræddevægge 5.5.5. stk. 3, 5 og 6.
bærende, af teglsten 5.5.2.
dimensionering 5.1. stk. 1.
fugtisolering kap. 7.
glasvæg 5.5.5. stk. 6.
ikke-bærende, af teglsten 5.5.3.
kældervægge 5.2.3. og 5.3.3.
lette ikke-bærende 5.5.5.
lydisolering 9.1., 9.2. og 9.3.
skaktvægge af teglsten 5.5.4.
spansk vægge 5.5.5. stk. 5.
trappevægge af teglsten 5.5.4.
varmeisolering 8.1. og 8.2.
Indgangsparti 3.4. stk. 2 c.
Indskud 5.6.3.
Indskudte etager 2.4. stk. 4 e.
Industri 1.2.
etageadskillelser 6.2. stk. 1.
lydisolering 9.1.
Installationer kap. 12.

affaldsskakter se dette.
afløb se dette.
antenneanlæg 12.6.
elevatore se dette.
el-installation se dette.
gasinstallation se dette.
køleanlæg 12.1.
lydisolering af installationer 9.5.
rørledninger m. m. se dette.
telefoninstallation 12.1.

J.

Jernbetonkonstruktioner 5.1. stk. 1.
Jernbjælkens afstand fra skorsten
10.2.3. stk. 6.
Jordbrugserhverv 1.3. og 4.3.
Jordtryk 5.1. stk. 1.

K.

Kakkeloven 10.1.2.
Karmlysningsareal se »vindueskarmlysningsareal«
Karmlysningsbredde, døre 4.1.6. stk. 9.
Karnap
afstand til naboskel 3.2. stk. 1.
fremspring 3.4. stk. 2 f og h.
vægge 5.4.3. stk. 10.
Kaserner 1.2.
Kedelrum se også »fyrrum« 10.1.3. stk.
4, 5, 6, 7 og 8.
adgang 4.1.6. stk. 5 og 10.1.3. stk. 6.
aftræk 10.1.3. stk. 7 og 11.1.
etageadskillelse 6.2. stk. 10
Kirker 1.2.
Klage 1.6. stk. 1.
Kloak se »afløb«.
Klosetrum se også »tørkloset« 4.1.3.
stk. 1, 3, 4 og 5 samt 5.6.3. stk. 3.
Klubejlighed 4.1.4. stk. 8.
Kogeplads 4.1.4. stk. 5 b.
Kogeapparater med åben ild 10.1.6.
Kollektiv beboelse 4.1.4. stk. 7 og 8.
Komfur 10.1.2.
Kondensfugt kap. 7. stk. 7.
Konstruktive bestemmelser kap. 5.
Kontor 1.2.
etageadskillelse 6.2. stk. 1.
lydisolering 9.1.
Kryberum
fugtisolering kap. 7. stk. 4.
ventilation 5.6.2. stk. 12.
Kvist se »tagkviste«.
Kyllingemødre bilag 1 c.
Kælder
fugtisolering af kælderydervægge
kap. 7.
indvendige kældervægge 5.2.3. og 5.3.3.

kælderbjælkelag 5.6.2. stk. 6.
kældergulve 5.2.3. og 5.3.2.
kældernedgang 5.2.3., 5.3.1. stk. 3
og 5.3.3.
kælderrum 2.4. stk. 4 h.
kældertrappe 5.8.1. stk. 3 og 4.1.5.
stk. 3 e.
kælderydervægge 5.2.3., 5.2.4. og 5.4.2.
Køkken 4.1.2.
afløb 4.1.4. stk. 3, 12.1. og 12.2.
aftræk 11.1.
fælleskøkken 4.1.4. stk. 7.
gulvareal 4.1.2. stk. 1 og 2.
indretning 4.1.2. stk. 1 og 4.1.4.
stk. 5 b.
kogeapparater med åben ild 10.1.6.
køkken i lejlighed til 2 personer
4.1.2. stk. 1.
lydisolering af installationer 9.5.
rumindhold 4.1.2. stk. 1 og 2.
sommerhusbebyggelse kap. 13. stk.
4, 5, 7 og 8.
tekøkken se dette.
vandinstallation 4.1.4. stk. 3 og 12.1.
Køleanlæg 12.1.
Køleskab 4.1.4. stk. 5 b.

L.

Lader 1.3., 4.3. samt 2.4. stk. 4 a og 4.3.
Lager 1.2.
etageadskillelse 6.2. stk. 1.
lydisolering 9.1.
Landbrug 1.3. og 4.3.
Legepladser 2.6. stk. 1, 3 og 5.
Lejlighed se »beboelseslejlighed«
Lem se »loftsrum« og »røglem«
Letbetonvægge 5.5.5. stk. 2.
Lerindskud 5.6.3. stk. 2, 8 og 9.
Lette indervægge 5.5.5.
Loft 5.6.3. stk. 4, 5, 6 og 7.
Loftsrum
adgang 4.1.6. stk. 4.
bruttoetageareal 2.4. stk. 4 h.
loftslem 4.1.6. stk. 4.
Logerende se »udlejningsværelse«.
Luftvarmeanlæg 10.1.4.
Lydisolering kap. 9.
etageadskillelser 9.4.
installationer 9.5.
rumisolation 9.2.
skillevægge 9.3.
Lysforhold 3.1. stk. 1, 5, 6 og 7.
Lysinstallation i trapperum 4.1.6. stk. 10.
Lyskasser 3.4. stk. 1 c, 5.2.3. og 5.3.3.
Lysreklamer 3.1. stk. 3.
Lyskakter 2.4. stk. 4 f og 5.7.3. stk. 3.
Lysåbninger 6.1.2. stk. 1 b.
Lægteskelet 5.5.5. stk. 4.
Læskur 2.4. stk. 4 c.

M.

Madskab 4.1.4. stk. 5 b.
Mansard
beboelse 4.1.1. stk. 9.
bruttoetageareal 2.4. stk. 2.
Markise 3.4. stk. 2 g.
Metaftag 5.7.2. stk. 9.
Modulprojektering 4.1.4.
Molervægge 5.5.5. stk. 2.
Monierglas 6.1.2. stk. 1 b.
Murgennembrydninger bilag 2 d.
Murværk 5.1. stk. 1 og 5.2.4. stk. 3 og 4.
Muråbninger 5.2.4. stk. 5.
Møblering 4.1.4. stk. 5 a.
Mørtel 5.2.4. stk. 2.

N.

Nabogrund kap. 3.
afstand til skel kap. 3.
brandvægge mod nabogrund 6.1.2.
stk. 2 og 6.1.3.
Natophold 4.1.1. stk. 1.
Natursten 5.2.4. stk. 1.
Nedforskallede lofter 5.6.3. stk. 6.
Nettoetageareal 4.1.4. stk. 5.
Niveauplan 3.1. stk. 1 og 2.
Nominelle mål 5.2.4. stk. 1.
Nordvendt hjørne 3.1. stk. 5.

O.

Offentlige bygninger 1.2.
Oliefyringsanlæg bilag 1 f.
Olieovne 10.1.2.
Omnibus 3.4. stk. 2 h.
Opholdsareal 2.5. stk. 1 og 4 samt 2.6.
beplantning 2.6. stk. 3, 4 og 5.
hegn 2.6. stk. 5.
legeplads 2.6. stk. 1, 3 og 5.
udstyr 2.6. stk. 3, 4 og 5.
Ophævelse af bestemmelser i sundheds-
vedtægter 1.8.
Opmuring 5.2.4. stk. 3.
Opvarmningsanlæg se »ildsteder og
varmeanlæg«
Orientering af beboelseslejlighed 4.1.4.
stk. 2.
Ovenlys 4.1.6. stk. 13 b og 5.7.3.
Overdækkede arealer 2.4. stk. 4 c.
Overtrædelser 1.7.

P.

Paptage 5.7.2. stk. 8.
Parkeringsareal 2.4. stk. 4 b, 2.5. stk. 1
og 4 samt 2.7.
Passage
fra vej 2.8. stk. 3 og 4.
under rør og lign. 4.1.3. stk. 8.
Pejs 10.1.5. og 10.2.2. stk. 1 a.
Pensionat 4.1.4. stk. 8.

- Petroleumsapparat 10.1.6. og kap. 13. stk. 5.
Pigeværelse 4.1.4. stk. 10.
Pilastre 3.4. stk. 2 c.
Pillebredde 5.4.3. stk. 3 og 6 og 5.5.2. stk. 1 a.
Planlægningsmodul 4.1.4. stk. 4.
Port 2.8. stk. 2, 4 og 5 og 3.4. stk. 4.
Primusapparat 10.1.6. og kap. 13. stk. 5.
Projektering af beboelsesbygninger 4.1.4. stk. 4.
Puds 5.6.3. stk. 4 og 7 samt 5.5.5. stk. 3.
Pudsplader 5.6.3. stk. 4 og 5.5.5. stk. 3 og 4.
Pulterrum 4.1.3. stk. 2, 3 og 4.
Pælefundering 5.3.1. stk. 1.
- R.
- Radio 12.1. og 12.6.
Rengøring 4.1.4. stk. 5 c.
Renselem 10.2.4.
Rottesikring kap. 13. stk. 6.
Rugemaskiner bilag 1 c.
Rumhøjde
 beboelsesrum 4.1.1. stk. 3 og 4.
 birum 4.1.3. stk. 1, 4 og 5.
 trappeforrum 4.1.5. stk. 3 f.
Rumindhold
 beboelsesrum 4.1.1. stk. 2 og 4.
 hobbyrum, pulterrum og tilsvarende 4.1.3. stk. 2.
 køkken 4.1.2. stk. 1 og 2.
Rækværk
 altangangsækværk 5.8.3. stk. 2.
 altanækværk 5.8.3. stk. 2.
 trapperækværk 5.8.1. stk. 3.
Røgaftræk se »skorstene og røgaftræk«.
Røgeovne 10.1.3. stk. 2 og bilag 1 e.
Røggamre bilag 1 e.
Røglem 4.1.6. stk. 13 d og 6.1.5. stk. 2.
Røgrør 10.2.2. stk. 2, 3, 4 og 6.
 centralvarmekedel 10.1.3. stk. 9.
 vaskekedel 10.1.2. stk. 7.
 åbent ildsted 10.1.5. stk. 5.
Røgskillevægge 6.1.5. stk. 2.
Røgspjæld 10.1.2. stk. 7 og 8 og 10.1.3. stk. 9.
Rørledninger 12.3.
 lydisolering 9.5.
 rørnicher og -gennemføringer i brandvægge 6.1.1. stk. 6 og 6.1.2. stk. 1 d.
Råd 5.6.2. stk. 11.
- S.
- Sikringsrum 4.1.8. og bilag 2 c.
Skabe 4.1.1. stk. 2 og 4.1.4. stk. 5 c.
Skakt
 affaldsskakt se dette.
 elevatorskakt se dette.
 lysskakt se dette.
 skaktvægge af teglsten 5.5.4.
Skarn, se også »affald«
 box 12.4. stk. 2 c.
 skarnkasse 4.1.7. stk. 1 og 2 b.
 skarnkasserum 4.1.7.
 aftræk fra skarnkasserum 11.1.
Skeletvæg 5.5.5. stk. 4.
Skifertag 5.7.2. stk. 9.
Skiftegang 5.2.4. stk. 3.
Skillevægge se »indervægge«.
Skilte 3.1. stk. 3.
Skodder 3.4. stk. 4.
Skoler 1.2.
Skorstene og røgaftræk 10.2.
 afstand til brændbart materiale 10.2.3. stk. 4 og 7.
 beklædninger og lign. på skorstene 10.2.3. stk. 8.
 fabriksskorstene bilag 1 a.
 gnistfanger bilag 1 a.
 højdeforhold 3.1. stk. 3 og 9.
 ildsteders tilslutning til skorstene 10.2.2.
 renselem 10.2.4.
 røgrør se disse.
 skorstene i brandvæg 6.1.1. stk. 5.
 skorstenes dimensionering 10.2.1.
 skorstenes konstruktion 10.2.3.
 skorstenes rensning 10.2.4. og 10.2.3. stk. 8.
 skorstenspiber 10.2.3. stk. 3.
 sodfanger bilag 1 a.
 støvkamre bilag 1 a.
 varmeisolering af skorstene 10.2.3. stk. 8.
Skovbrug 1.3. og 4.3.
Skure
 i naboskel 3.2. stk. 3.
 læskur 2.4. stk. 4 c.
 under 25 m² 3.2. stk. 3.
 under 35 m² 3.2. stk. 3.
 tagpaptag 5.7.2. stk. 8.
 tagrende 5.7.2. stk. 4.
Skydedør 5.5.5. stk. 7.
Skærmtage 2.4. stk. 4 b.
Slaggebetonvægge 5.5.5. stk. 2.
Sluse
 trappesluse 4.1.5. stk. 4 c.
Småhuse på landet 1.4. og 1.5.
Snegitre 5.7.2. stk. 9.
Sodfangere bilag 1 a.
Sokler 3.4. stk. 2 b.
Sollys
 beboelseslejlighed 4.1.4. stk. 2.
 opholdsarealer 2.6. stk. 3.
Sommerhusbebyggelse kap. 13.
Soverum 4.1.4. stk. 5 a.
Spansk væg 5.5.5. stk. 5.
Spildevandsanlæg se » afløb«.
Spir 3.1. stk. 3.

- Spiselokale, fælles 4.1.4. stk. 7.
Sporvogn 3.4. stk. 2 h.
Spær se »tagværker«.
Stalde 2.4. stk. 4 a samt 4.3.
Strafansvar 1.7. stk. 2.
Strygerum 4.1.3.
Strøer 5.6.3. stk. 1 og 5.6.4.
Stråtag
afstandsbestemmelser 3.3. stk. 6 og 7.
fastgørelse 5.7.2. stk. 10.
skorstenes afstand 10.2.3. stk. 5 og
10.2.4. stk. 3.
sommerhusbebyggelse kap. 13. stk. 6.
Støvkamre bilag 1 a.
Stålkonstruktioner 5.1. stk. 1.
Sundhedsvedtægter 1.8.
Sygehuse 1.2.
Søjler 3.4. stk. 2 c.
Sålbænke 3.4. stk. 1 b.
- T.
- Tage 5.7.2.
asbestcementtag 5.7.2. stk. 7.
built-up tag 5.7.2. stk. 8.
metaltag 5.7.2. stk. 9.
mod nabogrund 6.1.3. stk. 4.
skifertag 5.7.2. stk. 9.
skærmtag 2.4. stk. 4 b.
sommerhusbebyggelse kap. 13. stk. 6.
stråtag se dette.
taghældning 5.7.2. stk. 1.
tagpaptag 5.7.2. stk. 8.
tagudhæng 3.1. stk. 9, 3.2. stk. 2 og
3.4. stk. 1 a.
tagvand, tagrender og tagedløb 3.2.
stk. 3 e og 5.7.2. stk. 4.
tegltag 5.7.2. stk. 6.
udhængstag 3.4. stk. 2 g og h.
varmeisolering 8.1. og 8.3.
- Tagetage
bruttotageareal 2.4. stk. 2.
tagetage, udnyttet 4.1.1. stk. 3 a og d,
4.1.1. stk. 5 og 4.1.1. stk. 9.
- Tagkviste og ovenlys
kvistflunker 5.7.3. stk. 2.
ovenlys 4.1.6. stk. 13 b og 5.7.3.
tagkviste 3.1. stk. 3 og 9 samt 5.7.3.
tagvinduer 5.7.3. stk. 3.
- Tagterrasse 3.2. stk. 10.
- Tagværker 5.1. stk. 1 samt 5.7.
gitterspærfag 5.7.1. stk. 5.
hanebåndsspærfag 5.7.1.
sommerhusbebyggelse kap. 13. stk. 6.
trimpeltage 5.7.1. stk. 4.
- Teatre 1.2.
- Teglsten
brystningsmure 5.4.3. stk. 9.
bærende indervægge 5.5.2.
ikke-bærende indervægge 5.5.3.
karnapvægge 5.4.3. stk. 10.
kælderydervægge 5.4.2.
- skaktvægge 5.5.4.
skorstene 10.2.3. stk. 4.
trappevægge 5.4.3. stk. 8 og 5.5.4.
trimpelvægge 5.4.3. stk. 11.
udfyldningsvægge 5.4.3. stk. 12.
udførelse af konstruktioner 5.2.4.
ydervægge 5.4.3.
- Tegltag 5.7.2. stk. 6.
- Tekøkken 4.1.4. stk. 7 og 4.2. stk. 3.
- Telefoninstallation 12.1.
- Terrasse 3.2. stk. 1 og kap. 7. stk. 9.
- Terræn kap. 7. stk. 9.
- Tilkørselsforhold 2.5. stk. 1.
- Tillægsareal 2.3.
- Tofamiliehus
trapper 4.1.5. stk. 3 b og 5.8.2. stk. 1.
- Traktorgarager 3.3. stk. 6 og 4.3. stk. 4.
- Transformatorstationer 3.2. stk. 4.
- Trapper 4.1.5. og 5.8.
bitrapper 4.1.5. stk. 3 e og 5.8.2. stk. 1.
brandsikre trapper 4.1.5. stk. 4.
bredde 4.1.5. stk. 3 c.
dimensionering 5.1. stk. 1.
enetrapper 4.1.5. stk. 3 c og 4.1.6.
stk. 7, 8 og 9.
hovedtrappe 4.1.5. stk. 3 c og 4.1.6.
stk. 7 og 8.
hældning 5.8.2. stk. 1.
højde over trinforkant og reposer
4.1.5. stk. 3 e.
indvendige trapper 5.8.2.
kældertrapper 5.8.1. stk. 3.
rækværk 5.8.1. stk. 3 og 5.8.2. stk. 3.
trappeanlæg 2.4. stk. 4 c.
trætrapper 5.8.2. stk. 2.
udvendige trapper 3.4. stk. 2 d og
5.8.1.
- åbne trapper 4.1.5. stk. 5.
- Trapperum 4.1.5. stk. 1 og 4.1.6.
adgang til det fri 4.1.6. stk. 7 og 8.
bruttoetageareal 2.4. stk. 4 d.
døre 4.1.6. stk. 7, 8, 9 og 12.
forrum 4.1.5. stk. 3 f og 4.1.6. stk. 2.
højdeforhold 3.1. stk. 3.
installationer 4.1.6. stk. 5, 6 og 10.
lydisolering 9.3.
sluse 4.1.5. stk. 4 c.
trappebelysning 4.1.6. stk. 10, 11
og 13.
uden sidelysvinduer 4.1.5. stk. 4 a,
4.1.6. stk. 13 og 5.8.2. stk. 4.
ventilation 4.1.6. stk. 11 og 11.1.
vinduer 4.1.6. stk. 11.
vægge 4.1.6.
vægge af teglsten 5.4.3. stk. 8 og 5.5.4.
- Trimpeltage 5.7.1. stk. 4.
- Trimpelvægge 5.4.3. stk. 11.
- Trolleyvogn 3.4. stk. 2 h.
- Trækonstruktion
bræddevægge 5.5.5. stk. 3, 5 og 6.
dimensionering 5.1. stk. 1.

gavltekant 3.1. stk. 9.
gitterspær 5.7.1. stk. 5.
hanebjælkelag 5.6.3. stk. 4.
højde- og afstandsforhold 3.3. stk. 2
og 3.
tagværker af træ 5.7.1.
træbjælkelag 5.6.2. og 5.6.3. stk. 4.
ydervægge 5.4.5. og 6.1.1. stk. 3.
Trækregulator 10.1.2. stk. 7 og 10.1.3.
stk. 9.
Trækvogne 2.7. stk. 4.
TV se »fjernsyn«.
Tværskillevægge se »indervægge«.
Tørkloset 4.1.3. stk. 10.
Tørrerum 4.1.3. stk. 1, 3, 4 og 5 samt
4.1.4. stk. 5 c.
aftræk 11.1.
Tørrestuer bilag 1 b.
Tårn 3.1. stk. 3.

U.

Ubebyggede arealer 2.8.
Udfyldningsvægge 5.4.3. stk. 12.
Udhus
bruttoetageareal 2.4. stk. 4 a.
i naboskel 3.2. stk. 3 og 3.3. stk. 4.
tagpaptag 5.7.2. stk. 8.
tagrende 5.7.2. stk. 4.
under 25 m² 3.2. stk. 3 og 3.3. stk. 4.
under 35 m² 3.2. stk. 3.
Udhængstag 3.4. stk. 2 g og h.
Udlejningsværelse 4.1.4. stk. 9 og 10.
Udnyttelsesgrad 2.1.
Udsalg 1.5. stk. 1.
Udstilling, bygninger for 1.2.
Udsugning, mekanisk 11.1., 11.2.1. og
11.2.3.
Udvidelseslinje 2.2. stk. 1.
Undervisning, bygninger for 1.2.

V.

Vandinstallation 12.1. og 12.3.
lydisolering 9.5.
sommerhusbebyggelse kap. 13. stk. 8.
Varmeanlæg se »ildsteder og varme-
anlæg«.
Varmekammer 10.1.4. stk. 2 og 4.
Varmeisolering kap. 8.
døre 8.4.
etageadskillelser 8.3.
installationer 4.1.7. stk. 2 a og 12.1.
stk. 5.
skorstene 10.2.3. stk. 8.
skillevægge 8.2.
tage 8.3.
vinduer 8.4.
ydervægge 8.2.
Vaskekedel 10.1.2.
Vaskerum 4.1.3. stk. 4 og 4.1.4. stk. 5 c.
afløb 12.1. og 12.2.
aftræk 11.1.

etageadskillelse 5.6.1. stk. 3 og 4.
gulv 5.6.3. stk. 3.
højde 4.1.3. stk. 1, 4 og 5.
lydisolering kap. 9.
lys og luft 4.1.3. stk. 3, 4 og 5.
vandinstallation 12.1.
W.c.-rum
afløb 4.1.4. stk. 3, 12.1. og 12.2.
aftræk 11.1.
etageadskillelse 5.6.1. stk. 3.
fælles w.c.-rum 4.1.3. stk. 9.
gulv 5.6.3. stk. 3.
gulvareal 4.1.3. stk. 7.
højde 4.1.3. stk. 1, 4 og 5.
håndvask 4.1.3. stk. 7.
lydisolering kap. 9.
lys og luft 4.1.3. stk. 3.
vandinstallation 4.1.4. stk. 3 og 12.1.
vægge 5.5.1. stk. 3.

Vej

adgang til ubebygget areal 2.5. stk. 1
og 2.8.
areal medregnet til grundarealet
2.2. stk. 2.
bebyggelsens forhold til vej kap. 3.
bredde 2.3. stk. 2 og 3.2. stk. 4.
bygningsfremspring 3.4.
udvidelseslinje 2.2. stk. 1.
Ventilation se »aftræk og ventilation«
Verandaer 3.3. stk. 3.
Viktualieskab 4.1.4. stk. 5 b.
Vindfang 3.3. stk. 3.
Vindskeder 3.2. stk. 2.
Vindue
brandudgang 4.1.1. stk. 8.
brandvægge 6.1.2. stk. 1 a.
fremspring 3.2. stk. 4.
ovenlys 4.1.6. stk. 13 b og 5.7.3.
tagvinduer 5.7.3. stk. 3.
trappevindue 4.1.6. stk. 11.
varmeisolering 8.1. og 8.4.
indfatninger 3.4. stk. 1 b.
pudsning 4.1.1. stk. 7.
vippevindue 4.1.1. stk. 8 b.
vindueskarmlysningsmål 4.1.1. stk. 7
og 4.1.3. stk. 4 og 5.
Vinterhaver 3.3. stk. 3.
Vippevindue 4.1.1. stk. 8 b.
Værksted 1.2. stk. 1 a og 1.5. stk. 1.
etageadskillelse 6.2. stk. 1.
lydisolering 9.1.

Y.

Ydervægge 5.4.
bloksten 5.4.4.
dimensionering 5.1. stk. 1.
fugtisolering kap. 7.
kælderydervægge 5.2.3., 5.2.4. og 5.4.2.
teglsten 5.2.4. og 5.4.3.
trækonstruktion 5.4.5. og 6.1.1. stk. 3.
varmeisolering 8.1. og 8.2.